

Aakkosellinen asialuettelo

Rautatiehallituksen kiertokirjeistä vuonna 1938.

Sisältää kiertokirjeet N:o 1—24.

	Kiertokirjeiden	
	Päivämäärä	N:o
A.		
<i>Armahdus</i> : vuoden 1918 kapinan johdosta tuomittujen armahtaminen	Kesäk.	23 9/H. 902
E.		
<i>Eläkelaki</i> : eläkkeeseen oikeuttavassa valtion työssä olevien työntekijäin todellisiin työtuloihin työstä poissaolon takia arvioitava lisäys työtulojen keskimäärää laskettaessa	Heinäk.	1 10/H. 933
„ valtion työssä olevien työntekijäin oikeudesta eläkkeeseen annetun asetuksen muuttaminen	Jouluk.	30 24/H. 1503
H.		
<i>Hälytyksen toimittaminen tulipalo- ja muissa onnettomuustapauksissa</i>	Lokak.	28 17/2574
J.		
<i>Junajärjestyksen ohjesääntö</i> , kts. <i>Junaturvallisuussääntö</i> .		
<i>Junaturvallisuussääntö</i> , uusi	{ Helmik. 10 3/451 Syysk. 6 14/451	
K.		
<i>Kansaneläkelaki</i>	{ Lokak. 28 16/H. 1219 Marrask. 11 20/H. 1219 Kesäk. 23 9/H. 902	
<i>Kapinan johdosta tuomittujen armahtaminen</i>	Jouluk. 16 21/H. 1108	
<i>Kielilaki</i> : erältä yksikielisillä virka-alueilla toimivilta viran ja toimen haltijoilta vaadittava maan toisen kielen taito	Tammik. 7 1/H. 64	
<i>Kiertokirje</i> : kiertokirjeen N:o 1/H. 53 v. 1925 osittainen kumoaminen	„ 14 2/H. 72	
„ „ N:o 9/H. 807 v. 1934 kumoaminen	Helmik. 18 4/218	
„ „ N:o 3/485 v. 1934	„ 28 5/659	
„ „ N:o 4/532 v. 1937	Kesäk. 17 8/1650	
„ „ N:o 19/3005 v. 1932	Heinäk. 1 10/H. 933	
„ „ N:o 22/H. 1364 v. 1928	Jouluk. 23 23/3178	
„ „ N:o 13/2313 v. 1930	„ 30 24/H. 1503	
„ „ N:o 22/H. 1145 v. 1927		
„ „ kiertokirjeiden N:o 10/2802 v. 1933, N:o 16/2817 v. 1934 ja N:o 14/2573 v. 1937 kumoaminen	Marrask. 5 19/2673	
<i>Kuormausulottuman N:o 1 käytäntöönottaminen</i>	„ 1 18/2644	
L.		
<i>Liiennöiminen</i> : Porin—Haapamäen rataosan	„ 5 19/2673	
„ Toijalan—Valkeakosken rataosan	Elok. 30 13/2085	

	Kiertokirjeiden	
	Päivämäärä	N:o
M.		
<i>Maidonkuljetuskirjat</i>	Heinäk.	28 11/698
<i>Matkaliput: Pohjoismaiset kiertomatkaliput</i>	Toukok.	6 7/1282
„ rengasmatkat	Helmik.	28 5/659
<i>Matkatavara: Pohjoismaiden—Englannin välinen matkatavarayhdysliikenne</i> Göteborg—Tilbury/Harwichin kautta	Kesäk.	17 8/1650
O.		
<i>Ohjesääntö: junaturvallisuussääntö, uusi</i>	{ Helmik.	10 3/451
<i>Opastimet: esiopastimien valojen muuttaminen uuden junaturvallisuussään-</i> <i>nön mukaisiksi</i>	{ Syysk.	6 14/451
	„	6 14/451
P.		
<i>Palkkaus: kansaneläkelaiissa säädetty palkanpidätys, palkkalistojen muutta-</i> <i>minen ja pidätettyjen eläkemaksujen tilitys</i>	{ Lokak.	28 16/H. 1219
„ palkkausasetuksen 9 ja 16 §§:ien muuttaminen	{ Marrask.	11 20/H. 1219
„ palkkauslain 10 §:n muuttaminen	Tammik.	14 2/H. 72
<i>Palkkausasetus, kts. Palkkauslaki.</i>	Jouluk.	16 22/H. 1457
<i>Palkkauslaki</i>	{ Tammik.	7 1/H. 64
	„	14 2/H. 72
<i>Pohjoismainen kiertomatkaliikenne</i>	Jouluk.	16 22/H. 1457
	Toukok.	6 7/1282
R.		
<i>Rengasmatkat</i>	Helmik.	28 5/659
S.		
<i>Signaali-ohjesääntö, kts. Junaturvallisuussääntö.</i>		
T.		
<i>Tainionkosken aseman nimen muuttaminen Virasojaksi</i>	Heinäk.	28 12/1299
<i>Taksa, jonka mukaan rautatievaunuille, niiden kalustolle y. m. tuotetut vahin-</i> <i>got on korvattava</i>	Jouluk.	23 23/3178
<i>Tulliasioimistojen tariffi</i>	Helmik.	18 4/218
V.		
<i>Valtion työssä olevien työntekijöiden oikeus eläkkeeseen</i>	{ Heinäk.	1 10/H. 933
<i>Varikkojaksot: 4:nnen varikkojakson toimiston siirto Mikkelistä Pieksämäelle</i> <i>„Villähti” aseman nimen muuttaminen nimeksi „Villähde”</i>	{ Jouluk.	30 24/H. 1503
<i>Virasojan asema, entinen Tainionkoski</i>	Huhtik.	28 6/1155
	Lokak.	13 15/2050
	Heinäk.	28 12/1299
Y.		
<i>Yhdysliikenne: Pohjoismaiden—Englannin välinen matkatavarayhdysliikenne</i> Göteborg—Tilbury/Harwichin kautta	Kesäk.	17 8/1650
<i>Yleiskaava: kuormausulottuman N:o 1 käytäntöönottaminen</i>	Marrask.	1 18/2644

Kiertokirje

N:o 1/H. 64

7 päivältä tammikuuta 1938,

koskeva valtiovarainministeriön päätöstä, joka sisältää ohjeita valtion viroista ja toimista suoritettavan palkkauksen perusteista annetun lain täytäntöönpanosta 31 päivänä tammikuuta 1924 annetun asetuksen sovelluttamisesta.

Asiamomaisten tiedoksi ja noudatettavaksi rautatiehallitus saa täten toimittaa allamainitun valtiovarainministeriön päätöksen:

Valtiovarainministeriön päätös,

joka sisältää ohjeita valtion viroista ja toimista suoritettavan palkkauksen perusteista annetun lain täytäntöönpanosta 31 päivänä tammikuuta 1924 annetun asetuksen sovelluttamisesta.

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 1937.

1 §.

Viran tai toimen haltija saa ikälisään nähden lukea hyväkseen sen ajan, minkä hän on ollut sellaisessa sääntöpalkkaisessa valtion virassa tai toimessa, joka on lakautettu tai uudelleen järjestetty.

2 §.

Tilapäisiä tehtäviä varten perustetussa väliaikaisessa virastossa tai virassa taikka laitoksessa, kuten vapaussodan suorituskomiteassa, sotasaaliskeskuskomiteassa ja sen alaosastoissa, kauppa- ja teollisuuskomisioissa, elintarveministeriössä, valtion viljakonttorissa, valtiorikosoikeudessa ynnä muussa samanlaatuisessa toimessa palveltua aikaa ei ikälisään nähden lueta hyväksi.

Myöskään ei asevelvollisena vakinaisessa sotapalveluksessa tai virastovaratöissä pal-

veltua aikaa samoin kuin sitä aikaa, jonka sittemmin valtion virkaan nimitetty henkilö on ollut valtioneuvoston jäsenenä, lueta hyväksi ikälisään saamista varten.

3 §.

Koevuosiksi määrätty ikälisään oikeuttavan viran tai toimen haltija on koevuosien aikana ja ajalta oikeutettu ikälisään.

4 §.

Viransijaisuutta, joka on kestänyt kuutta kuukautta lyhyemmän ajan, ei ikälisään nähden lueta hyväksi siinäkään tapauksessa, että sitä hoitanut henkilö on välittömästi viransijaisuuden loputtua tullut viran vakinaiseksi haltijaksi tai siirtynyt viransijaiseksi toiseen samanlaiseen virkaan tai toimeen.

5 §.

Viransijainen, joka hoitaa avoinna olevaa perhelisään oikeuttavaa virkaa tai tointa, tai joka on määrätty hoitamaan sellaista virkaa tai tointa, jonka vakinainen haltija, vapautettuna virkaansa tai tointansa hoitamasta, hoitaa toista virkaa tai tointa, on oikeutettu kantamaan virkaan tai toimeen kuuluvan perhelisän.

6 §.

Perhelisää suoritetaan ainoastaan viran tai toimenhaltijan omista lapsista, jotka ovat hänen luonaan hänen elätettävänä, ei siis toisen aviopuolison aikaisemmassa avioliitossa syntyneistä lapsista, ei myöskään ottolapsista eikä kasvatuslapsista.

Helsingissä, rautatiehallituksessa, 7 päivänä tammikuuta 1938.

7 §.

Tällä päätöksellä kumotaan valtiovarainministeriön päätös 30 päivältä joulukuuta 1924, joka sisältää ohjeita valtion viroista ja toimista suoritettavan palkkauksen perusteista annetun lain täytäntöönpanosta 31 päivänä tammikuuta 1924 annetun asetuksen soveltamisesta, kuitenkin siten, että mainitun päätöksen nojalla viran tai toimen haltijalle annettu oikeus palvelusvuosien hyväksilukemiseen ikälisään nähden jää edelleen voimaan.

Tämän kautta kumotaan rautatiehallituksen 9 päivälle tammikuuta 1925 päivätyn kiertokirjeen N:o 1/H. 53 kohta C: Palkkauslain täytäntöönpanosta 31 päivänä tammikuuta 1924 annetun asetuksen soveltamisesta.

Jalmar Castrén.

K. A. Wahlstedt.

Kiertokirje

N:o 2/H. 72

14 päivältä tammikuuta 1938,

koskeva palkkausasetuksen 9 ja 16 §:ien muuttamista.

Valtiovarainministeriön esittelystä on valtion viroista ja toimista suoritettavan palkkauksen perusteista 31 päivänä tammikuuta 1924 annetun asetuksen 9 ja 16 §§ muutettu, edellinen 30 päivänä joulukuuta 1937 ja jälkimmäinen 15 päivänä tammikuuta 1932 annetuilla asetuksilla, näin kuuluviksi:

9 §.

Viran tai toimen haltijalla on oikeus ikälisään nähden lukea hyväkseen se aika, jonka hän on ollut tämän asetuksen mukaan ikälisään oikeuttavassa virassa tai toimessa. Jos palvelus ei ole ollut yhtäjaksoinen, vaan viran tai toimen haltija on joko saatuaan omasta pyynnöstään eron tai tultuaan virasta vapautetuksi tai viralta pannuksi, uudelleen nimitetty ikälisään oikeuttavaan virkaan tai toimeen, laskeaan ikälisää määrättäessä eri palvelusajat yhteen, ottamalla aikaisemmin viralta pantuun nähden huomioon, mitä jälempänä 16 §:ssä on säädetty. Niinikään on se aika, jonka viran tai toimen haltija on viransijaisena hoitanut mainitunlaista virkaa tai tointa, jos viransijaisuus on yhtäjaksoisesti kestänyt kuusi kuukautta tai sitä pitemmän ajan, luettava ikälisään oikeuttavaksi ajaksi.

Jos ikälisään oikeuttavan viran tai toimen haltija on yhtäjaksoisesti kuusi kuukautta tai sitä pitemmän ajan ollut ikälisään oikeuttavassa tai sitä vastaavassa puolustuslaitoksen virassa tai toimessa taikka päällikkönä, lähetystösihteerinä, attaseana, kanslistina tai kanslia-apulaisena Suomen

ulkomaisessa lähetystössä tahi pysyväisen viran tai toimen haltijana Suomen ulkomaisessa palkatun konsulin virastossa tai valtiolta palkkaa nauttivana pysyväisen viran tai toimen haltijana Suomen ulkomaisessa palkattoman konsulin virastossa, saakoon hän ikälisään nähden lukea hyväkseen sen ajan, minkä hän on ollut mainitussa virassa tai toimessa.

Oppiarvo- tai muun loppututkinnon yliopistossa tai teknillisessä korkeakoulussa tai kauppakorkeakoulussa, metsänhoitajan-tutkinnon Evon metsäopistossa tai agronomintutkinnon Mustialan maanviljelysopistossa, opettajatartutkinnon jatko-opistossa, piirustuksen opettajatutkinnon Suomen Taideteollisuusyhdistyksen keskus-koulun piirustuksenopettajaosastolla, käsityönopettajatartutkinnon Helsingin käsityöseminaarissa, kotitalousopettajatartutkinnon kotitalousopettajaopistossa, Helsingin kasvatusopillisessa talouskoulussa tai Högvallan seminaarissa sekä laulunopettajia varten järjestetyn täydellisen kurssin Helsingin konservatoriossa suorittanut henkilö saa, tultuaan ikälisään oikeuttavaan valtion virkaan tai toimeen, lukea hyväkseen enintään kymmenen vuotta ajasta, jona hän,

suoritettuaan mainitun tutkinnon, yhtäjaksoisesti ainakin kuuden kuukauden aikana on ollut valtion toimesta, johon pätevyysvaatimuksena on mainitunlainen tutkinto ja jota ei ole sivutoimeksi katsottava. Sama oikeus kuin edellä tässä momentissa on sanottu, on koulutetulla sairaanhoitajattarella sekä henkilöllä, joka on suorittanut merikapteenin, rakennusmestarin, konemestarin tai niihin verrattavan erikoistietoja osoittavan tutkinnon. Valtion oppikoulun ja seminaarin tuntiopettajan tointa pidetään päätoimena, jos siinä luokkatuntien lukumäärä viikossa on lukuaineissa vähintään kaksikymmentä ja harjoitusaineissa vähintään niin monta tuntia kuin valtion viisiluokkaisen keskikoulun tai kuusiluokkaisen tyttökoulun vastaavan harjoitusaineen opettajalla on opetusta viikossa, kuitenkin niin, ettei tuntiluku laulussa, käsitöissä ja kotitaloudessa saa olla kahdeksaa tuntia vähempi.

Eduskunnan kanslian menosäännön perusteista 30 päivänä maaliskuuta 1928 annetussa laissa tarkoitettu viran tai toimen haltija, jonka virkaa tai tointa ei ole sivutoimeksi katsottava, sekä eduskunnan oikeusasiamiehenä ollut henkilö kuin myöskin Suomen Pankin vakinaisessa palveluksessa ollut virkamies, saa, siirtyessään ikälisään oikeuttavaan valtion virkaan tai toi-

meen, lukea ikälisää varten hyväkseen sen ajan, minkä hän on ollut mainitussa eduskunnan virassa tai toimesta taikka Suomen Pankin vakinaisessa palveluksessa.

Palvelusvuoden jakautuessa lukukausiin lasketaan yhden lukukauden viranhoito kuudeksi kuukaudeksi.

16 §.

Jos sellaisen viran tai toimen haltija, joka palkkauslain 6 §:n mukaan on oikeutettu saamaan ikälisää, on tuomittu kurinpidollisesti tai virkarikoksesta tuomioistuimessa varoitusta ankarampaan rangaistukseen, voidaan palvelusajasta ikälisää myöntävän viranomaisen harkinnan mukaan lyhentää enintään neljä vuotta.

Sama olkoon laki, jos viran tai toimen haltija on virassa tai toimesta ollessaan tekemästään muusta kuin virkarikoksesta kärsinyt vapausrangaistuksen taikka on sellaisesta rikoksesta menettänyt virkansa ja sen jälkeen uudelleen nimitetty virkaan tai toimeen.

Tämän kautta kumotaan rautatiehallituksen kiertokirje N:o 9/H. 807 elokuun 11 päivältä 1934; mikä täten kaikkien asianomaisten tiedoksi ja noudatettavaksi ilmoitetaan.

Helsingissä, rautatiehallituksessa, 14 päivänä tammikuuta 1938.

Jalmar Castrén.

K. A. Wahlstedt.

Kiertokirje

N:o 3/451

uuden junaturvallisuussäännön vahvistamisesta ja voimaanastumisesta ynnä niistä toimenpiteistä, joihin tämän junaturvallisuussäännön johdosta on ryhdyttävä.

Annettu helmikuun 10 päivänä 1938.

Tänään tapahtuneessa esittelyssä rautatiehallitus on vahvistanut uuden junaturvallisuussäännön ja määrännyt sen astuvaksi voimaan ensi tulevan elokuun 1 päivänä klo 12.00.

Nyt vahvistettu junaturvallisuussääntö sisältää sekä opasteita (signaaleja) että muut junaturvallisuutta koskevat yleiset määräykset, jonka tähden toukokuun 20 päivänä 1903 annettu signaali-ohjesääntö ja joulukuun 22 päivänä 1922 annettu junajärjestyksen ohjesääntö on kumottu sanotusta elokuun 1 päivästä (vert. junaturvallisuussäännön 154 §).

Seuraavassa luetellaan ne tärkeimmät muutokset, jotka junaturvallisuussäännön vahvistamisella on tehty voimassa oleviin määräyksiin.

I osa.

1. Signaali-sanan asemesta käytetään junaturvallisuussäännössä sanaa »opaste» silloin, kun on kysymys abstraktisesta käsitteestä ja sanaa »opastin» silloin, kun on kysymys konkreettisesta käsitteestä. Opaste on toisin sanoen se merkki, joka rautatieliikenteessä annetaan jonakin käskynä tai ilmoituksena ja opastin se väline, jolla tämä merkki annetaan.
2. Semafooria ja sitä vastaavaa valolaitetta, jolla opasteet annetaan valo-opasteina sekä pimeän aikana että päivällä, kutsutaan yhteisellä nimellä »*pääopastimeksi*» riippumatta siitä, mihin tarkoitukseen tätä opastinta käytetään (vert. 16 §).
3. *Vihreä väri ja vihreä valo tulee merkitsemään »selvää» tai »aja».*
4. *Yhtä pysyvää väritöntä valoa ei käytetä opasteen antamiseen, vaan on väritön opastevalo vilkkuva tai annetaan opaste kahdella pysyvällä värittömällä valolla taikka on sitä (käsiopastetta käytettäessä) liikutettava kuhunkin opasteeseen nähden määrättyllä tavalla.*
5. *Valkoinen opastelippu jää pois käytännöstä.*
6. Pääopastimen *takavallo* (esim. tulo-opastimen liikennepaikalle päin näkyvä valo) muuttuu siten, että se on aina väritön. Tämä väritön valo tulee näkymään pienenä »tähtivalona» silloin, kun pääopastin on seis-asennossa, mutta suurena »peittämättömänä» valona silloin, kun pääopastin on aja-asennossa (14 §).

7. Vaihteen ja raiteensulun opastimena voidaan harkinnan mukaan käyttää myös »levyä», jossa on samanlaiset opastekuviot kuin lyhdyssäkin.
8. Junaturvallisuussäännön mukaan tulee tarpeen mukaan käytäntöön vaunuva'an opasteet (32 §) sekä liikennepaikkamerkki (33 §) ja pysähtymismerkki (35 §), jollaisia merkkejä ei ole aikaisemmin käytetty. Lisäksi tulee käytäntöön yhtenäinen aurasmerkki (38 §).
9. *Varovaisuuslevy tulee vinokaiteen muotoiseksi (42 §). Varovaisuus-käsite tullaan ilmaisemaan päiväopasteena levyn valkoisella pinnalla ja yöopasteena kahdella yläviistossa vasemmalle olevalla värittömällä valolla, mutta selvä-käsite päiväopasteena levyn vihreällä pinnalla ja yöopasteena kahdella yläviistossa oikealle olevalla vihreällä valolla.*
10. Opaste »hiljennä» (42 §) annetaan päiväopasteena koossa pidettävällä punaisella opastelipulla tai kädellä, ojentamalla se (lippu tai käsi) vaakasuoraan raidetta kohti ja yöopasteena värittömällä valolla viemällä sitä vaakasuorassa hitaasti raiteen poikkisuunnassa.
11. Käytäntöön tulee kaksi selvä-käsitettä ilmaisevaa käsiopastetta, nimittäin »aja» (46 §) ja »ohikulku sallittu» (47 §).
12. Käytäntöön tulee uudet käsiopasteet »valmis täällä» (48 §) ja »selvä lähtöön» (49 §).
13. *Junaa lähetettäessä (junan lähtiessä) tullaan käsiopaste »lähde» (50 §) antamaan päiväopasteena erikoisella junanlähetyslevyllä tai vihreällä opastelipulla ja yöopasteena vihreällä valolla viemällä opastinta tai valoa ylhäällä kaaresta edestakaisin. Kun opasteen antaa konduktööri, voi hän antaa sen myös kädellään viemällä sitä samalla tavalla kuin lippua tai valoa Konduktöörin tulee aina vahvistaa antamansa näkyvä opaste pilliopasteella (50 §:n 2 ja 3 mom.). Kun opasteen »lähde» antaa junanlähettäjä, vahvistaa konduktööri sen pilliopasteella, jos tarve sitä vaatii (125 §:n 6 mom.).*
14. Käsiopasteella, joka annetaan päiväopasteena pyörittämällä koossa pidettävää punaista opastelippua ympyrässä ja yöopasteena pyörittämällä väritöntä valoa ympyrässä (51 §), on merkitys »vedä» silloin, kun veturin on vedettävä vaunuja (huolimatta siitä, tuleeko veturi kulkemaan etupäänsä, vaiko takapänsä suuntaan). Mutta jos veturi on yksinään tai vaunujen keskellä, annetaan tämä opaste merkityksessä »eteenpäin», joka silloin tarkoittaa, että liike on suoritettava veturin etupään suuntaan.
15. Käsiopasteet »työnnä» ja »taaksepäin» (52 §) annetaan päiväopasteena koossa pidettävällä punaisella opastelipulla ja yöopasteena vihreällä valolla, viemällä lippua tai valoa alhaalla kaaresta edestakaisin. Opasteella on merkitys »työnnä» silloin, kun veturin on työnnettävä vaunuja (huolimatta siitä, tuleeko veturi liikkumaan etupäänsä vaiko takapänsä suuntaan). Mutta jos veturi on yksinään tai vaunujen keskellä, annetaan tämä opaste merkityksessä »taaksepäin», joka silloin merkitsee, että liike on suoritettava veturin takapäin suuntaan.
16. Käytäntöön tulee uusi näkyvä käsi-opaste »käännä vaihde» (54 §).
17. Käsiopaste »irroita veturi» (55 §) tullaan antamaan päiväopasteena levitetyllä punaisella opastelipulla viemällä sitä ja samalla toista kättä alhaalla kaaresta edestakaisin. Yöopasteena tullaan tämä opaste sitävästoin antamaan, kuten ennenkin, punaisella valolla, viemällä sitä alhaalla kaaresta edestakaisin.

18. Käsiopaste »tee koejarrutus» (56 §) tullaan antamaan päiväopasteena levite-tyllä punaisella opastelipulla ja yöopasteena punaisella valolla, pyörittämällä lippua tai valoa ympyrässä siten, että lippu tai valo liikkuu *ylhäällä ollessaan junaan päin*.
19. Opaste »jarrut kunnossa» (57 §) tullaan antamaan muuten samalla tavalla kuin »tee koejarrutus», paitsi että lippu tai valo liikkuu *ylhäällä ollessaan junasta pois päin*.
20. Liikkuvan kaluston tunnusopasteisiin (58 §) tulee se muutos, että nykyisen signaaliyhjesäännön 19 §:ssä mainitut ylimääräisten ja työjunien opasteet, s. o. ne opasteet joilla signaaliyhjesäännön mukaan olisi ilmoitettava ylimääräisistä ja työjunista, jäävät pois käytännöstä.
21. Junana kulkevan yksinäisen veturin takapääopasteena (63 §) tulee olemaan pimeään aikana kaksi punaista valoa myös silloin, kun veturi kulkee kaksirai-teisen radan vasemmalla (väärällä) raiteella.
22. Tunnusopasteitten käyttämiseen nähden on vahvistettu erinäisiä poikkeus-määräyksiä, jotka sisältyvät 68 §:ään.
23. Vihellyspillillä annettava opaste »seis», joka jo ennen on käytännössä annettu useilla perättäisillä lyhyillä vihellyksillä, on tehty säännönmukaiseksi (69 §).
24. Rautatiehallituksen kirjelmässä N:o 349/728 31/1 1935 määrättyt sähkösoitto-opasteet tulevat kaikki muuttumaan. Näihin opasteisiin on lisätty vielä uusi opastekäsite »*pysähdy seuraavalla liikennepaikalla*», jota tullaan käyttämään moottorivaunussa ja tarpeen ja mahdollisuuden mukaan muussakin junassa. Näihin opasteisiin nähden viitataan tässä lähemmin junaturvallisuussäännön 70—75 §:iin.
25. Torviopastetta (76 §) tullaan käyttämään vain satamaradoilla, mutta ei muussa päivystyksessä.
26. *Veturin viheltimellä annetaan opaste »varokaa juna» (80 §) tienristeystä lähes-tyttäessä yleensä vain silloin, kun tienristeys on merkitty viheltämismerkillä.*
27. Veturin viheltimellä annettu yksi lyhyt kimeä-ääninen vihellys, kun se annetaan liikkeen teon merkinä, tulee yleensä merkitsemään sitä, että veturi ryhtyy *vetämään* vaunuja (huolimatta siitä, lähtekö se liikkeelle etu- vaiko takapäänsä suuntaan). Vain silloin, kun veturi on yksinään tai vaunujen keskellä, on tällä opasteella se merkitys, että veturi lähtee liikkeelle etupäänsä suuntaan (81 §).
28. Kaksi lyhyttä kimeä-äänistä vihellystä tulee yleensä merkitsemään sitä, että veturi ryhtyy *työntämään* vaunuja (huolimatta siitä, lähtekö se liikkeelle etu-vaiko takapäänsä suuntaan). Vain silloin, kun veturi on yksinään tai vaunujen keskellä, on tällä opasteella se merkitys, että veturi lähtee liikkeelle takapäänsä suuntaan (82 §).
29. Karkea-äänisellä viheltimellä tulee annettavaksi uudet opasteet »*jarruttakaa irtaantuneet vaunut*» (87 §), »*suojatkaa juna opasteilla*» (89 §), »*starvitsen koneosaston henkilökunnan apua*» ja »*pysäyttäkää jälestä tuleva juna*» (92 §).

II osa.

1. Junaturvallisuutta koskevia puhelinilmoituksia tehtäessä on antajan ja vastaanottajan ilmoitettava toisilleen nimensä ja toimipaikkansa. Kun tämä ilmoitus annetaan liikennepaikalta toiselle, on se merkittävä erityiseen puhelinpäiväkirjaan (98 §).
2. Täyteen kantavuuteensa kuormatun tavaravaunun saa liittää junaan, jonka perusnopeus on enintään 60 km/t. (104 §).
3. Junaan liitettävien kaksi- ja neliakselisten henkilövaunujen keskinäinen järjestys on määrätty sellaiseksi, että kaksiakseliset henkilövaunut on asetettava neliakselisten henkilövaunujen jälkeen (105 §:n 1 mom.).
4. Henkilövaunujen ja tavaravaunujen keskinäinen järjestys on määrätty sellaiseksi, että henkilövaunut on yleensä sijoitettava tavaravaunujen jälkeen, mutta että tyhjiä tavaravaunuja saa olla henkilövaunujen jälessäkin 20 akselia ja kuormattuja tavaravaunuja 8 akselia (henkilövaunujen laadusta riippumatta). Jos henkilövaunut ovat neliakselisia, saavat kaikki tavaravaunut tarvittaessa olla, kuten nykyisinkin, sellaisten vaunujen jälessäkin (105 §:n 2 mom.).
5. Tavaravaunujen keskinäinen järjestys on määrätty sellaiseksi, että kuormatut vaunut on yleensä sijoitettava tyhjien tavaravaunujen edelle. Kappaletavaravaunut, jotka yleensä ovat kevyessä kuormassa, saa kuitenkin pitää junassa siinä paikassa, joka pidetään tarpeellisena.
6. Posti-, konduktööri-, matkatavara- ja vankivaunun saa sijoittaa junaan siihen paikkaan, jossa se on eri seikat huomioonottaen edullisinta pitää. Jos vaunu on kaksiakselinen ja jos junan perusnopeus on yli 66 km/t, ei tällaista vaunua kuitenkaan saa sijoittaa veturin ja neliakselisen vaunun eikä myöskään neliakselisten vaunujen väliin (105 §:n 4 mom.).
7. Määräykset, jotka koskevat turvavaunun käyttämistä matkustajia kuljettavissa junissa veturin ja henkilövaunun välillä, muuttuvat (106 §:n 1 mom.).
8. Heinillä ja oljilla kuormatun peittämättömän avovaunun sijoituksessa on otettava huomioon myös kamiinalla lämmitettävä vaunu (= lämpiävä kamiinavaunu), ja on tällöin avovaunu sijoitettava vähintään neljän vaunuakselin päähän tällaisesta kamijinavaunusta (106 §:n 4 mom.).
9. Eläinvaunua ei saa sijoittaa välittömästi veturin jälkeen (106 §:n 5 mom.).
10. Pika- ja henkilöjunissa tulee olla ilmajarru kaikissa vaunuissa. Kuitenkin saa näissäkin junissa olla enintään neljä akselia ilman toimivaa ilmajarrua, mikäli junan perusnopeus ei ole yli 66 km/t (108 §:n 1 mom.).
11. Muissa kuin pika- ja henkilöjunissa on jarruakselien luku määrätty riippuvaksi junan perusnopeudesta ja kunkin rataosan määräävästä laskusta (108 §:n 2 mom). Se kunkin rataosan »määräävä lasku», jonka mukaan jarruakseleita on junaan saatava, ilmenee liitteestä 3. Tässä liitteessä mainittuihin »määrääviin laskuihin» nähden on huomattava, että ne eivät yleensä ole rataosalla olevia todellisia laskuja, vaan ainoastaan harkinnan ja kokemuksen perusteella määrättyjä laskuja, joiden mukaiset jarrumäärät on kullakin rataosalla katsottu tarvittavan.
12. Junapainotaulukoihin, jotka sisältyvät 109 §:ään, on tehty joitakin pieniä muutoksia v. 1936 annettuun kiertokirjeeseen N:o 10 verrattuna. Vetolaitteen kestävyysnähdessä on korkein junapaino pienennetty 1300 tonniksi.

13. Junapainon laskemista varten on henkilö- y. m. erikoisvaunuille määrätty uudet, 109 §:n 5 mom. A-kohdassa luetellut keskimääräiset omat painot.
14. Tavaravaunujen omat painot tulevat määriteltäviksi junapainoa laskettaessa 109 §:n 5 mom. B-kohdassa määrättyllä tavalla.
15. Matkustajien ja käsimatkatavaran painon arvioimisperusteihin on tehty pieniä muutoksia (109 §:n 6 mom.).
16. Tavarain paino on junapainoa laskettaessa määrättävä todellisen painon mukaan, eikä siis minkään keskimääräisen akselipainon mukaan (109 §:n 7 mom.).
17. Säännöstä on jätetty pois määräys siitä, että apuveturia saa käyttää junan työntämiseen vain erikoisella luvalla, koska kiireellisissä tapauksissa ei lupaa ehdittäisi saada ja koska veturin sijoittaminen jollekin liikennepaikalle vain tätä tarkoitusta varten on riippuvainen rautatiehallituksen harkinnasta kussakin tapauksessa (vert. 110 §).
18. Ketjukytkimen varassa saa vaunuja kuljettaa vain silloin, kun ruuvikytkin (vetolaite) vioittuu radalla ja silloinkin vain vaunun viemistä varten sellaiselle liikennepaikalle, jolle sen voi junasta jättää (111 §:n 3 mom.).
19. Ilmajarrun koettelusta on annettu entistä yksityiskohtaisemmat määräykset (112 §).
20. Päätöksen teko siitä, milloin höyryveturissa voi miehistönä olla vain kuljettaja, on jätetty koneosaston johtajalle (113 §).
21. Junamiehistön suuruuden määrää liikennejakson päällikkö silloinkin, kun junassa tarvitaan junamiehistönä vain konduktööri (114 §).
22. Liikennejakson päällikkö voi määrätä, saako lähetysaseman junanlähettäjä poistua toimestaan ennen junan saapumista seuraavalle junanlähetykselle ja millä ehdolla (116 §:n 1 mom.).
23. Sääntöön on otettu nimenomainen määräys siitä, että liikenneosaston johtajalla on oikeus päättää, voidaanko junanlähetykselle jonakin aikana liikennöidä junansuoritukseen nähden laiturivaihteen luontoisena taikka voidaanko sitä tai laiturivaihdetta taikka laituria liikennöidä seisakkeen luontoisena. Sama oikeus on erinäisissä tapauksissa myönnetty myös liikennejakson päällikölle (116 §:n 3 mom.).
24. Junaturvallisuussäännön mukaan voidaan junanlähetyksien välille järjestää samaan suuntaan kulkevien junien väliaikojen tarkkailua varten puhelinvartiopaikkoja (117 § 118 §:n 16 mom. ja 126 §:n 2 mom.). Tällainen paikka voidaan johonkin junaan nähden määrätä kertakaikkiaan sen aikataulussa taikka erikseen kussakin tapauksessa. Kun tällainen puhelinvartiopaikka on johonkin junaan nähden määrätty, tietää se sitä, että se juna ei saa sivuuttaa puhelinvartiopaikkaa, ellei puhelinvartiopaikalla näytetä opastetta »aja» (134 §:n 13 mom.). Opastetta »aja» ei puhelinvartiopaikalla taasen saa näyttää ennenkuin on saatu selvyys siitä, että edellä kulkenut juna on saapunut seuraavalle junanlähetykselle tai lähtenyt seuraavalta puhelinvartiopaikalta (117 §:n 3—6 mom.). Puhelinvartiopaikaksi saa määrätä vain sellaisen paikan, jossa junan kulkiessa on toimessa ainakin alemman pätevyystutkinnon suorittanut liikenneosaston virkailija, ellei liikennejakson päällikkö ole hyväksynyt muuta henkilöä puhelinvartiopaikan hoitajaksi (117 §:n 2 mom.).

25. Ellei samaan suuntaan kulkevien junien väliaikojen järjestelyyn ole käytettävissä suojustusopastimia eikä myöskään puhelinvartiopaikkoja, saa kaksi junaa olla kulussa samanaikaisesti samalla junanlähetysvälillä vain sillä ehdolla, että edellä kulkevan junan ei tarvitse pysähtyä matkalla. Erikoistapauksessa voi tästä säännöstä tehdä poikkeuksen rautatiehallituksen luvalla (118 §:n 17 mom. ja 126 §:n 3 mom.).
26. Junaturvallisuussäännön mukaan on juna *vakainainen*, jos se on merkitty aikataulukirjaan tai sen lisäykseen ja jos siinä on kertakaikkiaan määrätty, milloin juna on kulussa, mutta *lisäjuna*, ellei määräystä ajasta, jolloin juna on kulussa, ole aikataulussa. Ellei junan aikataulua ole aikataulukirjassa, on juna *ylimääräinen juna*, huolimatta siitä, miten pitkän ajan se on kulussa (119 §).
27. Sen viranomaisen, joka järjestää kulkuun lisä- tai ylimääräisen junan, on *lähetettävä* sitä koskeva kirjelmä tai *osoitettava* sitä koskeva sähkösanoma 120 §:n 1 momentissa mainituille viranomaisille. Kunkin asianomaisen asemapäällikön tai hänen määräämänsä on tehtävä junasta sitäpaitsi ilmoitus 120 §:n 6 momentissa mainittuihin paikkoihin.
28. Jos ylimääräinen juna asetetaan kulkuun ilman aikataulua, on sille yleensä kuitenkin määrättävä perusnopeus, joka on mainittava junan kulkuun asettamista koskevassa ilmoituksessa (120 §:n 2 mom.). Tämä perusnopeuden määrääminen on tarpeellista m. m. jarruakseliin luvun määräämistä varten (108 §:n 2 mom.).
29. Jos ylimääräinen juna asetetaan kulkuun useammaksi kuin yhdeksi päiväksi, on sen *aikataulu* asetettava 99 §:ssä mainituille ilmoitustauluille, joista kuljettajan ja konduktöörin on se itselleen jäljennettävä (120 §:n 4 mom.).
30. Ellei lisä- tai ylimääräisestä junasta ole voitu ennen junan lähettämistä antaa ilmoitusta kaikille asemille sillä rataosalla, jolla juna on kulussa, tulee alkuaseman junanlähettäjän ilmoittaa kuljettajalle ja konduktöörille, mitkä asemat eivät ole ilmoitusta saaneet (120 §:n 5 mom.).
31. Junajärjestyksen ohjesäännössä (sen 2 §:n 7 mom) määrätään, että kun juna menee liikennejakson raja-asemalta toiseen liikennejaksoon, on sen kuljettajalle ja konduktöörille ilmoitettava niistä täydennys-, ylimääräisistä- ja työjunista, jotka ovat kulussa siinä liikennejaksossa. Junaturvallisuussäännön mukaan määrätään rataverkolle erikoisia *ilmoitua-asemia*, joilla vastaavanlaatuista ilmoituksia tehdään (120 §:n 8 ja 9 mom.). Ilmoitusasemat luetellaan aikataulukirjan liitteessä (120 §:n 10 mom.).
32. Junan saapuessa ja lähtiessä on sen kulkutien vaihteet pidettävä varmuuslukituksessa huolimatta siitä, onko kysymyksessä myötä- vai vastavaihde ja samoin huolimatta siitä, onko vaihde asetettu suoralle vaiko käyrälle raiteelensa. Ellei varmuuslukitusta ole, on vaihteet lukittava riippulukolla varmaan hakaan taikka, jos vaihteet ovat miehitettyjä, pantava ainakin varmaan hakaan, joka on niin salvattava, että se ei pääse junan kulkiessa irtaantumaan (123 §:n 3 mom.). Tämän mukaan ei siis ole riittävä eikä sallittuakaan se, että vaihdemies vain käsin vaihteen asetinta tukemalla koettaa estää vaihteenkielen aukenevista.

33. Liikennepaikkojen välillä olevat linjavaihteet (sorakuoppiin y. m. s. johtavat vaihteet) on pidettävä yleensä päätielle naulattuina, ellei niissä ole varmuuslukitusta. Haan ja riippulukon varaan niitä siis ei saa jättää (124 §).
34. Tavarajunakaan, jossa kuljetetaan matkustajia, ei saa lähteä milteään liikennepaikalta ennen aikataulussa määrättyä aikaa (125 §:n 2 mom.).
35. Kun juna lähetetään junanlähetysasemalta enemmän kuin 3 min. ennen aikataulussa määrättyä aikaa, tulee junanlähettäjiä sopia siitä, saako juna jatkaa matkaansa suoraan seuraavalle junanlähetysasemalle saakka, vai onko sen mahdollisesti jäätävä jollekin välillä olevalle liikennepaikalle odottamaan aikatauluaikaansa. Jos junan sallitaan jatkaa matkaansa ennen aikatauluaikaansa seuraavalle junanlähetysasemalle saakka, on siihen annettava lähetysasemalla erikoinen lupa (125 §:n 2 mom.).
36. Kun juna lähetetään junanlähetysasemalta ennen aikatauluaikaansa, tulee junanlähettäjänsä siitä nimenomaan huomauttaa seuraavan aseman junanlähettäjälle, jotapaitsi kummankin aseman junanlähettäjänsä on huomautettava tästä asianomaisille asema-, vaihde- ja asetinlaitemiehille (125 §:n 3 mom.).
37. Junan lähtiessä junanlähetysasemalta, on *junanlähettäjänsä* annettava opaste »lähde» pika-, henkilö- ja virkajunan sekä mahdollisuuden mukaan myös muun matkustajia kuljettavan junan sekä sotilasjunan kuljettajalle (125 §:n 6 mom.).
38. Junan suurinta sallittua nopeutta koskevat määräykset ovat muuttuneet. Huomattavimmat muutokset ovat niissä nopeuksissa, jotka riippuvat kiskojen painosta, jarruakselien luvusta ja vaihteesta (127, 128 ja 129 §).
39. Jos junan nopeus alentuu kovin pieneksi ja jos kuljettaja tietää toisen junan olevan tulossa perästä ja jos kuljettajalla on syytä pelätä, että jälessä tuleva juna ajaa päälle, on kuljettajan opasteella »pysäyttäkää jälestä tuleva juna» kehoitettava ehkä tapaamaansa ratavartijaa pysäyttämään jälestä tuleva juna. Ellei ratavartijaa ole tavattavissa, on hänen annettava opaste »suojatkaa junaa opasteilla», jolloin junahenkilökunnan on ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin (132 §).
40. Kun juna pysähtyy radalle sille annetun seis-opasteen johdosta taikka radalla olleen esteen tähden, saa juna jatkaa matkaansa, ilman että kuljettajalle annetaan opaste »lähde», jos aja-opastetta näytetään 3 minuutin kuluessa pysähtymisestä tai jos este poistuu saman ajan kuluessa. Jos pysähtyminen sitä vastoin tulee pitemmäksi kuin 3 minuuttia tai jos pysähtyminen johtuu muista kuin tässä mainitusta syystä (esim. ilmajarruletkun puhkeamisesta, kuorman siirtymisestä vaunussa ja yleensä viasta, joka on korjattava, ennenkuin juna voi jatkaa matkaansa j. n. e.), on kuljettajan odotettava konduktöörin opastetta »lähde», ennenkuin hän lähtee kuljettamaan junaa edelleen (133 §).
41. Ellei radalle pysähtynyt juna voi kolmen minuutin kuluessa jatkaa matkaansa, on konduktöörin suojattava juna takaapäin opasteilla, mistä toimenpiteestä kuljettajan on opasteella »suojatkaa junaa opasteilla» huomautettava junahenkilökuntaa. Tällaiseen junan suojaamiseen ei kuitenkaan tarvitse ryhtyä silloin, kun rataosuudella on linjasuojastus eikä myöskään silloin, kun juna edellisen junanlähetysaseman junanlähettäjänsä tietten pysähtyy junanlähetysasemien välillä olevalle paikalle, vaikka pysähtyminen muodostuisi odotettua pitemmäksikin (koska toista junaa ei sellaisessa tapauksessa saa lähettää, en-

- nenkuin edellä kulkeva juna on saapunut seuraavalle junanlähetyksasemalle). Toiselta puolen on juna suojattava myös silloin, kun juna pysähtyy edellisen junanlähetyksaseman junanlähettäjän tietämättä esim. laiturivaihteelle, jolla ei ole vapaata raidetta, jolle toinen juna voidaan päästää (133 §:n 8 ja 9 mom.).
42. Junan suojaamiseen käytettävät paukkuopasterasiat on asetettava kiskoille siten, että 600 metrin päähän junan viimeisestä vaunusta asetetaan kummallekin kiskolle kaksi paukkurasiata kiskonmitan välimatkoille ja 1000 metrin päähän junan viimeisestä vaunusta vielä yksi rasia kummallekin kiskolle (133 §:n 10 mom.). Paukkurasiat kiinnitetään kiskon päälle rasiaan kuuluvilla lyijykais-taleilla siten, että nämä kaistaleet saavat tukea sidekiskojen päistä (96 §:n 3 mom ja liite 6).
 43. Kun radalle pysähtynyt juna jatkaa matkaansa kokonaisena ja kun osittain kuljetetun junan viimeistä osaa lähdetään viemään, ei paukkurasioita saa pois-taa radalta, vaan on ne jätettävä sinne. Rasioiden radalle jättämisestä on il-moitettava seuraavalle liikennepaikalle, jolla sitten on ryhdyttävä toimen-piteisiin niiden radalta poistamiseksi (133 §:n 15 mom.). Sen tähden onkin 133 §:n 3 mom. määrätty, että jos juna pysähtyy paukkuopasteen johdosta, kuten yhdenkin paukahduksen kuuluessa on aina tehtävä (96 §:n 2 mom.), saa juna, ellei paikalla ole ketään, joka voi antaa selityksen opasteitten asettamisen syystä ja ellei mitään estettä ole huomattavissa, jatkaa matkaansa 129 §:n 5 mom. määräykset huomioonottaen.
 44. Juna saa laadusta riippumatta tulla liikennepaikalle aikaisintaan kolme mi-nuuttia ennen aikataulussa määrättyä aikaa, paitsi jos se on eri sopimuksen nojalla ennen aikaa lähetetty (134 §:n 1 mom.).
 45. Kun veturi *vetää* junaa ja sen on pysähdyttävä seismerkin eteen tai pysähty-mismerkin määräämään paikkaan taikka polttoainevaraston tai vedenotto-paikan kohdalle sekä kun junan tuloraide päättyy puskuriin, ei aina pysähty-välle junalle tarvitse näyttää seis-opastetta käsiopasteella (134 §:n 5 mom.).
 46. Kun junan on sivuutettava junanlähetyksasema, *tulee junanlähettäjän näyttää sille henkilökohtaisesti*, ellei liikennejakson päällikkö ole myöntänyt poikkeusta, opastetta »ohikulku sallittu» (134 §:n 9 mom.).
 47. Vaikka junan olisi aikataulun mukaan liikennepaikalla pysähdyttävä, saa sen päästää ohi pysähtymättä, jos pysähtyminen ei ole tarpeellista ja ehdolla, että junassa ei kuljeteta matkustajia ja että se ei tule lähtemään aikaisemmin kuin kolme minuuttia ennen aikatauluaikaa (134 §:n 12 mom.).
 48. Kun junien aikataulun mukainen kohtaamis- tai sivuutuspaikka on muutettava taikka kun aikataulutta kulkevalle junalle on järjestettävä kohtaamis- tai si-vuutuspaikka, on tällainen *satunnainen kohtaamis- tai sivuutuspaikka* yleensä järjestettävä junanlähetyksasemalle. Jonkun välttämättömän syyn tähden saa kohtaamis- ja sivuutuspaikan kuitenkin järjestää myös muulle liikennepaikalle kuin junanlähetyksasemalle. Menettely on silloin erilainen, riippuen siitä, onko kohtaamis- tai sivuutuspaikan hoitajana ainakin alemman pätevyystutkinnon suorittanut liikenneosaston virkailija vai ei (136 §).
 49. Kun saapuva juna on pysäytettävä *liikennepaikan ulkopuolelle*, on pysäyttä-minen toimitettava tulo-opastimella (16 §), mikäli sellainen on, jonka lisäksi myös kysymykseen tulevat kulkutieopastimet on pidettävä seis-asennossa

(138 §:n a-kohta). Ellei tulo-opastinta liikennepaikalla ole, on junan liikennepaikan ulkopuolella pysäyttämistä mikäli mahdollista ilmoitettava kuljettajalle jollakin edellisellä liikennepaikalla, jotapaitsi kuljettajalle on näytettävä hyvissä ajoin opastetta »seis» käsiopasteella uloimmalta tulovaihteelta tai, ellei opaste näy sieltä radalle vähintään 300 metrin päähän, sellaisesta paikasta radalta, että opaste näkyy veturiin mikäli mahdollista mainitun matkan päässä vaihteesta. Ellei ilmoitusta olisi tehty, on opastetta »seis» näytettävä sellaisesta paikasta, että se näkyy veturiin mikäli mahdollista vähintään 700 metrin päässä uloimmasta tulo-vaihteesta (138 §:n b-kohta).

50. Kun juna on pysäytettävä *sellaiselle liikennepaikalle, jonka se aikataulun mukaan sivuutta*, on tulo-opastin, mikäli sellainen on, pidettävä seisasennossa aina siihen saakka, kunnes junan vauhti on huomattavasti hiljentynyt ja kuljettaja on antanut viheltimellä opasteen »seisopaste huomattu». Sen jälkeen on tulo-opastin asetettava aja-asentoon, mutta on junalle näytettävä joko tulovaihteelta tai muusta sopivasta paikasta käsiopasteella opastetta »hiljennä» ja sitten, kun junan on pysähdyttävä, opastetta »seis». Jos käsiopasteen näyttäjän on oltava esim. tulo-opastimen hoidon tähden niin kaukana pysähtymispaikasta, että opaste »seis» ei sieltä näy pysähtymispaikalle (eikä toista virkailijaa ole seis-opasteen näyttäjäksi saatavissa), on junan kuitenkin liikennepaikalla pysähdyttävä, vaikkapa kyseessä olisi sellainen liikennepaikka, jonka juna tavallisissa oloissa saisi sivuuttaa ilman, että sille näytetään opaste »aja» (139 §:n a-kohta). Ellei tulo-opastinta liikennepaikalla ole, on junan pysäyttämistä ilmoitettava kuljettajalle jollakin edellisellä liikennepaikalla, jotapaitsi junan saapuessa on sille näytettävä hyvissä ajoin ensin opastetta »hiljennä» ja sitten, kun junan on pysähdyttävä, opastetta »seis». Ellei ilmoitusta olisi tehty, on junan saapuessa näytettävä opastetta »seis» sellaisesta paikasta, että se näkyy veturiin mikäli mahdollista vähintään 700 metrin päässä siitä paikasta, jossa junan on pysähdyttävä. Kun kuljettaja on vastannut tähän opasteeseen opasteella »seis-opaste huomattu», on junalle sen jälkeen näytettävä opastetta »hiljennä» ja sitten, kun junan on pysähdyttävä, uudelleen opastetta »seis».
51. Junien myöhästyessä on ilmoitukset niistä tehtävä matkasuunnassa oleville asemille sinne saakka, kuin olosuhteet kussakin tapauksessa vaativat (141 §).
52. Kun veturinkuljettajan on 80 §:n mukaan annettava vihellinopaste »varokaa junaa» tienristeyksiä lähestyttäessä vain silloin, kun tienristeys on merkitty viheltämismerkillä, on kunkin asianomaisen ratajakson päällikön harkittava, mitä tienristeyksiä lähestyttäessä varoitusvihellys on annettava ja huolehdittava siitä, että tällainen merkki tienristeyksen läheisyyteen määrättyllä tavalla asetetaan (144 §).
53. Siltä varalta, että pääopastinta ei voitaisi asettaa seis-asentoon, mutta junan kulku sen ohi on kuitenkin estettävä taikka että pääopastinta ei voitaisi asettaa aja-asentoon, on junaturvallisuussääntöön sisällytetty vastaavat määräykset (145 ja 146 §). Samoin on junaturvallisuussääntöön sisällytetty määräyksiä pääopastimen asettamisesta, aja-asentoon opastimen kokeilua varten (147 §).
54. Kun radalla tai liikennepaikalla on suoritettava sellaisia töitä, jotka tavalla tai toisella vaikuttavat junaturvallisuuteen, on toimittava 149 §:ssä määrättyllä tavalla.

55. Kun rata tai raide ei ole liikennekelpoisessa kunnossa (esim. kun kiskoja muutetaan, ratapenkereen sortuessa tai sillan vioittuessa j. n. e.), on vaarallinen paikka merkittävä seis-levyillä (150 §).
56. Kun tällainen paikka on radalla, on levyt asetettava kyseellisen raiteen oikealle puolelle ja vähintään 300 metrin päähän kumpaankin suuntaan vaarallisesta paikasta — ensin sille suunnalle, josta juna on ensiksi odotettavissa. Mutta jos sää tai radan kaltevuus on junan pysähtymiselle epäsuotuisa, on seis-levyt asetettava harkinnan mukaan kauemmaksikin — aina 500 metrin päähän vaarallisesta paikasta. Seislevyjen yhteydessä on radalla käytettävä aina paukkuopasteita siten, että 300 metrin päähän levyistä ulospäin, siis 600 metrin päähän tai, jos levyt on asetettu esim. 500 metrin päähän vaarallisesta paikasta, 800 metrin päähän vaarallisesta paikasta asetetaan kummallekin kiskolle yksi paukkurasia ja niistä vielä 300 metrin päähän kummallekin kiskolle yksi paukkurasia. Ellei seis-levyjä olisi käytettävissä, on vaarallinen paikka suojattava paukkuopasteilla, jotka on silloin asetettava kumpaankin suuntaan vaarallisesta paikasta siten, että vähintään 600 metrin päähän asetetaan kummallekin kiskolle kaksi paukkurasiaa kiskonmitan välimatkoille ja 400 metrin päähän niistä vielä kummallekin kiskolle yksi paukkurasia. Jos vaarallisen paikan läheisyydessä on jommalla kummalla suunnalla pääopastin, on se pidettävä seis-asennossa (150 §:n 2—5 mom. ynnä liite 5).
57. Kun vaarallinen paikka on liikennepaikalla tulovaihteiden sisäpuolella, käytetään suojaopasteina vain seis-levyjä, jotka silloin asetetaan suojattavan paikan kumpaankin päähän raiteen keskelle ja siten, että mikäli mahdollista vain tämä raideosa suljetaan liikenteeltä. Tarpeen vaatiessa on läheiset vaihteet lukittava jollekin vapaalle raiteelle. Ellei vapaata raidetta ole käytettävissä eikä liikennepaikkaa voida suojata tulo-opastimella, on liikennepaikallakin olevan vaarallisen paikan suojaamisessa meneteltävä samalla tavalla kuin radalla.
58. Jos radalla voidaan käyttää vain rajoitettua nopeutta ja jos rajoitus on pitkäaikainen, merkitään rataosuus yleensä nopeusmerkillä (36 § ja 151 §:n 6 mom.). Jos nopeusrajoitus sitävastoin on vain tilapäinen, käytetään rataosuuden merkitsemiseen varovaisuuslevyjä (42 § ja 151 §:n 2 mom.). Sekä nopeusmerkki että varovaisuuslevy on asetettava yksiraiteisella radalla noin 500 metrin päähän kumpaankin suuntaan vaarallisesta paikasta — levy ensin sille suunnalle, josta juna on ensiksi odotettavissa. Kaksiraiteisella radalla on nämä opastimet sitävastoin asetettava noin 500 metrin päähän vaarallisesta paikasta sillä suunnalla, josta junat säännönmukaisesti (siis oikeaa raidetta kulkiessaan) tulevat kyseellisellä raiteella ja vastakkaiselle suunnalle siihen paikkaan, jossa nopeusrajoitus loppuu (151 §:n 3, 6 ja 7 mom. sekä liite 7).
59. Kun paikka, jolla nopeus on rajoitettu, on liikennepaikalla, *merkitään se aina varovaisuuslevyillä*. Jos tällainen paikka on sellaisella raiteella, jota ei käytetä junan kulkutienä, asetetaan varovaisuuslevyt vaarallisen paikan kumpaankin päähän. Jos vaarallinen paikka sitävastoin on kulkutiellä, on varovaisuuslevyt asetettava kuten radalla, paitsi kun saapuvalla junalle joka kerta näytetään käsiopastetta »hiljennä» niin kaukana — tarvittaessa aina 500 metrin päässä vaarallisesta paikasta — että juna ehtii vähentää nopeutensa 15 km/t ennen

varovaisuuslevyä, jolloin ne saadaan vaarallisen paikan kulkutielläkin ollessa pitää vain sen päissä. (151 §:n 4 mom.).

60. *Jos nopeuden tulee jollakin raideosuudella olla pienemmän kuin 15 km/t, jollaista nopeutta varovaisuuslevyillä merkityllä alueella yleensä saa käyttää (42 §), on varovaisuuslevyjen luokse asetettava vartija näyttämään kulloinkin esiintyvän tilanteen mukaista opastetta käsiopasteena (tarvittaessa siis junan vauhdin hiljentämiseksi seis-opastettakin), jotapaitsi ratajakson päällikön tulee ilmoittaa asiasta kirjallisesti tai sähköiteitse niille asemille ja niihin varikkoihin, joiden juna- ja veturimiehistöä käytetään virantoimituksessa kyseellisen rataosan junissa. Kiireellisessä tapauksessa voi tatamestari tehdä tämän ilmoituksen asianomaiselle asemapäällikölle, jonka sitten on huolehdittava ilmoituksen toimittamisesta mainittuihin paikkoihin. Asemien ja varikkojen päälliköiden tulee puolestaan huolehtia siitä, että tässä mainittu ilmoitus pannaan 99 §:ssä mainituille ilmoitustauluille (151 §:n 5 mom.).*

Tässä yhteydessä rautatiehallitus on vielä määrännyt

- a. että pääopastimien takavalot ja esiopastimien levyjen maalaukset on muutettava junaturvallisuuksäännön mukaisiksi jo ennen sen voimaan astumista;
- b. että kaikki esiopastimet on jokunen päivä ennen junaturvallisuuksäännön voimaan astumista (viimeistään voimaanastumispäivän edellisenä päivänä) väliaikaisesti poistettava käytännöstä siten, että niihin kiinnitetään pätemättömyysristi ja että niiden opastevalot sammutetaan;
- c. että väliaikaisesti käytännöstä poistettujen esiopastimien valot (värit) on vaihdettava junaturvallisuuksäännön mukaisiksi mahdollisimman nopeasti sen voimaan astuttua sekä että pätemättömyysristi on poistettava ja opastevalot sytytettävä ratateknillisen toimiston turvalaitejaoston määrääminä aikoina sitä mukaan, kun valot on saatu vaihdetuksi;
- d. että tällä ylimenokaudella, jolloin esiopastimet on väliaikaisesti poistettu käytännöstä, kuljettajien tulee noudattaa erikoista varovaisuutta liikennepaikoille saavuttaessa;
- e. että ne tienristeykset, joita lähestyttäessä veturinkuljettajien on annettava varoitusvihellysopaste, on merkittävä junaturvallisuuksäännön mukaisilla viheltämismerkeillä ja jo käytännössä olevien viheltämismerkkien kehysten maalaus muutettava tai koko kehys vaihdettava jo ennen junaturvallisuuksäännön voimaanastumista.

Helsingissä, rautatiehallituksessa, helmikuun 10 p:nä 1938.

Vilhelm Jansson.

Tuure Peitsara.

Helsinki 1938. Valtioneuvoston kirjapaino.

Kiertokirje

N:o 4/218

helmikuun 18 päivältä 1938,

joka sisältää valtionrautateiden tulliasioimistojen tariffin.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö on 15 p:nä helmikuuta 1938, kumoten 16 p:nä helmikuuta 1934 vahvistamansa valtionrautateiden tulliasioimistojen tariffin, vahvistanut noudatettavaksi allamainitun uuden valtionrautateiden tulliasioimistojen tariffin voimaantulevaksi maaliskuun 1 päivänä 1938; rautatiehallituksen kiertokirje N:o 3/485 maaliskuun 19 päivältä 1934 kumotaan.

Helsingissä, rautatiehallituksessa, helmikuun 18 päivänä 1938.

Vilhelm Jansson.

Vilho Annala.

Valtionrautateiden tulliasioimistojen tariffi.

A. Työkustannukset.

1) Tavarán uudestikuormaamisesta, kuormaamisesta tai purkamisesta kannetaan maksua:

raja-asevilla (Rajajoella ja Torniossa) allaolevan taulukon sarakkeessa a mainitut määrät;

satama-asevilla (Turun satamassa), kun tavara siirretään rautatievaunusta, tavarasuojasta, laiturilta tai sen vieressä olevalta alueelta laivan kylkeen tai päinvastoin, allaolevan taulukon sarakkeessa b mainitut määrät, sekä

satama-asevilla (Turun satamassa), kun tavara siirretään tavarasuojasta, laiturilta tai sen vieressä olevalta alueelta rautatievaunuun tai päinvastoin, allaolevan taulukon sarakkeessa c mainitut määrät:

	a	b	c
Rahti- ja pikatavarasta, lukuunottamatta erikseen mairittua: kappaletavara- ja 5 tonnin vaunukuormaluokan mukaan rahditettavista lähetyksistä, 100 kiloa kohden	1:—	2:—	1:—
10 tonnin vaunukuormaluokan mukaan rahditettavista lähetyksistä	—:75	1:50	—:75
Kaato- ja irtotavarasta, 100 kiloa kohden	—:90	—	—
Halkoluokan mukaan rahditettavasta tavarasta, kuutiometriä kohden	5:—	10:—	5:—
Petroolista ja bensiinistä, 100 kiloa kohden	—:30	—	—
Kuljetusneuvotariffin mukaan rahditettavista lähetyksistä kuljetusmaksua laskettaessa käytettävän kertoimen yksikköä kohden	3:—	3:—	3:—
Elävien eläinten erikoistariffin mukaan rahditettavista lähetyksistä kuljetusmaksua laskettaessa käytettävän lopullisen kertoimen yksikköä kohden	1:50	1:50	1:50

Muistutus 1. Maksut lasketaan sen painon tai tilavuuden mukaan, jota kuljetusmaksua laskettaessa tariffisäännön mukaan käytetään.

Muistutus 2. Ylläolevien maksujen asemesta kannetaan kaikenlaisista, painon mukaan rahditettavista lähetyksistä, joihin sovelletaan suoranaista, tavarain kuljetusta toiselta puolen Suomen asemain sekä toiselta puolen Ruotsin ja Norjan asemain välillä Tornion—Haaparannan kautta koskevaa tariffia, uudestikuormaamis-, kuormaamis- ja purkamismaksua 25 penniä 100 kiloa kohden.

Muistutus 3. Jos esine painaa vähintään 2 tonnia, kannetaan uudestikuormaamis-, kuormaamis- ja purkamismaksua eri laskutuksen mukaan.

2) Muista palveluksista kannetaan maksua sekä raja-asevilla että satama-asevilla seuraavasti:

- a) kappaletavaran punnitsemisesta kultakin alkavalta 100 kilolta 1:—
- b) vaunuvaa'alla punnitsemisesta:
 - 2-akselisesta vaunusta 10:—
 - 4-akselisesta vaunusta 20:—
- c) lajittelemisesta ja muusta aikaa vievästä työstä tullikäsittelyssä, tuntia ja työntekijää kohden 10:—
- d) päällyksen avaamisesta ja sulkemisesta 1:—
- e) vieraiden vaunujen puhdistamisesta, vaunulta 5:—

B. Tullikäsitteily- ja välitysmaksut.

Tullimuodollisuuksien suorittamisesta ja välittämisestä raja- ja satama-asevilla kannetaan maksua:

1) Lähetyksistä, jotka rahditetaan:

Kappaletavara- luokkien	5 tonnin vaunu- kuormaluokkien	10 tonnin vaunu- kuormaluokkien	mk
P, A	P 5, I	P 10	mukaan 100 kilolta —: 50
B, C	II	1	» » » —: 40
D	III, IV	2, 3	» » » —: 30
—	V, VI	4, 5	» » » —: 20
—	—	6, 7, 8, 9, 10	» » » —: 10

- 2) Lähetyksistä, jotka rahditetaan halkoluokkien mukaan, m³:ltä —: 40
 3) Lähetyksistä, jotka rahditetaan kuljetusneuvotariffin mukaan, kuljetusmaksua laskettaessa käytettävän kertoimen yksiköltä 1: —
 4) Lähetyksistä, jotka rahditetaan elävien eläinten erikoistariffin mukaan, kuljetusmaksua laskettaessa käytettävän lopullisen kertoimen yksikköä kohden —: 50

Muistutus. Maksut lasketaan sen painon tai tilavuuden mukaan, jota kuljetusmaksua laskettaessa tariffisäännön mukaan käytetään.

C. Sekalaiset maksut.

Postimaksut, maksut tulliasiakirjojen lomakkeista y. m. s. kustannukset laske-
 taan asioimistojen omien kustannusten mukaan.

D. Maksujen tasoittaminen.

Edellä määrättyt maksut tasoitetaan tariffisäännön 5 §:n määräysten mukaisesti.

Kiertokirje

N:o 5/659

helmikuun 28 p:ltä 1938.

Rengasmatkat.

1. Toukokuun 1 p:n ja syyskuun 30 p:n välisenä aikana myydään valmiiksi painettuja kirjalipun muotoisia 2:sen ja 3:n luokan rengasmatkalippuja seuraaville rengasmatkoille nimittäin:

Rengasmatka nr. 1: Helsinki — Riihimäki — Hämeenlinna — Tampere —
Turku—Helsinki, hinnat 2 lk. 150: — ja 3 lk. 100: —.

Rengasmatka nr. 2: Viipuri—Vuoksenniska—Savonlinna (matka Wuo—Sl
voidaan vaihtoehtoisesti suorittaa myös laivassa)—
Pieksämäki—Kouvola—Viipuri, hinnat: 2 lk. 170: —
ja 3 lk. 115: —.

2 lk. rengasmatkalippu oikeuttaa matkustamaan ku-
pongissa nimetyissä laivoissa niiden 2 lk:ssa ja 3 lk.
rengasmatkalippu niiden 3 lk:ssa lisämaksuitta ilman
hyttipaikkaa.

Jos matkustaja haluaa laivassa matkustaessaan lisä-
etuja, ovat lisämaksut:

2 lk. rengasmatkalipulla matkustavan

2 lk. hyttipaikasta 15: —

1 „ „ 35: —

3 lk. rengasmatkalipulla matkustavan

2 lk. ilman hyttipaikkaa 13: —

2 „ hyttipaikkoineen 28: —

1 „ „ 48: —

Maksut lisäeduista kannetaan laivassa.

Rengasmatka nr. 3: Riihimäki—Kouvola—Viipuri—Vuoksenniska—Savon-
linna (matka Wuo—Sl voidaan vaihtoehtoisesti suo-
ritttaa myös laivassa)—Pieksämäki—Jyväskylä—Haa-
pamäki—Tampere—Riihimäki, hinnat: 2 lk. 215: — ja
3 lk. 145: —.

Ohjeet laivamatkasta ks. rengasmatkaa nr. 2.

Rengasmatka nr. 4: Helsinki—Riihimäki—Kouvola—Mikkeli—Pieksämäki
—Savonlinna (matka Mi—Sl voidaan vaihtoehtoisesti
suorittaa myös laivassa)—Jyväskylä—Haapamäki—
Tampere—Turku—Helsinki, hinnat: 2 lk. 255: — ja
3 lk. 170: —.

2 lk. rengasmatkalippu oikeuttaa matkustamaan ku-
pongissa nimetyssä laivassa sen 2 lk:ssa ja 3 lk. ren-
gasmatkalippu sen 3 lk:ssa lisämaksuitta ilman hytti-
paikkaa.

Jos matkustaja haluaa laivassa matkustaessaan lisä-
etuja, ovat lisämaksut:

2 lk. rengasmatkalipulla matkustavan	
2 lk. hyttipaikasta	13: —
1 „ „	25: —
3 lk. rengasmatkalipulla matkustavan	
2 lk. ilman hyttipaikkaa	13: —
2 „ hyttipaikkoineen	26: —
1 „ „	38: —
Maksut lisäeduista kannetaan laivassa.	

Rengasmatka nr. 5: Riihimäki—Vesijärvi—Jyväskylä (matka Vj—Jy suori-
tetaan laivassa)—Haapamäki—Tampere—Riihimäki,
hinnat: 2 lk. 165: — ja 3 lk. 125: — laivamatkoi-
neen. Rengasmatkalipun hintaan sisältyy laivamatka
Vj—Jy ja oikeuttaa sekä 2 lk. että 3 lk. rengasmatka-
lippu matkustamaan laivassa 2 lk:ssa lisämaksuitta
ilman hyttipaikkaa.

Jos matkustaja haluaa hyttipaikan, on siitä suoritet-
tava eri maksu laivassa seuraavasti:

2 lk. hyttipaikasta	20: —
1 „ „	25: —

Rengasmatka nr. 6: Helsinki—Riihimäki—Vesijärvi—Jyväskylä (matka
Vj—Jy suoritetaan laivassa)—Haapamäki—Tampere
—Turku—Helsinki, hinnat: 2 lk. 220: — ja 3 lk.
165: — laivamatkoinen.

Ohjeet laivamatkasta ks. rengasmatkaa nr. 5.

Rengasmatka nr. 7: Viipuri—Vuoksenniska—Savonlinna (matka Wuo—Sl
voidaan vaihtoehtoisesti suorittaa myös laivassa)—
Pieksämäki—Jyväskylä—Vesijärvi (matka Jy—Vj
suoritetaan laivassa)—Kouvola—Viipuri, hinnat:
2 lk. 220: — ja 3 lk. 165: —.

Ohjeet laivamatkasta Wuo—Sl ks. rengasmatkaa
nr. 2 ja laivamatkasta Vj—Jy rengasmatkaa nr. 5.

Rengasmatka nr. 8: Riihimäki—Vesijärvi—Jyväskylä (matka Vj—Jy suori-
tetaan laivassa)—Pieksämäki—Kuopio—Kontiomäki
—Oulu—Seinäjäki—Tampere—Riihimäki, hinnat:
2 lk. 315: — ja 3 lk. 225: — laivamatkoinen.

Ohjeet laivamatkasta ks. rengasmatkaa nr. 5.

Rengasmatka nr. 9: Riihimäki—Kouvola—Viipuri—Vuoksenniska—Savon-
linna (matka Wuo—Sl voidaan vaihtoehtoisesti suo-
rittaa myös laivassa)—Kuopio (matka Sl—Kuo voi-
daan vaihtoehtoisesti suorittaa myös laivassa)—Kon-

tiomäki—Oulu—Seinäjoki—Haapamäki—Tampere—
Riihimäki, hinnat: 2 lk. 365: — ja 3 lk. 245: —.

Ohjeet laivamatkasta Wuo—Sl ks. rengasmatkaa
nr. 2.

2 lk. rengasmatkalippu oikeuttaa matkustamaan mat-
kan Sl—Kuo kupongissa nimetyissä laivoissa niiden
2 lk:ssa ja 3 lk. rengasmatkalippu niiden 3 lk:ssa
lisämaksuitta ilman hyttipaikkaa.

Jos matkustaja haluaa laivassa matkustaessaan lisä-
etuja, ovat lisämaksut:

2 lk. rengasmatkalipulla matkustavan	
1 lk. hyttipaikasta	25: —
3 lk. rengasmatkalipulla matkustavan	
2 lk. ilman hyttipaikkaa	13: —
1 „ hyttipaikkoineen	38: —

Maksut lisäeduista kannetaan laivassa.

Rengasmatka nr. 10: Riihimäki — Kouvola — Viipuri—Imatra—Joensuu—
Kontiomäki—Oulu—Seinäjoki—Haapamäki—Tampere
—Riihimäki, hinnat: 2 lk. 360: — ja 3 lk. 240: —.

Rengasmatka nr. 11: Viipuri—Vuoksenniska—Savonlinna (matka Wuo—Sl
voidaan vaihtoehtoisesti suorittaa myös laivassa)—
Kuopio (matka Sl—Kuo voidaan vaihtoehtoisesti suo-
rittaa myös laivassa)—Kontiomäki—Oulu—Kontio-
mäki—Joensuu—Viipuri, hinnat: 2 lk. 330: — ja
3 lk. 220: —.

Ohjeet laivamatkoista ks. rengasmatkoja nr. 2 ja 9.

Rengasmatka nr. 12: Riihimäki—Kouvola—Viipuri—Vuoksenniska—Savon-
linna (matka Wuo—Sl voidaan vaihtoehtoisesti suo-
rittaa myös laivassa)—Kuopio (matka Sl—Kuo voi-
daan vaihtoehtoisesti suorittaa myös laivassa)—Kon-
tiomäki—Oulu—Rovaniemi tai Kauliranta—Oulu—
Seinäjoki—Haapamäki—Tampere—Riihimäki, hinnat
2 lk. 455: — ja 3 lk. 305: —.

Ohjeet laivamatkoista ks. rengasmatkoja nr. 2 ja 9.

Rengasmatka nr. 13: Helsinki — Riihimäki — Kouvola—Viipuri—Vuoksen-
niska—Savonlinna (vaihtoehtoisesti laivassa)—Pieksä-
mäki — Jyväskylä—Haapamäki—Tampere—Turku—
Helsinki, hinnat: 2 lk. 280: — ja 3 lk. 185: —.

Ohjeet laivamatkasta ks. rengasmatkaa nr. 2.

Rengasmatka nr. 14: Riihimäki—Kouvola—Viipuri—Vuoksenniska—Savon-
linna (Wuo—Sl vaihtoehtoisesti laivassa)—Joensuu
(Sl—Jns kiinteä laivamatka)—Kontiomäki—Oulu—
Seinäjoki—Tampere—Riihimäki, hinnat 2 lk. 380: —
ja 3 lk. 255: —.

Ohjeet laivamatkasta Wuo—Sl, ks. rengasmatkaa
nr. 2.

2 lk. rengasmatkalippu oikeuttaa matkustamaan mat-
kan Sl—Jns kupongissa nimetyissä laivoissa niiden

2 lk:ssa ja 3 lk. rengasmatkalippu niiden 3 lk:ssa
lisämaksuitta ilman hyttipaikkaa.

Jos matkustaja haluaa laivassa matkustaessaan lisä-
etuja, ovat lisämaksut:

2 lk. rengasmatkalipulla matkustavan	
2 lk. hyttipaikasta	10: —
1 „ „	25: —
3 lk. rengasmatkalipulla matkustavan	
2 lk. ilman hyttipaikkaa	13: —
2 „ hyttipaikkoineen	23: —
1 „ „	38: —

Maksut lisäeduista kannetaan laivassa.

Rengasmatka nr. 15: Haapamäki—Jyväskylä—Pieksämäki—Savonlinna—
laivassa Joensuu (kiinteä laivamatka)—Kontiomäki—
Oulu—Seinäjoki—Haapamäki, hinnat: 2 lk. 280: —
ja 3 lk. 185: — laivamatkoineen.

Ohjeet laivamatkasta Sl—Jns, ks. rengasmatkaa
nr. 14.

Rengasmatka nr. 16: Haapamäki—Jyväskylä—Pieksämäki—Savonlinna—
Kuopio (matka Sl—Kuo voidaan suorittaa vaihto-
ehtoisesti laivassa)—Kontiomäki—Oulu—Seinäjoki—
Haapamäki, hinnat 2 lk. 265: — ja 3 lk. 175: —.

Ohjeet laivamatkasta Sl—Kuo, ks. rengasmatkaa
nr. 9.

Rengasmatka nr. 17: Riihimäki — Viipuri—Sortavala—Vuonilahti—Joensu-
u—laivassa Savonlinna (kiinteä laivamatka)—
Pieksämäki—Haapamäki—Riihimäki, hinnat: 2 lk.
290: — ja 3 lk. 195: — laivamatkoineen.

Ohjeet laivamatkasta Jns—Sl, ks. rengasmatkaa
nr. 14.

Rengasmatka nr. 18: Viipuri—Vuoksenniska—laivassa Savonlinna (kiinteä
laivamatka)—Elisenvaara—Viipuri, hinnat: 2 lk.
140: — ja 3 lk. 95: — laivamatkoineen.

Ohjeet laivamatkasta Wuo—Sl, ks. rengasmatkaa
nr. 2.

Rengasmatka nr. 19: Turku—Uusikaupunki—(automatka) Rauma—Pei-
pohja—Tampere—Turku, hinnat: 2 lk. 130: — ja
3 lk. 90: — automatkoineen.

Rengasmatka nr. 20: Tampere—Pori—Virrat (kiinteä laivamatka)—Tam-
pere, hinnat: 2 lk. 135: — ja 3 lk. 105: — laiva-
matkoineen. Rengasmatkalipun hintaan sisältyy laiva-
matka Virrat—Tampere ja oikeuttaa sekä 2 lk. että
3 lk. rengasmatkalippu matkustamaan laivassa
2 lk:ssa lisämaksuitta ilman hyttipaikkaa.

Rengasmatka nr. 21: Viipuri—Vuoksenniska—Savonlinna (Wuo—Sl vaihto-
ehtoisesti laivassa)—Joensuu (Sl—Jns kiinteä laiva-
matka)—Vuonilahti; Koli—Kuopio (automatka)—
Pieksämäki—Haapamäki—Tampere—Riihimäki—Vii-

puri, hinnat: 2 lk. 315: — ja 3 lk. 225: — kiinteine laiva- ja automatkoineen.

Ohjeet laivamatkasta Wuo—Sl, ks. rengasmatkaa nr. 2 ja laivamatkasta Sl—Jns, ks. rengasmatkaa nr. 14.

Rengasmatka nr. 22: Viipuri—Vuoksenniska—Savonlinna (Wuo—Sl vaihtoehtoisesti laivassa)—Kuopio (Sl—Kuo vaihtoehtoisesti laivassa)—Pieksämäki—Kouvola—Viipuri, hinnat: 2 lk. 200: — ja 3 lk. 135: —.

Ohjeet laivamatkoista, ks. rengasmatkoja nr. 2 ja 9.

2. Matkustajalla on oikeus varsinaisen rengasmatkalippunsa lisäksi lunastaa kiinteitä lisäkuponkeja seuraaville rengasmatkoihin liittyville lisämatkoille:

- 1) Riihimäki—Helsinki—Riihimäki; 2 lk. 60: —, 3 lk. 39: —.
- 2) Riihimäki—Hämeenlinna—Riihimäki; 2 lk. 27: —, 3 lk. 18: —.
- 3) Viipuri—Terijoki—Viipuri; 2 lk. 66: —, 3 lk. 44: —.
- 4) Elisenvaara—Sortavala—Elisenvaara; 2 lk. 42: —, 3 lk. 28: —.
- 5) Elisenvaara—Vuonismaa—Elisenvaara; 2 lk. 208: —, 3 lk. 138: —.
- 6) Elisenvaara—Savonlinna—Elisenvaara; 2 lk. 66: —, 3 lk. 44: —.
- 7) Pieksämäki—Kuopio—Pieksämäki; 2 lk. 72: —, 3 lk. 48: —.
- 8) Pieksämäki—Punkaharju—Pieksämäki; 2 lk. 106: —, 3 lk. 70: —.
- 9) Toijala—Turku—Toijala; 2 lk. 102: —, 3 lk. 68: —.
- 10) Toijala—Hämeenlinna—Toijala; 2 lk. 28: —, 3 lk. 18: 50.
- 11) Oulu—Rovaniemi—Oulu; 2 lk. 166: —, 3 lk. 110: —.
- 12) Savonlinna—Punkaharju tai päinvastoin (yksinkertainen rautatie-matka); 2 lk. 12: —, 3 lk. 8: —.
- 13) Savonlinna—Punkaharju tai päinvastoin (yksinkertainen laiva-matka); 1 lk. 17: —, 3 lk. 10: —.

3. Lisäkuponki sisältää sekä meno- että paluumatkan, lukuunottamatta lisäkuponkeja nr 12 ja 13, jotka oikeuttavat ainoastaan yksinkertaiseen matkaan, ja on se voimassa saman ajan kuin itse rengasmatkalippukin. Asianomaisen rengasmatkan ja lipun numero merkitään lisäkuponkiin, joka kiinnitetään liimaamalla rengasmatkalipun kulloinkin kysymyksessä olevaan kuponkiin ja kelpaa ainoastaan rengasmatkalipun kera. (Esim. lisäkuponki Tl—Tku—Tl kiinnitetään rengasmatka nr. 5 bb-kupongille.)

Lisäkupongin hinta huomioidaan rengasmatkalipun kansilehdessä ja lasketaan yhteen varsinaisen rengasmatkan ja mahdollisen liittymismatkan kanssa.

4. Jos matka aloitetaan joltakin muulta kuin renkaalla olevalta liikennepaikalta, lasketaan rengasmatkalipun hintaan lisää *liittymismatka* yleisen tariffin mukaan, soveltaen meno- ja paluulipun hintaa 50 km:iin saakka. Matkan ollessa yli 50 km menosuuntaan on meno- ja paluulipun hinta kahden yksinkertaisen lipun hinta 10 % alennuksin. Rengasmatkalippuun tehdään, milloin meno- ja paluulippu halutaan, sitä varten varatulle kupongille merkintä, miltä liikennepaikalta matka aloitetaan ja millä liikennepaikalla matka liittyy varsinaiseen rengasmatkaan sekä meno- ja paluulipun hinta. Tässä kohdassa mainitussa tapauksessa meno- ja paluulippukupongistä irroitetaan ainoastaan kupongin oikeanpuoleinen osa ja liite-

tään tiliin Trt II:lle lähetettäväksi. Ellei liittymismatka tule kysymykseen, irroitetaan meno- ja paluulippukuponki kokonaisuena lippuvihosta ja liitetään tiliin osoituksena, että liittymismatkaa ei ole tehty.

5. Neljän ja kymmenen vuoden välillä oleville lapsille myydään rengasmatalippuja sekä lisäkuponkeja puolesta hinnasta. Maksu jokaisesta lapsenlipusta tasoitetaan tariffisäännön 5 §:ssä olevien määräysten mukaan. Lapsenlippuja myytessä on lippuun leimattava sana „lapsi” (ehdottomasti joka kupunkiin).

6. Rengasmataliput sekä lisäkupongit tilataan lippuvarastoasemalta tilausseteliä B. nr. 279 käyttäen, jollaisia pidetään kaikilla liikennepaikoilla saatavina. Tilaussetelissä on mainittava haluttu rengasmatka sekä liittymismatka ja lisäkuponki, jos sellaiset tulevat kyseeseen, vaunuluokka ja millä liikennepaikalla lippu lunastetaan sekä milloin matka alkaa.

7. Rengasmatalippu on voimassa yhden kuukauden leimaamispäivä lukuunotettuna.

8. Rengasmatalippu oikeuttaa käyttämään vain sitä reittiä, jolle se on myyty. Kuitenkin saadaan matka Si—Wuo tai päinvastoin suorittaa joko Wpi tai Lr kautta ja matka Wuo—Evr tai päinvastoin joko An tai Spl kautta. Samoin oikeuttaa kuponki Wpi—Wuo rengasmatkoissa nr 11 ja 18 suorittamaan matkan Wpi—Wuo vaihtoehtoisesti myös Si—Lr—Tos kautta. Myöskin saadaan rengasm. nr 10 matka Si—Imr suorittaa joko Wpi—An tai Lr kautta sekä matka Imr—Evr joko An tai Tos—Spl kautta.

9. Matka voidaan aloittaa miltä liikennepaikalta tahansa matkalipun osoittaman tien varrella matkustajan haluamaan suuntaan. Aloitettua matkasuuntaa ei kuitenkaan saa muuttaa. Kansilehden 1:sellä sivulla tulee olla merkintä, millä renkaalla olevalta liikennepaikalta matka aloitetaan ja mihin suuntaan. Jos matka aloitetaan jonkun kupongin väliasemalta, on tämän kupongin etusivulle tehtävä seuraava lähtöaseman virkailijain nimellä ja asemaleimalla varmennettu merkintä: „Matka aloitettu:n asemalta suuntaan”. Näin merkittyä kuponkia ei irroiteta lippuvihosta lähtöasemalla, vaan jätetään vihkoon käytettäväksi paluumatkalla alkuperäiselle lähtöasemalle. Tällainen kuponki irroitetaan kansilehdestä siis vasta matkan päättyessä.

10. Vaihtoehtoisten rautatie- ja laivakuponkien Vuoksenniska—Savonlinna ja Savonlinna—Kuopio (tai päinvastoin) suhteen on huomattava, että matkustaja, joka lähtee rataosalta An—Sl tai Sl—Kuo ja aloittaa matkansa kupongilla Wuo—Sl tai Sl—Kuo rautateitse, ei voi enää tämän jälkeen käyttää hyväkseen kuponkiin sisältyvää vaihtoehtoista laivamatkaa, vaan on hänen, jos hän nimenomaan haluaa matkustaa laivassa mainitut reitit, lunastettava liittymismatka edellisessä tapauksessa joko Savonlinnaan tai Antrean ja jälkimmäisessä tapauksessa Savonlinnaan tai Kuopioon.

Samoin on matkustajan, joka aloittaa matkansa rataosalla Mi—Pm (rengasmatka nr. 4) ja haluaa nimenomaan matkan Mi—Sl suorittaa laivassa, ostettava liittymismatka joko Mi:iin tai Pm:lle.

11. Rengasmatalipulla matkustamisen saa rajoituksetta keskeyttää lipun voimassaoloaikana millä matkan varrella olevalla liikennepaikalla

tahansa, ehdolla, että lippu heti annetaan asianomaiselle rautatieviranomaiselle matkan keskeyttämisestä lippuun tehtävää merkintää varten.

12. Rengasmatkaliput kelpaavat pikajunissa ainoastaan lunastetun pikajunan lisämaksulipun kera.

13. Makuuvaunua saa käyttää lunastamalla makuupaikkalipun tavallisessa järjestyksessä.

14. Matkustaja on velvollinen huolehtimaan matkatavaransa kuljetuksesta toisesta kulkuneuvosta toiseen.

15. Rengasmatkalippuja ei myydä sotilashenkilöille litteran perusteella.

16. Rengasmatkaliput sekä lisäkuponit on tilattava asianmukaisessa järjestyksessä tarkastustoimistosta II.

17. Junan konduktööri lovistaa kunkin matkan osalle kuuluvan kupongin syrjässä olevan ruudun sitä mukaa kuin matka edistyy. Irtonaiset kuponit ovat kelpaamattomat, ellei samalla voida näyttää vielä tekemättömän matkan kuponkeja ja lipun kansilehteä.

18. Erinäisiin rengasmatkoihin liittyvät laivamatkat suoritetaan seuraavilla laivoilla: matka Vesijärvi—Jyväskylä, Jyväskylä—Päijänteen Laiva Oy:n laivoilla „Suomi”, „Jyväskylä”, „Tehi” ja „Taru”; matka Vuoksenniska—Savonlinna, Saimaan Höyrylaiva Oy:n laivoilla „Savonlinna” ja „Imatra II”; matka Savonlinna—Kuopio joko Heinäveden Höyrylaiva Oy:n laivoilla „Heinävesi I” ja „Heinävesi II” tai Leppävirran Höyrylaiva Oy:n laivoilla „Leppävirta I” ja „Leppävirta II”; matka Savonlinna—Joensuu, Höyryvenhe Oy. Kertun laivoilla „Orivesi I” ja „Orivesi II”; matka Mikkeli—Savonlinna, Höyryvenhe Oy. Kertun laivalla „Mikkeli” sekä matka Virrat—Tampere, Höyrylaiva osuuskunta Tarjanne r. l. os. Ruovesi, laivoilla „Tarjanne” ja „Pohjola”.

19. Rengasmatkalippuja sekä lisäkuponkeja myydään seuraavilla asemilla: Elisenvaara, Enso, Forssa, Haapamäki, Hamina, Hanko, Heinola, Helsinki, Hiitola, Hyvinkää, Hämeenlinna, Iisalmi, Imatra, Joensuu, Jyväskylä, Kajaani, Karjaa, Kaskinen, Kauhava, Kemi, Kokkola, Kotka, Kouvola, Kristiinankaupunki, Kuopio, Kymi, Kymintehdas, Käkisalmi, Lahti, Lappeenranta, Lapua, Lempäälä, Lieksa, Loimaa, Loviisa, Mikkeli, Mänttä, Nokia, Nurmes, Oulu, Pieksämäki, Pietarsaari, Pori, Porvoo, Raahe, Rauma, Riihimäki, Rovaniemi, Savonlinna, Seinäjoki, Sortavala, Suonenjoki, Tammisaari, Tampere, Terijoki, Toijala, Tornio, Turku, Tyrvää, Uusikaupunki, Vaasa, Varkaus, Viipuri, Vilppula, Vuoksenniska sekä Matkatoimisto Kaleva Oy:ssä, Suomen Matkatoimisto Oy:ssä ja Opetusministeriön Retkeilylautakunnassa. Muille asemille ja pysäkeille tilataan rengasmatkaliput sekä lisäkuponit sanotuilta asemilta.

20. Asemilla varastossa oleviin rengasmatkalippuihin sekä lisäkuponkeihin merkitään hintamuutokset puneella, lukuunottamatta rengasmatkaa nr. 4, joka on palautettava Trt II:een.

Tilitys.

Tili laaditaan kaavakkeelle B 178 muuttamalla otsikko asianmukaiseksi.

Kunkin rengasmatkan liput tilitetään kaavakkeella erikseen merkitsemällä kirjan numerosarekkeeseen renkaan numero ja lipun à hinta sarekkeeseen „asemalle”. 2 ja 3 lk:n lipuista laaditaan eri summat.

Juoksevassa numerojärjestyksessä myydyt samanhintaiset liput voidaan tilittää samalla rivillä merkitsemällä numerosarakkeeseen myytyjen lippujen alku- ja loppunumero. Sellainen lippu, jossa esiintyy liittymismatka, tai joka on lähetetty toiselle asemalle lunastettavaksi, on aina tilitettävä eri rivillä. Samoin on lapsenlippu tilitettävä eri rivillä.

Mitättömäksi tehdyn rengasmatkalipun nr merkitään tiliin, johon myös lippu liitetään.

Jos lippuja on lähetetty reversaalilla B n:o 275 tilaaja-asemille, merkitään tilin muistutussarakkeeseen sana reversaali, sen numero ja sen aseman nimi, jolle lippu on lähetetty. Tällaisissa tapauksissa merkitään maksu molempiin hintasarakkeisiin.

Kiinteät lisäkupongit tilitetään numero- ja luokkajärjestyksessä eri summina samalla tilikaavakkeella rengasmatkalippujen jälkeen siten, että lisäkupongin numero merkitään kirjan numerosarakkeeseen ja numerosarakkeeseen myytyjen lippujen alku- ja loppunumerot. Sarakkeeseen „asemalle” merkitään lisäkupongin à hinta. Maksu merkitään lipun hintasarakkeeseen. Siinä tapauksessa, että lisäkuponki liittyy sellaiseen rengasmatkalippuun, joka on reversaalilla lähetetty, on se tilitettävä eri rivillä ja merkitään maksu silloin molempiin hintasarakkeisiin, jotapaitsi muistutussarakkeeseen merkitään sana reversaali, numero sekä asema, jolle lippu on lähetetty. Myös lapsenlippuun liittyvä lisäkuponki on tilitettävä eri rivillä.

Kun kaikki rengasmatkaliput ja lisäkupongit on asianmukaisesti tilitetty, laaditaan kunkin renkaan ja lisäkuponkien summista yhdistelmä samoin kuin yleisaikalipuista on määrätty (ks. Mk. V 46,4) huomioonottaen, että kirjan numerosarakkeeseen merkitään kunkin renkaan ja lisäkupongin numero. Yhdistelmän jälkeen on ehdottomasti laadittava luettelo reversaalilla lähetetyistä lipuista sekä lisäkupongeista huomioonottaen, että asemat on merkittävä kaavakkeella B N:o 144 a olevassa järjestyksessä.

Luetteloon merkitään lähetetyn lipun numero, reversaali ja sen numero sekä asema, jolle lippu on lähetetty. Lipun hinta merkitään sarakkeeseen: „Reversaalin mukaan lähetetty”, jos k. o. asemalle on lähetetty vain yhdellä reversaalilla, mutta jos samalle asemalle on lähetetty tilityskuukauden aikana useammalla reversaalilla, on kunkin lipun hinta merkittävä ensin ensimmäiseen lipunhintasarakkeeseen ja sitten yhteinen maksu vasta toiseen hintasarakkeeseen. Lopuksi täytetään kaavakkeen lopussa oleva yhdistelmä, tuloutus ja kanto.

Yllämainitun tilin laativat vain lippuvarastoasemat, liittäen tiliin tilaaja-asemilta palautetut reversaalien kuittipuolet.

Tilaaja-asemat sitävastoin merkitsevät kantamansa maksut suoraan kaavakkeelle B N:o 126 a kannon puolelle siellä olevalle rengasmatkalippujen riville, liittäen siihen reversaalit.

Tällä kiertokirjeellä kumotaan rh. kiertokirje N:o 4/532 tammikuun 25 päivästä 1937.

Helsingissä, rautatiehallituksessa, helmikuun 28 päivänä 1938.

Jalmar Castrén.

Vilho Annala.

Kiertokirje

n:o 6/1155

huhtikuun 28 p:ltä 1938.

Asia: 4:nnen varikkojakson toimiston siirto Mikkelistä Pieksämäelle.

Tänään tapahtuneessa esittelyssä rautatiehallitus on päättänyt, että 4:nnen varikkojakson toimisto siirretään ensi kesäkuun alusta lukien Pieksämäelle; mikä tä-

ten ilmoitetaan asianomaisten tiedoksi ja huomioon otettavaksi.

Helsingissä, rautatiehallituksessa huhtikuun 28 päivänä 1938.

Vilhelm Jansson.

Väinö V. Airas.

Kiertokirje

N:o 7/1282.

toukokuun 6 p:ltä 1938.

Pohjoismainen kiertomatkaliikenne.

Toukokuun 15 p:n ja syyskuun 30 p:n välisenä aikana, mikäli seuraavassa ei ole muuta ajanmääräystä, myydään Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa 2:sen ja 3:n luokan valmiiksi painettuja alennettuhintaisia pohjoismaisia kiertomatkalippuja määrätyille, vähintään kahdessa maassa tehtäville matkoille. Seuraaviin kiertomatkoihin sisältyy reittejä Suomessa.

H 2. „Pääkaupunkimatka”.

Helsinki — Turku — laivamatka — Tukholma — Charlottenberg — Oslo — Kornsjö — Hälsingborg — Helsingör — Köpenhamina — lautta- tai laivamatka — Malmö — $\frac{\text{Nyköping}}{\text{Katrineholm}}$ — Tukholma — laivamatka — Turku — Helsinki tai päinvastoin.

Hinta: 2 lk rautatiellä/1 lk laivalinjalla Turku—Tukholma 1,809 mk
„ 3 „ „ /2 „ „ „ „ 1,293 mk

N. „Suomen — Ruotsin matka”.

Helsinki — $\frac{\text{Viipuri}}{\text{Lappeenranta}}$ — Imatra —

{ $\frac{\text{Vuoksenniska — Savonlinna — } \frac{\text{Kuopio — Kajaani}}{\text{Joensuu — Vuonismahti}}}{\text{Sortavala — Joensuu — Vuonismahti}}$ } —

Kontiomäki — Vaala — Oulu — Tornio — Boden — Långsele — Bräcke — $\frac{\text{Krylbo}}{\text{Härnösand — Gävle}}$ — Uppsala — Tukholma — laivamatka — Turku — Helsinki tai päinvastoin.

Hinta: 2 lk rautatiellä/1 lk laivalinjalla Turku—Tukholma 1,188 mk
 ” 3 ” ” /2 ” ” ” ” ” 841 mk

Matkat Vuoksenniska — Savonlinna, Savonlinna — Kuopio tai Savonlinna — Joensuu voidaan vaihtoehtoisesti suorittaa laivassa. Hyttipaikasta kannetaan laivassa taksanmukainen lisämaksu.

Y 1. „Länsi-Suomi — Itä-Ruotsi”.

Toukokuun 15 p:stä — syyskuun 4 p:än.

Helsinki — Vaasa — laivamatka — Umeå — Långsele —
 Bräcke — Krylbo — Uppsala — Tukholma — laivamatka — Turku —
 Härnösand — Gävle
 Helsinki tai päinvastoin.

Hinta: 2 lk rautatiellä/1 lk laivalinjalla Turku—Tukholma 965 mk
 ” 3 ” ” /2 ” ” ” ” ” 721 mk

Makuupaikasta (2 lk) laivamatkalla Vaasa — Umeå suoritetaan laivassa 4 Ruotsin kruunun lisämaksu.

Y 2. „Länsi-Suomi — Länsi-Ruotsi”.

Toukokuun 15 p:stä — syyskuun 4 p:än.

Helsinki — Vaasa — laivamatka — Umeå — Långsele —
 Bräcke — Krylbo } — Tukholma }
 Härnösand — Gävle } — Laxå — Göteborg — Tukholma —
 Bräcke — Krylbo — Örebro }
 laivamatka — Turku — Helsinki tai päinvastoin.

Hinta: 2 lk rautatiellä/1 lk laivalinjalla Turku—Tukholma 1,354 mk
 ” 3 ” ” /2 ” ” ” ” ” 980 mk

Makuupaikasta laivamatkalla Vaasa — Umeå kts. Y 1.

Y 3. „Länsi-Suomi — Etelä-Ruotsi”.

Toukokuun 15 p:stä — syyskuun 4 p:än.

Malmö — Nyköping — Tukholma — laivamatka — Turku — Helsinki —
Katrineholm
 Vaasa — laivamatka — Umeå — Långsele — $\left. \begin{array}{l} \text{Krylbo — Tukholma} \\ \text{Gävle} \end{array} \right\}$ — Malmö
 $\left. \begin{array}{l} \text{Gävle — Örebro} \end{array} \right\}$
 tai päinvastoin.

Hinta: 2 lk rautatiellä/1 lk laivalinjalla Turku—Tukholma 1,443 mk
 ” 3 ” ” /2 ” ” ” ” ” 1,039 mk

Makuupaikasta laivamatkalla Vaasa—Umeå kts. Y 1.

T. „Jäämerenmatka”.

Kesäkuun 15 p:stä—syyskuun 30 p:än.

Kemi — Rovaniemi — automatka — Salmijärvi — automatka—Kuivalahti
 — moottorivenematka — Kolttaköngäs — moottorivenematka — Kirkenes —
 laivamatka — Finsnes — automatka — Narvik — Boden — Tornio — Kemi tai
 päinvastoin.

Hinta: 2 lk rautatiellä/1 lk laivassa 1,095 mk
 ” 3 ” ” /1 ” ” 983 mk

Hyttipaikasta laivamatkalla Kirkenes—Finsnes suoritetaan laivassa 4.45
 Norjan kruunun lisämaksu.

O. „Norjan—Suomen matka”.

Oslo — Charlottenberg — Tukholma — laivamatka — Turku — Helsinki —
 Viipuri — Imatra — Sortavala — Savonlinna — Kuopio — Mikkeli —
 Lappeenranta — Helsinki — Turku — laivamatka — Tukholma — Charlottenberg — Oslo tai
 päinvastoin.

Hinta: 2 lk rautatiellä/1 lk laivalinjalla Turku—Tukholma 1,838 mk
 ” 3 ” ” /2 ” ” ” ” ” 1,317 mk

Matka Savonlinna — Kuopio voidaan vaihtoehtoisesti suorittaa laivassa.
 Hyttipaikasta kannetaan laivassa taksanmukainen lisämaksu.

P. „Tanskan — Suomen matka”.

Köpenhamina — lautta- tai laivamatka — Malmö — Tukholma — laiva-
 matka — Turku — Helsinki — Viipuri — Imatra — Sortavala —
Lappeenranta
 Savonlinna — Kuopio — Mikkeli — Helsinki — Turku — laivamatka —
 Tukholma — Göteborg — Hälsingborg — Helsingör — Köpenhamina tai päin-
 Malmö
 vastoin.

Hinta: 2 lk rautatiellä/1 lk laivalinjalla Turku—Tukholma 1,780 mk
 ” 3 ” ” /2 ” ” ” ” ” 1,285 mk

Laivamatkasta Savonlinna — Kuopio kts. O.

Lisämatka.

Kemi — Rovaniemi — automatka — Salmijärvi — automatka —
 Kuivalahti — moottorivenematka — Kolttaköngäs ja takaisin.
 Liinahamari

Hinta: 2 lk rautatiellä 282 mk
 „ 3 „ „ 258 mk

Pohjoismainen kiertomatkalippu on voimassa 45 päivää, leimaamispäivä mukaanluettuna.

Pystysuora punainen viiva matkalipuissa osoittaa, että ne kelpaavat kaikkiin juniin, siis myös Suomen pikajuniin lisämaksutta.

Helsingistä Tukholmaan tai päinvastoin voidaan vaihtoehtoisesti ja lisämaksutta matkustaa suoraan laivassa.

Matka Helsinki — Tukholma tai Turku — Tukholma tai päinvastoin voidaan myöskin tehdä lentokoneella, jolloin lentoyhtiölle on suoritettava taksanmukainen lisämaksu.

Pohjoismaisella kiertomatkalipulla voidaan aloittaa matka miltä matkan varrella olevalta asemalta tahansa matkustajan haluamaan suuntaan. Kansilehden 1:selle sivulle on merkittävä miltä asemalta matka aloitetaan. Jos se aloitetaan kupongin väliasemalta, on ensiksi käytettävän kupongin etusivulle tehtävä seuraava, lähtöaseman tai myyntipaikan virkailijan nimellä ja aseman tai myyntipaikan leimalla varmennettu merkintä: „Matka aloitettun asemalla suuntaan”.

Aloitettua matkasuuntaa ei saa muuttaa.

Lapsille ei myydä pohjoismaisia kiertomatkalippuja puoleen hintaan.

Matkatavaraa kirjataan kuljetettavaksi Suomen asemien välillä noudattamalla Suomen sisäisessä liikenteessä voimassa olevia määräyksiä, Suomesta Ruotsiin, Norjaan ja Tanskaan vain sellaisten asemien välillä, joita varten on matkatavaramaksu Pohjoism. henkilö- ja matkatavaraliikenteen taksassa.

Pohjoismaisia kiertomatkalippuja myydään Helsingin asemalla ja matkatoimistoissa. Muut asemat tilaavat näitä lippuja Helsingin asemalta, mainiten miltä asemalta ja mihin suuntaan matka aloitetaan. Asemille lähetetyt liput tilitetään Määräyskokoelmassa V 46.3 mainitulla tavalla.

Tällä kiertokirjeellä kumotaan Tariffiosaston Johtajan kiertokirje N:o 2/159 toukokuun 23 p:ltä 1933.

Helsingissä, rautatiehallituksessa, toukokuun 6 päivänä 1938.

Vilhelm Jansson.

Vilho Annala.

Kiertokirje

N:o 8/1650

kesäkuun 17 päivältä 1938.

Pohjoismaiden—Englannin välinen matkatavarayhdysliikenne Göteborg— Tilbury/Harwichin kautta.

Yllämainitussa yhdysliikenteessä noudatetaan seuraavaa tariffia:

International tariff for the registration and conveyance of passengers' luggage between Great Britain on one hand and Sweden, Norway and Finland on the other via Tilbury/Harwich—Gothenburg.

1. Matkatavaraa kirjataan Helsingin ja Turun asemilla kuljetettavaksi seuraavaa tietä Lontooseen:

Turun satama—Stockholm—Göteborg—Tilbury—London St. Pancras Station tai Turun satama—Stockholm—Göteborg—Harwich—London Liverpool Street Station.

Kirjaaminen toimitetaan ainoastaan jompaakumpaa edellämainittua tietä Lontooseen kelpaavan kuponkivihon nojalla, huomioonottaen, että matkakuponki Tilbury—London St. Pancras asianomaisten englantilaisten rautatieyhtiöiden välisen sopimuksen mukaan myöskin ja ilman erityistä merkintää kelpaa matkalle Harwich—London Liverpool Street Station.

2. Kirjattaessa annetaan matkustajalle matkatavaratodistus erityisesti, Englantiin kuljetettavaa matkatavaraa varten Helsingin ja Turun asemilla käytettävästä kirjasta. Määräasema (London St. Pancras Station tai London Liverpool Street Station) ynnä jompikumpi yllämainituista kuljetusteistä on täydellisesti merkittävä ei ainoastaan matkatavaratodistukseen vaan myöskin matkatavaraesineisiin kiinnitettäviin numerolappuihin. Kuponkivihon päällykseen painetaan matkatavaraleima. Kirjattaessa matkatavaraa jollekin väliasemalle on matkatavaraleiman lisäksi merkittävä sanat: Luggage to (asemalle).

3. Matkatavaran kuljetusmaksu suoritetaan kirjattaessa. Se lasketaan alkavalta kilojen 10-luvulta tariffissa (lisälehdessä N:o 2, IV. B) olevien yksikköhintojen perusteella, siten että

1:sen	hintasarekkeen	maksu	lasketaan	kokonaispainosta,
2:sen	”	”	”	ylipainosta, maksusta vapaa paino: 45 kiloa kokolippua ja 22 kiloa lapsenlippua kohden;
3:n	”	”	”	ylipainosta, maksusta vapaa paino: 25 kiloa kokolippua ja 12 kiloa lapsenlippua kohden.

Kuljetusmaksu koko matkalta saadaan laskemalla näiden kolmen sarekkeen maksut yhteen.

4. Hankintaetua matkatavaralähetykselle ei tässä yhdysliikenteessä saa ilmoittaa.

5. Matkatavara luovutetaan Turussa, Tukholmassa, Göteborgissa, Tilburyssä ja Harwichissa rautatieltä laivaan ja päinvastoin kuittausta vastaan. Tällöin on jokaisen esineen kuntoisuus tarkastettava. Jos matkatavara luovutettaessa huomataan vahingoittuneeksi tai jos on aihetta otaksua sen vahingoittuneen tai vähentyneen, on tavaran kunnosta heti laadittava kirjallinen selostus, mikäli mahdollista matkustajan läsnäollessa.

Selostuksen jäljennös liitetään kuljetuskirjaan.

6. Asemalle London St. Pancras Station osoitettu matkatavara tullaan aina Tilburyssä ja asemalle London Liverpool Street Station osoitettu matkatavara aina Harwichissa (Parkeston Quayssä), josta matkustajille on huomautettava.

Tällä kiertokirjeellä kumotaan rautatiehallituksen kiertokirje N:o 19/3005 marraskuun 25 päivästä 1932.

Helsingissä, rautatiehallituksessa, kesäkuun 17 päivänä 1938.

Vilhelm Jansson.

Vilho Annala.

Kiertokirje

N:o 9/H. 902
kesäkuun 23 päivältä 1938,

joka sisältää lain eräiden vuoden 1918 kapinan johdosta tuomittujen armahtamisesta annetun lain muuttamisesta ja asetuksen eräiden vuoden 1918 kapinan johdosta tuomittujen armahtamisesta annetun lain muuttamisesta annetun lain täytäntöönpanosta.

Asianomaisten tiedoksi ja noudatettavaksi rautatiehallitus saa täten toimittaa allamainitun lain ja asetuksen:

LAKI

eräiden vuoden 1918 kapinan johdosta tuomittujen armahtamisesta annetun lain muuttamisesta.

Annettu Helsingissä 16 päivänä kesäkuuta 1938.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan eräiden vuoden 1918 kapinan johdosta tuomittujen armahtamisesta 3 päivänä heinäkuuta 1937 annettu laki näin kuuluvaksi:

1 §.

Tuomioistuimen vuoden 1918 kapinan tai siihen tahi Suomen eroamiseen Venäjän valtakunnasta liittyvien tapausten johdosta viralta pantavaksi tuomitsemat valtion viran- ja toimenhaltijat ja työläiset armahdetaan sikäli, että heillä, jos he jälleen ovat saaneet tai saavat valtion viran tai toimen tai valtion työtä, on oikeus ikälisään ja eläkkeeseen nähden lukea hyväksentinen entinen palvelusaikansa.

Jos 1 momentissa tarkoitettu viran- tai toimenhaltija tai työläinen uudelleen val-

tion palvelukseen otettuna on joutunut jo ennen tämän lain voimaantuloa eroamaan, voi hän tekemästään hakemuksesta saada eläkettään koskevan kysymyksen uudelleen ratkaistavaksi tämän lain säännökset huomioonottaen.

2 §.

Tarkemmat määräykset tämän lain soveltamisesta annetaan asetuksella.

ASETUS

eräiden vuoden 1918 kapinan johdosta tuomittujen armahtamisesta annetun lain muuttamisesta annetun lain täytäntöönpanosta.

Annettu Helsingissä 16 päivänä kesäkuuta 1938.

Valtiovarainministerin esittelystä säädetään eräiden vuoden 1918 kapinan johdosta tuomittujen armahtamisesta 3 päivänä heinäkuuta 1937 annetun lain muuttamisesta tänään annetun lain 2 §:n nojalla.

1 §.

Valtion viran ja toimen haltijat sekä pysyväisessä työssä olevat työntekijät ovat

oikeutetut saamaan ikälisää ja eläkettä eräiden vuoden 1918 kapinan johdosta tuomittujen armahtamisesta annetun lain muuttamisesta 16 päivänä kesäkuuta 1938 annetun lain säännökset huomioonottaen 1 päivästä heinäkuuta 1938 lukien. Jos tässä tarkoitettulla henkilöllä tähän asti voimassa olleiden lainsäännösten mukaan jo on sellainen oikeus aikaisemmasta ajankohdasta lukien, on tämä oikeus häneen nähden edelleen voimassa.

2 §.

Joka 1 §:ssä mainitun lain 1 §:n 2 momentin nojalla haluaa itselleen eläkettä myönnettäväksi, antakoon kirjallisen eläkehakemuksensa sille keskusvirastolle, jonka alainen hänen virkansa tai toimensa tahi työpaikkansa on, taikka jollei sellaista keskusvirastoa ole, asianomaiselle ministeriölle. Hakemukseen on liitettävä virallisesti oikeaksi todistettu ote hakijaa koskevasta nimikirjasta tai sitä vastaavasta muusta ansioluettelosta taikka työkirjasta. Jollei sellaista ole, on esitettävä muunlainen luotettava selvitys hakijan aikaisemmasta palveluksesta. Niin ikään on hakemuskirjoihin liitettävä jäljennös hakijalle aikaisemmin annetusta eläkekirjasta, jos sellainen on. Jos hakijalle on aikaisemmin myönnetty ylimääräinen eläke tai apuraha, on siitäkin selvitys esitettävä.

3 §.

Kun eläkettä koskeva hakemus on keskusvirastolle tullut, tulee keskusviraston alistaa asia asianomaisen ministeriön ratkaistavaksi.

4 §.

Jos valtion viran tai toimen haltijalle taikka työläiselle aikaisemmin myönnetyn eläkkeen määrää koroitetaan, annettakoon hänelle uusi eläkekirja ja peruutettakoon entinen eläke. Jos hänelle vakinaisen eläkkeen lisäksi on myönnetty ylimääräinen eläke tai apuraha, peruutettakoon tällöin sekin.

Aikaisemmin annetut eläke- ja apurahakirjat on, ennen kuin uusi eläkekirja hakijalle annetaan, palautettava eläkettä myöntävälle viranomaiselle, jonka tulee toimittaa ne viipymättä valtiovarainministeriölle.

5 §.

Jos hakija 4 §:ssä mainitussa tapauksessa ei voi hänelle annettuja aikaisempia eläke- ja apurahakirjoja palauttaa, voi hän eri pyynnöstä saada uuden eläkekirjan vain sille määrälle, jolla uusi eläke ylittää hänelle aikaisemmin myönnettyjen eläkkeiden ja apurahan yhteismäärän.

Helsingissä, rautatiehallituksessa, kesäkuun 23 päivänä 1938.

Pääjohtajan poissaollessa:

Vilhelm Jansson.

K. A. Wahlstedt.

Kiertokirje

N:o 10/H. 933,

heinäkuun 1 päivältä 1938.

Asia: Eläkkeeseen oikeuttavassa valtion työssä olevien työntekijäin todellisiin työtuloihin työstä poissaolon takia arvioitava lisäys työtulojen keskimäärää laskettaessa.

Rautatiehallituksen toukokuun, 14 päivälle 1937 päivätyyn kirjelmän N:o H. 270/2896 johdosta, joka koskee työtulojen keskimäärän laskemista työläiseläkkeissä, Kulkulaitosten ja yleisten töiden Ministeriö on toukokuun 18 päivälle 1937 päivätyssä kirjelmässään N:o 4788 ilmoittanut mielipiteenään ja poikkeamalla Ministeriön aikaisemmin eli 15 päivänä kesäkuuta 1928 päivätyssä kirjelmässä N:o 2807 esiintyvistä, täten kumotuksi katsottavasta tulkinnasta, että valtion työssä olevien työntekijäin oikeudesta eläkkeeseen 17 päivänä kesäkuuta 1925 annetun asetuksen 6 §:n 3 momentissa, sellaisena kuin tämä on muutettu asetuksella 6 päivältä toukokuuta 1927, oleva säännös työtuloihin, niiden keskimäärää laskettaessa, työstä poissaolon vuoksi tehtävästä lisäyksestä tarkoittaa sitä, että työntekijän keskityöansio on aina laskettava täysiä työvuosia vastaavien palkkatulojen mukaan.

Saattaen Ministeriön edelläolevan uuden tulkinnan kaikkien asianomaisten tiedoksi ja noudatettavaksi rautatiehallitus on samalla harkinnut tarpeelliseksi, kiertokirjeissä N:o 22/1927 ja N:o 37/1927 asiassa antamiensa määräyksiensä lisäksi, antaa seu-

raavat lähemmät ohjeet työviikkojen luvun ja ansion merkitsemisestä työkirjaan:

Todellisten työviikkojen luku lainmukaisine loma-aikoineen, jonka kuluessa työntekijälle maksetaan palkkaa, sekä tästä saadut todelliset työtulot merkitään aina erikseen eri riville. Samoin merkitään eri riville työssä saadun ruumiinvamman tai työn aiheuttaman sairauden taikka julkisen tehtävän aiheuttamat työstä poissaoloviikot, siltä ajalta saadut tulot (ei kuitenkaan tapaturmakorvauksia) „ansio”-sarakeeseen ja „muistutuksia”-sarakeeseen, mitä tämän jälkeen vielä arvioidaan työntekijän jääneen näiltä viikoilta saamatta. Edelleen merkitään jälleen eri riville muun sairauden aiheuttamat työstä poissaoloviikot, saadut tulot (esim. sairausavustus) ja vielä lisäksi arvioidut tulot, j. n. e., esim. myöskin puolustusvoimien reservin kertausharjoitusaika saatuine palkkoineen ja arvioitavine lisäyksineen. „Muistutuksia”-sarakeeseen on sitäpaitsi aina selvästi merkittävä työstä poissaolon syy ja aika, minkä poissaolo on kestänyt. Yleensä on pidettävä silmällä sitä, että asianomainen eläkkeenlaskija aikanaan voi helposti havaita, mitkä ajat eläkevuosia laskettaessa

on otettava huomioon työviikkoina työntekijäin eläkeasetuksen 4 §:n mukaisesti ja miten suuret ovat erikseen todelliset työtulot ja erikseen arvioidut, joiden molempien perusteella sitten määrätään keski-työansio.

Tämän kautta kumotaan kiertokirje N:o 22/H. 1364 kesäkuun 29 päivältä 1928.

Tämä kaikkien asianomaisten tiedoksi ja noudatettavaksi ilmoitetaan.

Helsingissä, rautatiehallituksessa, heinäkuun 1 päivänä 1938.

Pääjohtajan poissaollessa: **Vilhelm Jansson**

K. A. Wahlstedt.

Kiertokirje

N:o 11/698

uudesta maidonkuljetuskirjasta B N:o 176.

Annettu heinäkuun 28 päivänä 1938.

1) Sellaisia tariffisäännön 37 §:ssä mainittuja maitolähetystyksiä varten, joiden rahti maksetaan lähetysasemalla, on vahvistettu uusi yksinkertaisempi maidonkuljetuskirja (lyhennettynä maitokirja) B N:o 176 helpottamaan maitolähetysten kuljetettavaksi ottamista varsinkin epäitsenäisillä liikennepaikoilla. Maitokirja on tarkoitettu vastaamaan entistä lipputariffin mukaan lähetetyn maidon kuljetuskirjaa B N:o 159 muuttuneisiin olosuhteisiin sovellettuna.

Lähetäjillä on kuitenkin edelleen oikeus käyttää myös tavallisia rahtikirjoja, mikäli katsovat sen itselleen edullisemmaksi.

2) Maitokirjat ovat 2-osaisia ja on ne, valmiiksi numeroituina, nidottu 100 kuljetuskirjaa sisältäviksi nidoksiksi. Ensimmäinen osa (litt. B) seuraa tavaraa ja jää määräasemalle. Toinen osa (litt. A), kantaosa, jää lähetysasemalle ja lähetetään seuraavan kuukauden 3 p:nä (I ja II luokan asemilta 6 p:nä) Trt III. Kuljetuskirjan päällimmäiselle lehdelle leimataan lähetyspaikan nimi.

3) Samaan kuljetuskirjaan merkitään kaikki samalle asemalle samana päivänä sekä samassa junassa ja vaunussa menevät lähetykset.

4) Kuljetuskirjan yläosaan kohtaan „.....tavarana” merkitään, menevätkö lähetykset rahti- tai pikatavarana. Selvyyden vuoksi olisi molempia lähetystapoja varten, mikäli kumpiakkin esiintyy päivittäin säännöllisesti, käytettävä eri nidosta.

5) Jos tilaisuutta lähetysten punnitsemiseen ei ole, saadaan paino määrätä seuraavien keskipainojen mukaan:

5 litran astia tai laatikko	6 kg
10 „ „ „ „	12 „
15 „ „ „ „	20 „
20 „ „ „ „	25 „
25 „ „ „ „	30 „
30 „ „ „ „	35 „
40 „ „ „ „	50 „
50 „ „ „ „	60 „
60 „ „ „ „	75 „

6) Kunkin lähetysten kuljetusmaksu lasketaan erikseen.

7) Lukumäärää, painoa ja kuljetusmaksua osoittavat sarakkeet lasketaan yhteen.

8) Painomääriä ja kuljetusmaksuja ei viedä lähtevien eikä saapuneiden tavaroiden erikoisluetteloon.

9) Kuljetuskirjan alaosaan kuittaa virkailija kuljetusmaksut kannetuiksi.

10) Kuukauden päätyttyä lasketaan kantaosista kirjoittain erikseen pika- ja erikseen rahtitavarana menneiden lähetysten paino- ja kuljetusmaksumäärät yhteen ja summa merkitään kunkin kuljetuskirjanidoksen viimeisen lehden takasivulle sekä merkitään, samoin nidoksittain, kaavakkeelle B N:o 176 a. Kaavakkeen B N:o 176 a loppuerät viedään liikennetulojen yhdistelmässä B N:o 126 b saman suuruusina sekä tuloutuksen että kannon puolelle (pika- ja rahtitavarasta yhtenä eränä) riville „Maitolähetykset B N:o 176”.

Osaksi käytetyistä nidoksista irroitetaan käytetyt lehdet, jotka läpiomeltuina ja yllämainittuun tapaan käsiteltyinä lähetetään mahdollisten kokonaan käytettyjen nidosten ohella Trt III.

11) Tilastollisessa suhteessa on maitokirjalla menneet lähetykset täysin rinnastettava rahtikirja-lähetyksiin. Ennen kantasioiden lähettämistä Trt on asemien siis tehtävä niistä tarpeelliset muistiinpanot voidakseen yhdistää nämä luvut tavaratilastossa vastaaviin rahtikirja-lähetysten lukuihin.

12) Maitokirjasta ja sen kirjoittamisesta ei peritä maksua.

13) Jos lähettäjä tai vastaanottaja ha-

luavat jäljennöksen kuljetuskirjasta, kirjoitetaan se tavalliselle rahtikirjakaavakkeelle ja merkitään siihen heitä koskevat kohdat kuljetuskirjasta. Jäljennöksestä saadaan periä vahvistettu palkkio.

Uudet maidonkuljetuskirjat otetaan käyttöön syyskuun 1 päivästä 1938. Kuljetuskirjanidokset on asianomaisessa järjestyksessä tilattava tarkastustoimiston tavarajaostolta ilmoittamalla kuljetuskirjaa käyttävän toimiston tai epäitsenäisen liikennepaikan nimi.

Tämä kaikkien asianomaisten tiedoksi ja noudatettavaksi ilmoitetaan.

Helsingissä, rautatiehallituksessa, heinäkuun 28 päivänä 1938.

Jalmar Castrén.

Tuure Peitsara.

Kaikille.

Kiertokirje

N:o 12/1299

Tainionkosken aseman nimen muuttamisesta Virasojaksi.

Annettu heinäkuun 28 päivänä 1938.

Rautatiehallitus on tänään tapahtuneessa esittelyssä määrännyt, että Tainionkosken aseman nimi on toukokuun 15 päivästä 1939 oleva „Virasoja”; mikä, sekä että Virasojan lennätinhuudoksi on vahvistettu

„Vro”, kaikkien asianomaisten tiedoksi ja noudatettavaksi täten ilmoitetaan. Helsingissä, rautatiehallituksessa, heinäkuun 28 päivänä 1938.

Jalmar Castrén.

Tuure Peitsara.

Kiertokirje

N:o 13/2085

Toijalan—Valkeakosken rautatien liikennöimisestä.

Annettu elokuun 30 päivänä 1938.

Sitten kun Toijalan—Valkeakosken ranteella oleva rautatie on toimitetussa tarkastuksessa todettu olevan liikennöitävässä kunnossa, on rautatiehallitus kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön kirjeen N:o 7615 kuluvan elokuun 25 päivästä nojalla määrännyt, että sanottu rautatie avataan ensi syyskuun 1 päivästä lukien

1:seen talousjaksoon,
4:nteen liikennejaksoon,
4:nteen ratajaksoon,
1:seen varikkojaksoon,

yleiselle tavaraliikenteelle vaunukuormin sekä henkilöliikenteelle ja saman syyskuun 15 päivästä lukien täydelliselle tavaraliikenteelle, huomioonottamalla seuraavaa:

Toijalan—Valkeakosken rataosa luetaan hallinnollisesti ja tilastollisesti Tampereen—Hämeenlinnan rataan sekä kuuluvaksi:

3:nteen varastojaksoon ja
4:nteen lennätinteknikkopiiriin.
Lääkärinhoidosta ilmoitetaan erikseen.

Toijalan—Valkeakosken rataosan liikennepaikat ja niiden etäisyydet Helsingistä ja toisistaan ynnä niiden lennätinhuudot, ni-

milyhennykset ja liikennöimistapa ovat seuraavat:

Liikennepaikka	Helsingistä km.	Edelliseltä liikennepaikalta km.	Lennätinhuuto	Nimi-lyhennys	Liikennöimistapa
Toijala, II lk. asema	147	—	Tl	—	—
Metsäkansa, laiturivaihte	156	9	—	Msä	Hlm & T.
Rantoo, vaihte	159	3	—	—	Tt.
Rantoo, seisake	159	—	—	—	H.
Valkeakoski, pysäkki	164	5	Wi	—	—

Edellämainituista liikennepaikoista on Metsäkansa Toijalan alainen ja Rantoon vaihte ja seisake Valkeakosken alaiset.

Tämä kaikkien asianomaisten tiedoksi ja

noudatettavaksi täten ilmoitetaan. Helsingissä, rautatiehallituksessa, elokuun 30 päivänä 1938.

Jalmar Castrén.

Tuure Peitsara.

Kiertokirje

N:o 14/451

esiopastimien valojen muuttamisesta uuden junaturvallisuussäännön mukaisiksi.

Annettu syyskuun 6 päivänä 1938.

Kun esiopastimien valojen muuttaminen uuden junaturvallisuussäännön mukaisiksi voi nyttemmin suoritettujen esitöiden tähden tapahtua lyhyessä ajassa samana päivänä, jolloin junaturvallisuussääntö astuu voimaan, on rautatiehallitus, *muuttaen ja täydentäen helmikuun 10 päivänä 1938 annettua kiertokirjettä* N:o 3/451, määrännyt esiopastimien valojen muuttamisesta seuraavaa:

1) Esiopastimien valojen muuttaminen suoritetaan kuluvan syyskuun 15 päivänä kello 10—12 välisenä aikana ja niin ajoissa ennen kello 12, että esiopastimet kello 12:lta ovat tällöin voimaan astuvan, uuden junaturvallisuussäännön mukaiset.

2) Koska muutos siis suoritetaan valoisana vuorokauden aikana, *levyesiopastimia* ei tuoksi ajaksi poisteta käytännöstä, ei

sammuteta eikä varusteta pätemättömyysristillä, joten veturimiesten on tällöin (kello 10—12) tarkattava levyesiopastimen levyn asentoa välittämättä sen lyhdyistä mahdollisesti heikosti näkyvästä yöopastevalosta.

3) Kaikki *valoesiopastimet* sitävastoin poistetaan käytännöstä, sammutetaan ja varustetaan pätemättömyysristillä muutoksen ajaksi kello 10—12.

4) Asennushenkilökunta (mestarit, asentajat, ratavartijat ja muut tarkoitukseen opetetut henkilöt), on järjestettävä paikalle niin lukuisana, että tämä esiopastimien muutos voidaan suorittaa näin, samanaikaisesti koko rataverkolla.

Helsingissä, rautatiehallituksessa, kesäkuun 6 päivänä 1938.

Vilhelm Jansson

Tuure Peitsara.

Kaikille.

Kiertokirje

N:o 15/2050

rautatieaseman „Villähti” nimen muuttamisesta nimeksi „Villähde”.

Annettu lokakuun 13 päivänä 1938.

Rautatiehallitus on tänään tapahtuneessa esittelyssä määrännyt, että rautatieaseman „Villähti” nimi on oleva toukokuun 15 päivästä 1939 lukien „Villähde”; mikä, sekä että Villähteen aseman lennätinhuu-

doksi on vahvistettu „Vlh”, kaikkien asianomaisten tiedoksi ja noudatettavaksi täten ilmoitetaan. Helsingissä, rautatiehallituksessa, lokakuun 13 päivänä 1938.

Vilhelm Jansson.

A. M. Mäkiö.

Kiertokirje

N:o 16/H. 1219

28 päivältä lokakuuta 1938,

joka sisältää otteet kansaneläkelaista ja sen toimeenpanoasetuksesta, kansaneläkelaitoksen antamia palkanpidätysohjeita sekä sosiaaliministeriön antamat ohjeet siitä, mitä julkisoikeudellisia palvelussuhteita kansaneläkelaiissa säädetty palkanpidätys ei koske.

Asianomaisten tiedoksi ja nuodatettavaksi rautatiehallitus saa täten toimittaa otteet alempana olevasta kansaneläkelaista ja sen toimeenpanoasetuksesta.

Kansaneläkelaki.

Annettu Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 1937. (Ote)

1 luku.

Yleiset säännökset.

1 §.

Tämän lain tarkoituksena on turvata jokainen Suomessa asuva työkykyinen henkilö vanhuuden ja työkyvyttömyyden varalta. Sitä varten on jokainen Suomessa asuva työkykyinen henkilö vakuutettu tämän lain mukaan sen kalenterivuoden alusta, joka lähinnä seuraa hänen täytettyään kahdeksantoista vuotta.

Mitä 1 momentissa on sanottu, ei kuitenkaan koske henkilöä, joka lain voimaan tullessa on täyttänyt viisikymmentäviisi vuotta, eikä henkilöä, joka vastasanotun iän saavuttuaan on muuttanut Suomeen asumaan.

Vieraan vallan lähetystöön tai konsulivirastoon kuuluvat henkilöt palvelusväkineen eivät myöskään ole tämän lain mukaan vakuutettuja, jos he ovat ulkomaan kansalaisia.

2 §.

Tässä laissa tarkoitettua vakuutusta hoitaa kansaneläkelaitos, jota jäljempänä sanotaan eläkelaitokseksi.

2 luku.

Vakuutusmaksut.

3 §.

Vakuutusmaksuna suoritetaan:

1) viitenä vuotena lain voimaantulosta lukien yksi sadalta vakuutetun vuosituloista, kuitenkin vähintään viisikymmentä ja enintään viisisataa markkaa vuodessa; sekä

2) tämän jälkeen kaksi sadalta vakuutetun vuosituloista, kuitenkin vähintään seitsemänkymmentäviisi ja enintään tuhat markkaa vuodessa.

Jos samassa taloudessa elävien aviopuolisoitten yhteenlasketut vuositulot ovat sen kalenterivuoden aikana, johon vakuutusmaksu kohdistuu, olleet kymmentätuhatta markkaa pienemmät, on se aviopuoliso, joka ei ole ollut perheen pääasiallinen huoltaja ja jonka omat vuositulot sanottuna aikana ovat olleet kahtatuhatta markkaa pienemmät, kuitenkin velvollinen suorittamaan vakuutusmaksuna vain kuusikymmentä sadalta 1 momentissa mainitun vakuutusmaksun vähimmäismäärästä.

4 §.

Vakuutetun vuosituloilla tarkoitetaan tässä laissa sitä tuloa, jonka perusteella hänen kunnallisveronsa on määrätty, kuitenkin lisättynä sillä määrällä, mikä hänen tulostaan on kunnallisveroa määrättäessä ehkä vähennetty tulojen vähyyden, elatusvelvollisuuden, sairauden, tapaturman tai muun sellaisen syyn takia.

Jos vakuutetun verotettavaksi tuloksi on kunnallisverotuksessa luettu myös sen työn arvo, jonka hänen kotona olevat lapsensa ja muut perheenjäsenensä ovat tehneet hänen taloutensa hyväksi, ei tätä arvoa oteta huomioon 1 momentissa mainittua vuosituloa määrättäessä.

5 §.

Vakuutettu on vapaa vakuutusmaksuista sen kalenterivuoden päättymistä seuraavalta ajalta, jona hän on täyttänyt kuusikymmentäneljä vuotta tai jona hänelle sitä ennen on myönnetty työkyvyttömyyseläke. Vakuutetun tai eläkkeensaajan vakuutusmaksusta, joka on erääntynyt maksettavaksi sen jälkeen, kuin eläke hänelle myönnettiin, älköön kuitenkaan suoritettako muuta kuin 29 §:n mukaan työkyvyttömyyseläkkeiden pohjaosien suorittamista varten varattu osa. Jos työkyvytön tulee uudestaan työkykyiseksi ennen sen kalenterivuoden alkua, jona hän on täyttänyt kuusikymmentäneljä vuotta, alkaa vakuutusmaksujen suorittamisvelvollisuus seuraavan kalenterivuoden alusta.

6 §.

Vakuutettu on vapaa vakuutusmaksujen suorittamisesta siltä kalenterivuodelta, jonka hän on ollut täyden köyhäinhoidon varassa.

7 §.

Vakuutetun tulee maksaa hänen kanssaan samassa taloudessa elävän puolisonsa vakuutusmaksu, jollei viimeksimainitulla ole ollut sinä vuonna, johon vakuutus-

maksu kohdistuu, kunnallisverotuksessa erikseen verotettavia tuloja.

8 §.

Työnantaja on velvollinen vakuutusmaksuna pidättämään puolet 3 §:n 1 momentissa säädetystä, vakuutusmaksuna suoritettavasta sadannesmäärästä sellaisen vakuutetun palkasta, joka korvausta vastaan on sitoutunut tekemään hänelle työtä ja jota siinä ei ole pidettävä itsenäisenä yrittäjänä. Puolet sanotusta palkkaan kohdistuvasta vakuutusmaksusta on työnantaja itse velvollinen suorittamaan.

Jos työnantaja on sitoutunut itse suorittamaan myös 1 momentissa pidätettäväksi säädetyn määrän ja eläkelaitos on sitoumuksen hyväksynyt, ei palkanpidätystä toimiteta. Työnantajan täten vapaaehtoisesti suoritettavaan määrään nähden on vastaavasti voimassa, mitä jäljempänä tässä laissa palkasta pidätettävästä tai pidätetystä määrästä säädetään.

Mitä 1 momentissa on säädetty, ei kuitenkaan koske vakuutettua työntekijää:

- 1) joka elää varsinaisesti työnantajan taloudessa ja on hänen tai hänen aviopuolisonsa lapsi taikka viimeksimainitun puoliso; tai
- 2) joka on ollut yhtäjaksoisesti enintään kuusi työpäivää saman työnantajan työssä ja saanut tältä ajalta palkkaa kahdasataa markkaa pienemmän määrän.

Työnä, jota 1 momentissa tarkoitetaan, on pidettävä myös yleisillä varoilla kustannettua tai avustettua, työttömyyden torjumiseksi järjestettyä työtä.

9 §.

Palkanpidätyksen tulee tapahtua viimeistään kunakin kalenterivuoden neljänneksenä vakuutetulle viimeksi toimitettavan palkanmaksun yhteydessä.

Työnantajan on annettava palkasta pidättämästään määrästä palkanpidätystilaisuudessa vakuutetulle todiste, josta tulee

käydä selville ainakin palkan suuruus ja pidätetty erä sekä aika, johon ne kohdistuvat.

Milloin työnantaja 8 §:n 2 momentissa mainitussa tapauksessa itse suorittaa pidättäväksi säädetyn määrän, on vakuutetulle annettava viimeistään 1 momentissa mainittuna ajankohtana todiste, josta tulee käydä selville ainakin 2 momentissa mainitut seikat.

10 §.

Kun vakuutetun palkasta on kalenterivuoden aikana jo pidätetty puolet 3 §:ssä säädetyn vakuutusmaksun enimmäismäärästä, lakkaa palkan pidätys sen kalenterivuoden jäljellä olevalta osalta.

11 §.

Jos vakuutetun palkasta on 8 §:n mukaisesti vakuutusmaksuna pidätetty enemmän kuin puolet vakuutetun 3 §:n mukaan suoritettavasta vakuutusmaksusta sen vuoksi, että hänen palkkansa sinä kalenterivuotena, jona pidätys on tapahtunut, on ollut suurempi kuin hänen 4 §:n mukaan määrätyt vuositulonsa, on näin pidätetty määrä kokonaisuudessaan sekä sitä vastaava työnantajan vakuutusmaksuosuus katsottava vakuutetun vakuutusmaksuksi.

12 §.

Työpalkkaa laskettaessa on otettava huomioon sekä rahapalkka että luontoisedut, jälkimmäiset kunnallisverotuksessa paikakunnalla viimeksi noudatettujen arvioperusteiden mukaan.

Jos palkkaan on sisältynyt korvaus vakuutetun työssä käyttämästä hevosesta, moottoriajoneuvosta tai muusta työvälineestä, on vakuutetun työpalkkaa laskettaessa noudatettava sosiaaliministeriön vahvistamia perusteita.

13 §.

Jos työnantaja laiminlyö vakuutusmaksun pidättämisen tai pidättää liian pienen mää-

rän, tulee hänen itsensä maksaa pidättämättä jäänyt erä, joka, samoin kuin sitä vastaava työnantajan suoritettava vakuutusmaksuosuus, jää eläkelaitoksen hyväksi.

14 §.

Työnantajan, joka kalenterivuosineljänneksen aikana on käyttänyt työssään samanaikaisesti viittä useampaa 8 §:ssä tarkoitettua työntekijää yhtäjaksoisesti kuutta päivää pitemmän ajan, tulee maksaa vuosineljännekseltä vakuutusmaksuna pidättämänsä erät sekä niitä vastaavat vakuutusmaksuosuutensa eläkelaitokselle seuraavan vuosineljänneksen ensimmäisen kuukauden kuluessa. Muun työnantajan on maksettava ne eläkelaitokselle puolivuositain, kunkin seuraavan heinä- ja tammikuun kuluessa.

Työnantajan tulee 1 momentissa mainittuja vakuutusmaksuja eläkelaitokselle suorittaessaan esittää kaksoiskappaleet työntekijälle 9 §:n mukaan antamistaan todisteista.

15 §.

Vakuutetun, jolle kalenterivuoden aikana on 9 §:ssä mainitussa tapauksessa annettu todiste palkan pidättämisestä, tulee sanottua vuotta varten annettavaan kunnallisverotusilmoitukseensa liittää mainittu todiste taikka, milloin se on hävinnyt, jäljennös siitä tahi, asetuksella lähemmin määrätävissä tapauksissa, muu selvitys, josta tulee käydä ilmi sanotun pykälän 2 momentissa mainitut seikat.

Todiste tai 1 momentissa mainittu selvitys on liitettävä sen kunnan taksoituslautakunnalle annettavaan tuloilmoitukseen, jossa vakuutettu asuinpaikkansa perusteella on verovelvollinen.

16 §.

Taksoituslautakunnan tulee vuosittain kunnallisverojen taksoituksen yhteydessä määrätä vakuutetun edellisen kalenterivuoden vakuutusmaksu ja ottaa siinä huomioon vakuutetun muissakin kunnissa ve-

rotettavat tulot, mainittujen kuntien taksoitus- tai tutkijalautakuntain verotusta varten toimittaman arvion mukaan. Näin määrätystä vakuutusmaksusta on vähennettävä 15 §:n mukaisesti ilmoitetut pidätysmäärät sekä niitä vastaavat työnantajan vakuutusmaksuosuudet.

Jollei taksoituslautakunta vakuutusmaksuja määrätessään ole ennättänyt saada 1 momentissa mainittua selvitystä vakuutetun tuloista muissa kunnissa, tulee sen määrätä vakuutusmaksu sanotuissa kunnissa olevien tulojen osalta vakuutetun seuraavan vuoden vakuutusmaksua määrättäessä, mikäli vakuutusmaksu asuinpaikkakunnalla toimitetun taksoituksen perusteella ei ole noussut 3 §:ssä säädettyyn enimmäismäärään.

Jos vakuutusmaksu on kokonaan tai osaksi jäänyt määräämättä sen johdosta, että kunnallisverotusta varten annettava ilmoitus tai tieto on laiminlyöty taikka ollut väärä, on taksoituslautakunnan määrättävä vakuutetun suoritettavaksi se vakuutusmaksu tai vakuutusmaksun osa, joka mainitusta syystä on jäänyt hänelle määräämättä, ei kuitenkaan pitemmältä ajalta kuin kolmelta lähinnä edelliseltä vuodelta.

17 §.

Milloin vakuutusmaksujen määräämistä ei kunnallisverojen taksoitusta kohtuuttomasti viivyttämättä voida taksoituksen yhteydessä toimittaa, on valtioneuvostolla valta hakemuksesta myöntää kunnalle lupa määrätä maksut välittömästi taksoituksen jälkeen.

18 §.

Taksoituslautakunnan tulee vuosittain laatia luettelo, jossa mainitaan kullekin vakuutetulle määrätty vakuutusmaksu ja sen laskemisen perusteena ollut vuositulo sekä, jos vakuutetulta on edellisen kalenterivuoden aikana pidätetty palkasta vakuutusmaksua, pidätettyjen erien ja niitä vastaavien työnantajan vakuutusmaksuosuuk-

sien määrä ynnä sanotulta vuodelta vielä suoritettava vakuutusmaksuosuus.

22 §.

Vakuutusmaksujen kanto on toimitettava kunnallisverojen kannon yhteydessä.

Jos kunnassa kannetaan kunnallisveroja useammassa erässä, on vakuutusmaksut kannettava viimeistään toisen erän yhteydessä. Valtioneuvostolla on kuitenkin valta hakemuksesta myöntää 17 §:ssä mainitussa tapauksessa kunnalle lupa toimittaa vakuutusmaksujen kanto kunnallisverojen jonkin myöhemmän kannon yhteydessä taikka muuna sopivaksi harkittuna ajankohtana.

23 §.

Kannetut vakuutusmaksut on heti kannon jälkeen lähetettävä tilityksineen eläkelaitokselle.

Vakuutusmaksut, joiden suoritus on laiminlyöty, on kunnan toimesta ulosottoteitse perittävä siinä järjestyksessä, kuin kunnallisveroista on säädetty, sekä tilitettävä eläkelaitokselle sitä mukaa, kuin ne on kunnalle tilitetty.

24 §.

Joka laiminlyö vakuutusmaksun taikka 8 §:ssä mainitun pidätysmäärän tai vakuutusmaksuosuuden maksamisen määräaikana, suorittakoon maksamatta jätetylle määrälle, riippumatta sen suuruudesta, maksunlisäystä saman perusteen mukaan, kuin maksamatta jätetystä kunnallisverosta on säädetty.

3 luku.

Eläkkeet.

25 §.

Tämän lain mukaan myönnettävät eläkkeet ovat:

- 1) työkyvyttömyyseläke;
- 2) vanhuuseläke; sekä
- 3) työkyvyttömyys- ja vanhuuseläkkeeseen liittyvä lisäeläke.

26 §.

Vakuutettu tulee oikeutetuksi työkyvyttömyyseläkkeeseen, kun hänen työkykynsä ruumiillisten tai sielullisten voimien heikentymisen takia on entisestään alentunut siinä määrin, että hänet on katsottava pysyvästi kykenemättömäksi huolehtimaan itsestään sellaisella työllä, joka vastaa hänen voimiaan ja kykyjään.

Eläkettä ei kuitenkaan myönnetä, jos työkyvyttömyys alkaa, ennenkuin vakuutettu on ollut vakuutettuna vähintään kolme kalenterivuotta ja suorittanut vähintään kolmen kalenterivuoden aikana maksettavaksi erääntyneet vakuutusmaksut.

32 §.

Jos työkyvyttömyyseläkkeen saaja tulee kuuttakymmentäviittä vuotta nuorempana uudelleen työkykyiseksi, menettää hän työkyvyttömyyseläkkeensä. Hänen tililleen on tällöin siirrettävä lakkautetun työkyvyttömyyseläkkeen säästöosan pääoma-arvo laskettuna eläkkeen lakkauttamispäivälle.

33 §.

Vakuutettu tulee oikeutetuksi vanhuuseläkkeeseen täytettyään kuusikymmentäviisi vuotta.

Eläkettä ei kuitenkaan myönnetä, ennenkuin vakuutusmaksut on suoritettu vähintään kymmeneltä kalenterivuodelta.

37 §.

Jos vakuutusmaksun suorittamisessa on tapahtunut laiminlyöntiä ennen eläkkeen myöntämistä, vähennetään eläkkeen täydennysosasta:

1) kun ensimmäisen vakuutusmaksun suorittamisesta on kulunut kaksikymmentä vuotta tai sitä pitempi aika, viisi sadalta kultakin kalenterivuodelta, jolta vakuutusmaksun suorittaminen on laiminlyöty; taikka

2) kun ensimmäisen vakuutusmaksun suorittamisesta on kulunut kahtakymmentä vuotta lyhyempi aika, määrä, joka on samassa suhteessa eläkkeen täydennysosaan kuin maksamatta jääneiden vakuutusmaksujen lukumäärä on maksettavaksi erääntyneiden vakuutusmaksujen lukumäärään.

39 §.

Jos vakuutettu kuolee, suoritetaan hakemuksesta hänen itsensä suorittamat vakuutusmaksut, joita ei ole varattu työkyvyttömyyseläkkeiden pohjaosia varten, ei kuitenkaan yhteensä enempää kuin viisitoistatuhatta markkaa, hänen leskelleen ja kahdeksatoista vuotta nuoremmille tai sitä vanhemmille työkyvyttömille rintaperillisilleen taikka, ellei näitä ole, hänen niille muille rintaperillisilleen, jotka ovat häntä pääasiallisesti elättäneet välittömästi ennen hänen kuolemaansa, heidän kesken jaettavaksi, kuten laillisesta pesänsituksesta on säädetty. Ellei palautettavien vakuutusmaksujen yhteenlaskettu määrä nouse viiteensataan markkaan, koroitetaan se kuitenkin tähän määrään.

Mitä 1 momentissa on säädetty, sovellettaisiin myös, jos eläkkeensaaja kuolee, ennenkuin vuosi on kulunut siitä, kun eläke hänelle myönnettiin. Tällöin älköön kuitenkaan suoritettako enempää kuin puolet 1 momentin mukaan suoritettavista määristä.

40 §.

Eläkkeensaajalle suoritetaan 41 §:ssä mainitussa tapauksessa valtion ja kunnan varoista lisäeläkettä. Lisäeläkkeen suuruus riippuu paikkakunnan elinkustannusten kalleudesta, jonka perusteella kunnat jaetaan kolmeen ryhmään.

Lisäeläke on ensimmäisessä eli kalleimmassa kuntaryhmässä enintään kaksituhattaneljänsataa, toisessa enintään kaksituhatta

sekä kolmannessa enintään tuhatkuusisataa markkaa vuodessa.

46 §.

Valtion ja kunnan tulee suorittaa eläkelaitokselle vuosineljänneksittäin, kunkin neljänneksen ensimmäisen kuukauden kuluessa, edellisen vuosineljänneksen aikana maksetut lisäeläkkeet.

48 §.

Henkilölle, joka tahallisesti on työkyvyttömyytensä aiheuttanut, ei suoriteta eläkkeen täydennysosaa eikä lisäeläkettä.

Eläkkeen täydennysosa sekä lisäeläke voidaan evätä tai niitä vähentää siltä, jonka työkyvyttömyys on aiheutunut hänen ollessaan rikollisessa teossa tai jonka työkyvyttömyyden syynä on ollut hänen törkeä huolimattomuutensa.

54 §.

Eläkkeen suorittaminen alkaa sen vuosineljänneksen alusta, joka lähinnä seuraa sen jälkeen, kuin eläke myönnettiin. Eläke voidaan kuitenkin määrätä suoritettavaksi aikaisemmaltakin ajalta, jos hakemuksen käsittely on viivästynyt hakijan olematta siihen syypää.

Eläkkeen suorittaminen päättyy sen vuosineljänneksen lopussa, jonka kuluessa eläkkeensaaja on kuollut, lukuunottamatta kuitenkin 32, 51, 53 ja 61 §:ssä mainittuja tapauksia, joissa eläkkeen suorittaminen päättyy sen vuosineljänneksen lopussa, jona eläkkeen menettämistä koskeva päätös on tehty.

4 luku.

Eläkkeen sekä vakuutusmaksujen palautuksen hakeminen, määrääminen ja maksaminen.

55 §.

Eläkettä on haettava eläkelaitoksen sen vakuutuspiirin piiriasiamieheltä, jossa hakija asuu.

Hakemuksen tulee sisältää tarpeelliset selvitykset hakijan oikeudesta eläkkeeseen sekä kunnian ja omantunnon kautta annettu vakuutus hakemuksessa esitettyjen työkyvyttömyyttä, tuloja ja omaisuutta koskevien tietojen totuudenmukaisuudesta.

56 §.

Vakuutusmaksujen palautusta on, uhalla että oikeus sen saamiseen muutoin on menetetty, haettava yhden vuoden kuluessa vakuutetun tai 39 §:ssä tarkoitetun eläkkeensaajan kuolinpäivästä taikka, lapsen syntyessä vasta isän kuoleman jälkeen, vuoden kuluessa syntymispäivästä, mainittuja päiviä kuitenkin lukuunottamatta.

59 §.

Eläkelaitoksen päätös eläkeasiassa on toimitettava asianomaisen tiedoksi.

60 §.

Jos vakuutettu tai eläkkeensaaja ei tyydy eläkelaitoksen päätökseen, jolla työkyvyttömyyseläkettä koskeva hakemus on evätty taikka jo myönnetty työkyvyttömyyseläke lakkautettu, on päätös, hänen hakemuksestaan, alistettava eläkelaitoksen lisätyn hallituksen ratkaistavaksi.

Hakemus on annettava eläkelaitoksen sen vakuutuspiirin piiriasiamiehelle, jossa hakija asuu, viimeistään kuudenkymmenen päivän kuluessa siitä päivästä, jona hakija todistettavasti on saanut tiedon eläkelaitoksen päätöksestä, mainittua päivää kuitenkin lukuunottamatta.

61 §.

Työkyvyttömyyseläkkeen hakija on velvollinen alistumaan eläkelaitoksen määräämän lääkärin tarkastettavaksi. Jollei hakija tähän suostu, katsotaan hakemus rauenneeksi.

Jos eläkelaitos katsoo tarpeelliseksi eläkkeensaajan työkyvyttömyyden uudelleen arvioimisen, tulee eläkkeensaajan myös, uhalla että hän muutoin menettää oikeutensa eläkkeen saamiseen, alistua laitoksen määräämän lääkärin tarkastettavaksi.

Tarkastuksesta ja muusta tarpeellisesta selvityksestä aiheutuneet kustannukset suorittaa eläkelaitos.

62 §.

Eläke maksetaan vuosineljänneksittäin, kunkin neljänneksen alussa, sekä 39 §:ssä mainittu palautuserä heti, kun eläkelaitos on sitä koskevan hakemuksen ratkaissut, ja on ne pidettävä eläkelaitoksen toimesta ja kustannuksella eläkkeeseen tai sanottuun palautukseen oikeutettujen saatavana kotimaassa postin välityksellä, niinkuin siitä asetuksella tarkemmin säädetään.

63 §.

Jollei maksettavaksi erääntynyttä eläkemäärää tai palautuserää ole nostettu kolmen vuoden kuluessa erääntymispäivästä, mainittua päivää kuitenkin lukuunottamatta, olkoon oikeus siihen menetetty.

7 luku.

Vakuutuspiirit sekä eläkelaitoksen piiriasiamiehet.

90 §.

Jokainen kunta muodostaa oman vakuutuspiirinsä. Eläkelaitoksella on kuitenkin oikeus, kuultuaan asianomaista kuntaa, määrätä, että kunta on jaettava useampaan vakuutuspiiriin tai että useammat kunnat kuuluvat samaan vakuutuspiiriin.

Kuhunkin vakuutuspiiriin on asetettava piiriasiamies.

91 §.

Piiriasiamiehen tulee valvoa, että vain työkykyiset henkilöt tulevat vakuutukseen, sekä seurata vakuutuspiirinsä alueella asuvien eläkkeensaajien oloja. Jos piiriasiamies havaitsee, ettei eläkkeensaaja enää ole eläkkeeseen oikeutettu tahi ettei lisäeläke enää vastaa eläkkeensaajan taloudellista asemaa, on hänen viipymättä tehtävä eläkelaitokselle esitys asian oikaisemisesta.

8 luku.

Vapaaehtoinen vakuutus.

94 §.

Tämän lain mukaan vakuutetulla on oikeus, suorittamalla enintään kahdentuhat markan suuruisia vuotuisia vakuutusmaksuja, ottaa eläkelaitoksessa vapaaehtoinen eläkevakuutus.

Vapaaehtoista vakuutusta koskevat vakuutusehdot ja vakuutusteknilliset perusteet vahvistaa, eläkelaitoksen esityksestä, sosiaaliministeriö.

9 luku.

Rangaistusmääräykset.

95 §.

Työnantaja tai hänen edustajansa, joka on jättänyt noudattamatta hänelle 8, 9 tai 12 §:ssä säädetyn velvollisuuden taikka jättänyt 14 §:n mukaisesti eläkelaitokselle tilittämättä työntekijänsä palkasta pidättämänsä erät, rangaistakoon enintään viidelläkymmenellä päiväsakolla.

Samaan rangaistukseen tuomittakoon myös henkilö, joka tahallisesti on antanut tämän lain mukaan annettavan tiedon väärin tai vaadittaessa kieltäytynyt sellaista tietoa antamasta.

10 luku.

Erinäiset säännökset.

98 §.

Jokaisen henkilön, joka pitää itseään pysyvällisen työkyvyttömyyden takia kykenevämmän huolehtimaan itsestään sellaisella työllä, joka vastaa hänen voimiaan ja kykyään, tulee sen kalenterivuoden joulukuun kuluessa, jona hän täyttää kahdeksantoista vuotta, antaa asianomaiselle piiriasiamiehelle selvitys työkyvyttömyydestään.

100 §.

Työnantajalla tarkoitetaan tässä laissa sitä, jonka lukuun työ suoritetaan.

Jos joku on antanut määrätyn työn teettämisen toiselle, jota siinä on pidettävä itsenäisenä yrittäjänä, tämän johdon ja valvonnan alaisena suoritettavaksi, katsotaan viimeksimainittu työnantajaksi.

Jos työnantajia on useita, vastaavat he yhteisvastuullisesti tässä laissa säädettyistä velvollisuuksista.

102 §.

Tässä laissa säädettyt maksut, joiden suoritus on laiminlyöty, peritään ilman tuomiota ja päätöstä siinä järjestyksessä, kuin ulostekojen, yleisten maksujen, toimituskirjain lunastuksen tai muun sellaisen ulostosta on erikseen säädetty.

Jollei 1 momentissa mainittuja maksuja peritä sen ajan kuluessa, joka on säädetty verojen ja julkisten maksujen vanhenemisesta, olkoon perimisoikeus niihin menetetty. Sitä osaa vakuutusmaksusta, jota ei ole 29 §:n mukaan varattu työkyvyttömyyseläkkeiden pohjaosien suorittamiseen, älköön kuitenkaan perittäkö sen jälkeen, kuin eläke on myönnetty.

103 §.

Korvausmäärästä, jonka työkyvyttömyyden toiselle aiheuttanut on yleisen lain mukaan velvoitettu suorittamaan, maksetaan ensi sijassa eläkelaitokselle ne eläkkeen täydennysosat sekä lisäeläkkeet, jotka on maksettu työkyvyttömäksi joutuneelle, sekä hänelle vastedes maksettavan eläkkeen täydennysosan ja lisäeläkkeen pääoma-arvot. Korvausmäärän ylijäämä maksetaan työkyvyttömäksi tulleele.

104 §.

Tähän lakiin perustuvaa eläkettä älköön ulosmitattako.

Sopimus, joka tarkoittaa tähän lakiin perustuvan eläkkeen siirtämistä toiselle, olkoon mitätön.

Asianomaisen huoltolautakunnan esityksestä saattaa eläkelaitos kuitenkin määrätä, että eläke tai osa siitä on maksettava lautakunnalle eläkkeensaajan tai hänen 52 §:ssä mainittujen perheenjäsentensä huoltoon käytettäväksi.

107 §.

Eläkelaitoksella ja sen piiriasiamiehellä on oikeus saada virka-apua julkisilta viranomaisilta.

111 §.

Vakuutetulla ja eläkkeensaajalla sekä heidän 39 §:ssä tarkoitettulla omaisellaan on oikeus saada eläkelaitoksen piiriasiamiehen välityksellä häntä koskevia tietoja eläkelaitoksessa olevista asiakirjoista.

112 §.

Tämän lain mukainen rahasuoritus on täyden markkaluvun ylittävän määrän osalta alennettava, jos ylittävän osan määrä on viittäkymmentä penniä pienempi, lä-

hinnä pienemmäksi täydeksi markkaluvuksi, ja koroitettava, jos ylittävä osan määrä on viisikymmentä penniä tai sitä suurempi, lähinnä suuremmaksi täydeksi markkaluvuksi. (Laki 28/4 1938.)

113 §.

Tarkemmat määräykset tämän lain toimeenpanosta annetaan asetuksella.

114 §.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1939. Sitä ennen on kuitenkin ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin lain toimeenpanoa varten.

A s e t u s

kansaneläkelain toimeenpanosta.

Annettu Helsingissä 1 päivänä huhtikuuta 1938. (Ote)

1 luku.

Yleiset määräykset.

1 §.

Kansaneläkelain 98 §:ssä tarkoitettussa työkyvyttömyyttä koskevassa selvityksessä on mainittava ainakin selvityksen antajan täydellinen nimi, syntymäaika ja -paikka, siviilisääty, kunta, jossa hän asuinpaikkansa perusteella on ollut viimeksi verovelvollinen, asuinpaikka, ammatti, pysyvän työkyvyttömyyden syy ja alkamisaika sekä työansion, korvausten, avustusten ynnä muiden tulojen määrä.

2 luku.

Vakuutusmaksut.

8 §.

Taksoituslautakunnan tulee kunakin vuonna välittömästi kunnallisverojen taksoituksen jälkeen antaa asianomaiselle piiriasiamiehelle tiedot työpalkkaan sisälty-

vien, kansaneläkelain 12 §:n 1 momentissa mainittujen luontoisetujen arvioperusteista viimeksi toimitetussa taksoituksessa. Tieto mainituista perusteista on toimitettava piiriasiamiehille ensi kerran vuonna 1938 lokaan kuluessa.

9 §.

Edellä 8 §:ssä mainittuja arvioimisperusteita on noudatettava kutakin taksoitusta seuraavan kalenterivuoden ajan.

Eläkelaitoksen tulee pitää huolta siitä, että selvitys kansaneläkelain 12 §:ssä mainituista työpalkan laskemista koskevista perusteista on asianomaisten nähtävänä piiriasiamiehen luona. Mainittu selvitys on pidettävä nähtävänä myös kunnan ilmoitustaululla sekä eläkelaitoksen määräämissä postikonttoreissa, postitoimistoissa ja postiasemilla, joita jäljempänä tässä asetuksessa sanotaan yhteisellä nimellä postitoimipaikoiksi.

10 §.

Sosiaaliministeriön on tarvittaessa annettava tarkempia ohjeita siitä, milloin valtion, kunnan taikka muun yhteisön tai laitoksen palveluksessa olevan henkilön on katsottava olevan sellaisessa julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa, ettei hänen palkastaan ole kansaneläkelain 8 §:ssä säädettyä palkanpidätystä tehtävä.

11 §.

Työnantajan on haettava kansaneläkelain 8 §:n 2 momentissa mainitun sitoumuksen hyväksymistä eläkelaitokselta viimeistään kahta kuukautta ennen sitoumuksen soveltamista. Hakemus on annettava sen vakuutuspiirin piiriasiamiehelle, jossa työnantaja asuinpaikkansa tai kotipaikkansa perusteella on verovelvollinen, ja on hakemuksessa mainittava työnantajan nimi, hänen asuin- tai kotipaikkansa, yrityksen tai työn laatu sekä työntekijäin lukumäärä.

12 §.

Milloin työntekijät yhteisesti suoritettavan työmäärän perusteella laskettua korvausta vastaan ovat sitoutuneet tekemään jonkin työn, on heidän tai sen heistä, joka heidän puolestaan nostaa korvauksen, ennen korvauksen nostamista, annettava kansaneläkelain 8 §:ssä mainittua palkanpidätystä varten työnantajalle luettelo, josta käy selville kunkin työntekijän täydellinen nimi, hänelle työstä tulevan korvauksen määrä sekä aika, johon se kohdistuu.

13 §.

Kansaneläkelain 9 §:ssä mainittu todiste on laadittava eläkelaitoksen vahvistamalle lomakkeelle. Mainittuja todistelomakkeita on vihkoihin koottuina pidettävä kuittausta vastaan työnantajan saatavana 9 §:ssä mainituissa postitoimipaikoissa.

Eläkelaitoksella on kuitenkin oikeus, milloin se pitää sitä tarkoituksenmukaisena, myöntää työnantajalle lupa käyttää palkanpidätyksessä muitakin kuin 1 momentissa mainittuja todisteita. Työnantajan on haettava sanottua lupaa eläkelaitokselta viimeistään kahta kuukautta ennen todisteiden käyttämistä.

14 §.

Postitoimipaikkojen on pidettävä antamistaan todistevihkoista luettelo, josta tulee käydä selville ainakin vihon saaneen työnantajan täydellinen nimi, asuin- tai kotipaikka sekä vihon anto- ja palautuspäivä ynnä niiden perusteella tilitetty määrä.

15 §.

Palkanpidätyksestä annettava todiste on työnantajan allekirjoitettava, tai se on varustettava työnantajan nimellä.

16 §.

Kansaneläkelain 14 §:ssä mainitut pidätyserät ja niitä vastaavat vakuutusmaksuosuudet on suoritettava eläkelaitokselle sen

postitoimipaikan välityksellä, josta palkanpidätyksessä käytetty todistevihko on saatu. Sanottu todistevihko, jonka tulee sisältää 13 §:ssä mainittujen todisteiden kaksoiskappaleet, sekä käyttämättömät todisteet kaksoiskappaleineen, ja johon on merkittävä tilitettävien pidätyserien ja niitä vastaavien vakuutusmaksuosuuksien yhteenlaskettu määrä, on suorituksen tapahtuessa jätettävä kuittausta vastaan postitoimipaikkaan. Jos todistevihko on hävinnyt, on sen sijasta jätettävä 18 §:n 3 momentissa mainittu piiriasiamiehen ilmoitus.

Jos palkanpidätyksessä on käytetty 13 §:n 2 momentissa mainittua todistetta, tulee tilityksen tapahtua eläkelaitoksen määräämän postitoimipaikan välityksellä, ja on siihen liitettävä todisteen kaksoiskappale.

17 §.

Todistevihko, jota ei ole käytetty, on palautettava 16 §:ssä mainittuun postitoimipaikkaan viimeistään tammikuun kuluessa sitä seuraavana vuonna, jota varten todistevihko on annettu.

Jollei todistevihkoa palauteta 1 momentissa määrättyä aikana, on postitoimipaikan seuraavan helmikuun kuluessa ilmoitettava siitä piiriasiamiehelle siinä vakuutuspiirissä, jossa postitoimipaikka sijaitsee.

18 §.

Jos todistevihko on hävinnyt, on siitä viipymättä työnantajan toimesta ilmoitettava piiriasiamiehelle siinä vakuutuspiirissä, jonka alueella todistevihon antanut postitoimipaikka on. Ilmoitukseen on liitettävä luettelo niistä työpaikoista, työntekijöistä, palkoista ja ajoista, joihin hävinneeseen todistevihkoon merkityt pidätysmäärät kohdistuvat.

Jos 16 §:n 2 momentissa mainittu todisteen kaksoiskappale on hävinnyt, on työnantajan siitä viipymättä ilmoitettava piiriasiamiehelle siinä vakuutuspiirissä, jossa asianomainen työpaikka sijaitsee.

Sen jälkeen kuin piiriasiamies on todennut hävinneeseen todistevihkoon tai 2 momentissa mainittujen, todisteen kaksoiskappaleeseen merkittyjen pidätyserien sekä niitä vastaavien vakuutusmaksuosuuksien määrän, tulee hänen kirjallisesti ilmoittaa työnantajalle, mikä määrä tämän on saadun selvityksen perusteella suoritettava postitoimipaikkaan. Suorituksen tulee tapahtua kansaneläkelain 14 §:ssä säädettyssä ajassa. Siinä tapauksessa, että työnantaja saa edellämainitun piiriasiamiehen ilmoituksen vasta sanotun määräajan jälkeen, tulee suorituksen tapahtua kymmenen päivän kuluessa ilmoituksen saamisesta.

19 §.

Saatuaan postilaitokselta tilityksen postitoimipaikkoihin maksetuista pidätyseristä ja niitä vastaavista vakuutusmaksuosuuksista, tulee eläkelaitoksen verrata todisteen kaksoiskappaleihin merkityt erät työnantajan suorittamaan määrään. Jos tällöin havaitaan, ettei työnantajan maksama määrä vastaa kaksoiskappaleihin merkittyjen pidätyserien ja niitä vastaavien, työnantajan suoritettavien vakuutusmaksuosuuksien summaa, on eläkelaitoksen ilmoitettava tästä asianomaiselle postitoimipaikalle, jonka tulee periä työnantajalta puuttuva erä taikka suorittaa hänelle takaisin mahdollisesti liikaa maksettu määrä. Jollei työnantaja suorita puuttuvaa erää eläkelaitoksen määräämässä ajassa, on postitoimipaikan siitä viipymättä ilmoitettava asianomaiselle piiriasiamiehelle.

20 §.

Vakuutettu on kansaneläkelain 10 §:ssä mainitussa tapauksessa velvollinen palkanpidätyksestä annetuilla todisteilla osoittamaan, että häneltä on kalenterivuoden kuluessa pidätetty palkasta suoritettavan vakuutusmaksuosuuden enimmäismäärä. Milloin vakuutettu kalenterivuoden aikana on

ollut yksinomaan saman työnantajan työssä, ei edellä mainittuja todisteita kuitenkaan tarvitse esittää.

21 §.

Jos palkanpidätyksestä annettu todiste on hävinnyt eikä sen kaksoiskappale ole enää työnantajan hallussa, saa vakuutettu liittää kansaneläkelain 15 §:ssä mainittuun ilmoitukseensa sanotussa pykälässä mainitun todisteen jäljennöksen sijasta työnantajan allekirjoittaman todistuksen tai eläkelaitoksen hyväksymän muun selvityksen palkanpidätyksestä.

24 §.

Vakuutusmaksun suorittamisesta on vakuutetulle annettava kuitti, josta tulee käydä selville ainakin vakuutetun täydellinen nimi sekä kunnalle suoritettun vakuutusmaksun määrä ja suoritusaika ynnä vuosi, johon maksu kohdistuu.

25 §.

Kansaneläkelain 23 §:n 1 momentissa mainitun tilityksen oheen on liitettävä luettelo henkilöistä, joille kunnassa kysymyksessä olevana vuonna on määrätty vakuutusmaksu. Luettelosta tulee käydä selville ainakin 24 §:ssä mainitut seikat.

Ulosottoteitse perittyjä vakuutusmaksuja tilitettäessä on kuhunkin vakuutusmaksun suorittajaan nähden ilmoitettava 24 §:n mukaan vaadittavat tiedot sekä kansaneläkelain 24 §:n mukaan peritty lisämaksu.

26 §.

Eläkelaitoksen tulee pitää maksuunpanuista vakuutusmaksuista luettelo, josta tulee käydä selville ainakin vakuutetun täydellinen nimi, syntymäaika ja -paikka, siviilisääty ja ammatti, henkikirjoituskunta, vakuutetulle kultakin vuodelta määrätyn vakuutusmaksun suuruus, pidätyserien ja

niitä vastaavien vakuutusmaksuosuuksien yhteenlaskettu määrä sekä kunnalle kulta-kin vuodelta suoritetun vakuutusmaksun määrä.

3 luku.

Eläkkeet.

27 §.

Vanhuuseläkehakemuksessa on mainittava ainakin hakijan täydellinen nimi, syntymäaika ja -paikka, siviilisääty ja ammatti tai toimi sekä kunta, jossa hänelle viimeksi on määrätty vakuutusmaksu.

Jollei hakija ole Suomen kansalainen, on lisäksi mainittava hänen kansallisuutensa.

Hakemukseen on liitettävä seurakunnan kirkkoherran tai muun 60 §:ssä mainitun rekisterinpitäjän antama todistus, josta tulee käydä selville hakijan täydellinen nimi, syntymäaika ja -paikka, siviilisääty ja ammatti tai toimi.

28 §.

Työkyvyttömyyseläkehakemuksessa on mainittava ainakin:

1) 27 §:n 1 ja 2 momentissa mainitut seikat;

2) lääkärit, jotka ovat hakijaa hoitaneet työkyvyttömyyden aiheuttaneen sairauden tai vamman takia, ynnä laitokset, joissa hän edellä mainitusta syystä on ollut hoidettava; sekä

3) selvitys työansion, korvausten, avustusten ynnä muiden tulojen määrästä.

Hakemukseen on liitettävä lääkärintodistus hakijan työkyvyttömyydestä, mikäli työkyvyttömyyttä ei voida pitää ilmeisenä.

Eläkelaitoksella on oikeus antaa tarkempia ohjeita lääkärintodistuksen antamisesta.

Hakemukseen on liitettävä myöskin 27 §:n 3 momentissa mainittu todistus.

29 §.

Lisäeläkettä tai sen korotusta koskevassa hakemuksessa on mainittava ainakin 27 §:n 1 ja 2 momentissa mainitut seikat.

Hakemukseen on liitettävä selvitys hakijan ja hänen puolisonsa omaisuuden määrästä ja laadusta sekä heidän työansioistaan ja muista tuloistaan ynnä 27 §:n 3 momentissa mainittu todistus, josta tulee, sanotussa momentissa mainittujen seikkojen lisäksi, ilmetä hakijan puolison sekä kunkin hänen kuuttatoista vuotta nuoremman lapsensa täydellinen nimi ja syntymäaika.

30 §.

Vakuutusmaksujen palautusta koskeva hakemus on annettava vakuutetun asuinpaikan vakuutuspiirin piiriasiamiehelle, ja siinä on mainittava ainakin:

1) 27 §:n 1 momentissa mainitut seikat vakuutetusta tai eläkkeensaaajasta, jonka jälkeen vakuutusmaksujen palautusta haetaan; sekä

2) selvitys siitä, kuka lain mukaan on velvollinen huolehtimaan pesänkirjoituksesta.

Hakemukseen on liitettävä 27 §:n 3 momentissa mainittu todistus, josta tulee, sanotussa momentissa mainittujen seikkojen lisäksi, käydä selville vainajan kuolinpäivä sekä hänen elossa olevan puolisonsa ja omien lastensa täydelliset nimet ja syntymäajat.

Milloin vainajan jälkeen on jäänyt kahdeksaatoista vuotta vanhempia työkyvyttömiä rintaperillisiä, on hakemuksen oheen lisäksi liitettävä selvitys mainittujen henkilöiden työkyvyttömyydestä.

Jollei vainajan jälkeen ole jäänyt puolisoa tai kahdeksaatoista vuotta nuorempia taikka sitä vanhempia työkyvyttömiä rintaperillisiä, on hakemuksen oheen liitettävä selvitys niistä vainajan muista rintaperillisistä, jotka ovat häntä pääasiallisesti elättäneet välittömästi ennen hänen kuolemaansa.

31 §.

Eläkettä tai vakuutusmaksujen palautusta koskevaan hakemukseen on sen li-

säksi, mitä 27—30 §:ssä on määrätty, liitettävä selvitys, josta tulee ilmetä kunnalle viimeksi suoritettun vakuutusmaksun määrä ja suoritusaika sekä pidätyserien ja niitä vastaavien vakuutusmaksuosuuksien yhteinen määrä erikseen mainittuna ynnä vuosi, johon vakuutusmaksu kohdistuu, ja tältä vuodelta suoritettavan vakuutusmaksun kokonaismäärä. Jos kunta jo on tilittänyt vakuutusmaksun eläkelaitokselle, tai jos vakuutusmaksujen palautusta haetaan kuolleen eläkkeensaajan jälkeen, ei edellä mainittua selvitystä tarvitse esittää.

33 §.

Kun eläkehakemusta tai vakuutusmaksujen palautusta koskeva asia on ratkaistu, on tieto siitä viipymättä saatettava hakijan tietoon.

Jos eläke on myönnetty, on eläkkeensaajalle annettava eläkekirja.

43 §.

Eläkkeen ja vakuutusmaksujen palautuksen tulee olla nostettavana eläkelaitoksen määräämässä, eläkkeen tai vakuutusmaksujen palautuksen saajalle sopivassa postitoimipaikassa.

Jos eläkkeensaaja haluaa, että eläke suoritettaisiin hänelle jonkin muun postitoimipaikan välityksellä, on hänen siitä ilmoitettava asuinpaikkansa vakuutuspiirin piiriasiamiehelle. Ilmoituksessa on mainittava postitoimipaikka, mistä eläke on siihen saakka nostettu, sekä eläkkeensaajan täydellinen nimi ja eläkekirjan numero.

44 §.

Eläkettä nostettaessa on esitettävä eläkekirja sekä muut eläkelaitoksen määräämät selvitykset.

5 luku.

Piiriasiamiehet.

51 §.

Piiriasiamiehen tulee asua vakuutuspiirinsä alueella. Erikoistapauksissa voi eläkelaitos kuitenkin määrätä piiriasiamiehen asuinpaikaksi jonkin vakuutuspiirin välittömässä läheisyydessä olevan kunnan.

53 §.

Piiriasiamiehen tulee, kuten piiriasiamiesten ohjesäännössä tarkemmin määrätään:

1) määrättyinä aikoina olla vakuutettujen, työnantajain, eläkkeensaajain ynnä muiden asianomaisten tavattavana; sekä

2) korvauksetta antaa asianomaisille neuvoja ja ohjeita kansaneläkelakia koskevissa asioissa sekä avustaa heitä hakemusten ja ilmoitusten laatimisessa.

54 §.

Eläkelaitoksen toimesta on ilmoitus vakuutuspiirin piiriasiamiehestä, hänen osoitteestaan sekä hänen vastaanotto paikastaan ja -ajastaan julkipantava asianomaisen kunnan ilmoitustaululle sekä vakuutuspiirin alueella oleviin 9 §:ssä tarkoitettuihin postitoimipaikkoihin. Jos kunta on jaettu useampaan vakuutuspiiriin, on ilmoituksessa erikseen mainittava ne kunnan alueet, jotka kuuluvat kuhunkin vakuutuspiiriin.

6 luku.

Vapaaehtoinen vakuutus.

55 §.

Vapaaehtoista vakuutusta koskevat vakuutusehdot sekä maksu- ja eläketalustot on eläkelaitoksen toimesta pidettävä asianomaisten nähtävänä ainakin piiriasiamiesten luona sekä 9 §:ssä tarkoitetuissa postitoimipaikoissa.

Vapaaehtoista vakuutusta koskevat kaavakkeet on maksutta pidettävä asianomaisten saatavana ainakin 1 momentissa mainituissa paikoissa.

56 §.

Vapaaehtoista vakuutusta koskevien vakuutusmaksujen ja eläkkeiden suoritus tahtuu eläkelaitoksen määräämällä tavalla ja 9 §:ssä tarkoitettujen postitoimipaikkojen välityksellä.

57 §.

Vapaaehtoisen vakuutuksen maksuperusteita määrättäessä on otettava huomioon myöskin sellaisesta vakuutuksesta eläkelaitokselle aiheutuvat hoitokustannukset.

7 luku.

Rangaistuseräykset.

58 §.

Vakuutettu, työnantaja tai eläkkeensaaja, joka laiminlyö hänelle 12 ja 15 §:n, 17 §:n 1 momentin, 18 §:n 1 ja 2 momentin, 34 ja 38 §:n sekä 42 §:n 1 momentin mukaan kuuluvan velvollisuuden, rangaistakoon enintään viidelläkymmenellä päiväskolla. Samaa rangaistukseen tuomittakoon henkilö, joka laiminlyö 3 §:ssä ja 4 §:n 1 momentissa määrätyn velvollisuutensa.

8 luku.

Erinäiset määräykset.

59 §.

Mitä tässä asetuksessa on sanottu työnantajasta, sovellettakoon vastaavasti myös hänen edustajaansa.

60 §.

Tämän asetuksen 27 §:n 3 momentissa sekä 37, 40 ja 61 §:ssä tarkoitetaan rekisterinpitäjällä siviilirekisterinpitäjää, kreikkalaiskatolisen seurakunnan esimiestä sekä

sellaisen uskonnollisen yhdyskunnan johtajaa, jonka velvollisuus on pitää jäsenluetteloa.

62 §.

Ammattientarkastajain tulee tarkastuskäynneillään pyydettyessä antaa asianomaisille neuvoja palkanpidäystä koskevissa asioissa.

63 §.

Tämän asetuksen 1—5 §:ssä sekä 34 §:n 1 momentissa mainitut selvitykset ja ilmoitukset, 27—30 ja 35 §:ssä mainitut hakemukset sekä 14 §:ssä mainittu luettelo ynnä lääkärin selostus tai -todistus työkyvyttömyydestä taikka sairaanhoidon tahi ammattipetuksen antamisesta on laadittava eläkelaitoksen vahvistamalle kaavakkeelle. Eläkelaitoksella on myös oikeus vaatia, että muutkin tiedonannot, ilmoitukset, luettelot ja selvitykset laaditaan sen vahvistamille kaavakkeille.

64 §.

Eläkelaitoksen on pidettävä 63 §:ssä mainittuja kaavkeita maksutta asianomaisten saatavana piiriasiamiesten ja kunnan-toimistojen välityksellä.

65 §.

Palkanpidätyksessä 13 §:n mukaan käytettävistä todistevihoista on eläkelaitoksella oikeus periä kohtuullinen korvaus.

Palkanpidätysohjeita.

Vuoden 1939 alusta lukien on jokainen Suomessa asuva työkykyinen henkilö vakuutettu vanhuuden ja työkyvyttömyyden varalta sen kalenterivuoden alusta, joka lähinnä seuraa hänen täytettyään 18 vuotta. Tämä ei kuitenkaan koske henkilöä, joka

lain voimaantullessa eli tammikuun 1 päivänä 1939 on jo täyttänyt 55 vuotta. Vanhin työkykyisten vakuutettujen ikäluokka on siis 55-vuotiaat 1940, 56-vuotiaat 1941, 57-vuotiaat 1942 j. n. e. Vakuutettu on vapaa vakuutusmaksuista vasta sen kalenterivuoden päättymistä seuraavalta ajalta, jona hän on täyttänyt 64 vuotta tai jona hänelle sitä ennen on myönnetty työkyvyttömyyseläke.

Työnantaja on velvollinen vakuutusmaksuna pidättämään jokaisen vakuutetun palkasta, joka korvauksesta on sitoutunut tekemään hänelle työtä ja jota työssä ei ole pidettävä itsenäisenä yrittäjänä, $1/2$ % vuosina 1939—1943, enintään kuitenkin 250 markkaa vuodessa sekä vuoden 1944 alusta alkaen 1 %, enintään kuitenkin 500 markkaa vuodessa. Saman määrän on työnantaja itse velvollinen vakuutetun työntekijänsä vakuutusmaksuna suorittamaan.

Palkanpidätys ei kuitenkaan koske edellisessä kappaleessa mainittua työntekijää:

- 1) joka elää vakinaisesti työnantajan taloudessa ja on hänen tai hänen aviopuolisonsa lapsi taikka viimeksi mainitun puoliso; tai
- 2) joka on ollut yhtäjaksoisesti enintään kuusi työpäivää saman työnantajan työssä ja saanut tältä ajalta palkkaa kahtasataa markkaa pienemmän määrän. Pidätys on siis toimitettava silloinkin, kun työntekijä on ollut saman työnantajan työssä yhtäjaksoisesti vähemminkin kuin kuusi päivää, jos palkka tältä ajalta on ollut 200 markkaa tai sitä suurempi.

Työpalkkaa laskettaessa on otettava huomioon sekä rahapalkka että luontoisedut, jälkimmäiset kunnallisverotuksessa paikalliskunnalla viimeksi noudatettujen arvioperusteiden mukaan. Jos palkkaan on sisällynyt korvaus vakuutetun työssä käyttämästä hevosesta, moottoriajoneuvosta tai muusta työvälineestä, on vakuutetun työpalkkaa laskettaessa noudatettava sosiaaliministeriön vahvistamia perusteita. Selvitys näistä

samoin kuin edellä mainituista, kunnallisverotuksessa noudatetuista luontoisetujen arvioperusteista on asianomaisten nähtävänä paitsi kansaneläkelaitoksen paikallisen piiriasiamiehen luona myös kunnan ilmoitustaululla ja kansaneläkelaitoksen määrittämässä postitoimipaikoissa.

Milloin työntekijät yhteisesti suoritettavan työmäärän perusteella lasketusta korvauksesta ovat sitoutuneet tekemään jonkin työn, on heidän tai sen heistä, joka heidän puolestaan nostaa korvauksen, ennen korvauksen nostamista, annettava palkanpidätystä varten työnantajalle luettelo, josta käy selville kunkin työntekijän täydellinen nimi, hänelle työstä tulevan korvauksen määrä sekä aika, johon se kohdistuu.

Palkanpidätyksissä kysymykseen tulevat rahaerät pyöristetään täysiksi markkoiksi siten, että alle viidenkymmenen pennin oleva markan murto-osa alennetaan, mutta viisikymmentä penniä tai sitä suurempi markan murto-osa korotetaan lähinnä tädeksi markkaluvuksi siten, kuin palkanpidätysohjeita sisältävän todistevihon etukannen toisella sivulla oleva taulukko lähemmin osoittaa.

Palkanpidätyksen tulee tapahtua viimeistään kunkin kalenterivuoden neljänneksenä vakuutetulle viimeksi toimitettavan palkanmaksun yhteydessä, ja työnantajan on annettava palkasta pidättämästään määrästä palkanpidätystilaisuudessa työntekijälle edellä mainitun todistevihon todisteen A-kappale.

Palkanpidätyksestä annettava todiste on työnantajan allekirjoitettava, tai se on varustettava työnantajan nimellä.

Työnantajan, joka kalenterivuosineljänneksen aikana on käyttänyt työssään samanaikaisesti viittä useampaa työntekijää yhtäjaksoisesti kuutta päivää pitemmän ajan, on maksettava palkanpidätyserät ja omat vakuutusmaksuosuutensa seuraavan vuosineljänneksen ensimmäisen kuukauden kuudessa (ks. kiertok. N:o 20/H. 1219 11/11

Urakka-työt.

Pidätyserien pyöristäminen markkoiksi.

Koska ja miten palkanpidätys on toimitettava.

Vakuutusmaksujen tilittäminen ja todistevihon palauttaminen.

1938), ja muun työnantajan puolivuositain kunkin seuraavan tammi- ja heinäkuun kuluessa. Maksut on suoritettava siihen postitoimipaikkaan, josta todistevihko on annettu. Samalla on postitoimipaikkaan jätettävä todistevihko siinä olevine todisteen jäljennöksineen. Vihon kanteen, sitä varten varattuun paikkaan työnantajan tulee merkitä tilitettävien erien yhteismäärä.

Myöskin todistevihko, jota ei ole käytetty, on palautettava siihen postitoimipaikkaan, josta se on saatu, viimeistään tammikuun kuluessa sitä seuraavana vuonna, jota varten todistevihko on annettu.

Kaikki kansaneläkelain mukaiset maksut, joitten suoritus on laiminlyöty, peritään ilman tuomiota ja päätöstä. Sitäpaitsi on sen, joka laiminlyö vakuutusmaksujen taikka palkanpidätysmäärän tai vakuutusmaksuosuuden maksamisen määräaikana, suoritettava maksamatta jätettyyn määrään, riippumatta sen suuruudesta, maksun lisäystä saman perusteen mukaan, kuin maksamatta jätetystä kunnallisverosta on säädetty.

Samalla numerolla varustettuja lomakkeita on todistevihossa kolme, A, B ja C. (Ks. alempana olevaa lomaketta A). Palkanpidätystodistetta kirjoitettaessa asetetaan vihkoa seuraavat kalkkiopaperit

lomakkeitten A ja B sekä B ja C väliin. Todiste kirjoitetaan kosmos- tai muulla kopiokynällä (ei musteella) lomakkeelle A, jolloin samalla saadaan siitä jäljennös lomakkeelle B ja C. Lomake A irroitetaan vihosta ja annetaan asianomaiselle työntekijälle. Lomake B, siis ensimmäinen jäljennös, jää vihon kantaan. Lomake C, eli toinen jäljennös, irroitetaan kannasta ja jää työnantajalle. Jos jompikumpi lomakkeista A tai B on tuhriutunut käyttökelvottomaksi, ei kumpaakaan niistä saa irroittaa kannasta, vaan on kirjoitettava uusi todiste.

Mikäli jokin virheellisesti kirjoitettu tai muuten käyttökelvottomaksi mennyt todistelomake on jo irroitettu, se on liitettävä kantaan ja jätettävä siis tilitettäessä postitoimipaikkaan.

Jos työnantaja laiminlyö vakuutusmaksujen pidättämisen tai pidättää liian pienen määrän, tulee hänen itsensä maksaa pidättämättä jäänyt erä.

Työnantajaa tai hänen edustajaansa, joka on jättänyt noudattamatta hänelle lain mukaan säädetyn palkanpidätysvelvollisuuden taikka jättänyt kansaneläkelaitokselle tilitämättä työntekijänsä palkasta pidättäjänsä erät, rangaistaan enintään 50:llä päiväsakolla.

Esimerkki.

<i>Palkanpidätystodiste</i>		No
KANSANELÄKELAITOS	TYÖNTEKIJÄN NIMI: <i>Liinaala Juko Jalmari</i>	
	SUKUNIMI JA ETUNIMET	
	SYNTYNYT: <i>24/4 1903</i> KUNTA, JOSSA TYÖNTEKIJÄ ON VEROVELVOLLINEN: <i>edkaa</i>	
	PALKKA AJALTA <i>7/1 - 31/3</i> 19 <i>39</i> MK <i>2645</i>	
	PALKKANPIDÄTYSERÄ: MK <i>13</i>	
	PIDÄTYSERÄ YNNÄ TYÖNANTAJAN OSUUS (PIDÄTYSERÄ KAKSINKERTAISENA) MK <i>26</i>	
	<i>Halle Järvinen</i>	
	TYÖNANTAJAN NIMI	
		A

TÄMÄ TODISTE ANNETAAN TYÖNTEKIJÄLLE

Suorittamatta jätettyjen maksujen periminen.

Todistelomakkeitten käyttö.

Sosiaaliministeriön antamat ohjeet siitä, mitä julkisoikeudellisia palvelussuhteita kansaneläkelaiissa säädetty palkanpidätys ei koske.

I. Erityisettä maininnattakin on pidettävä ilmeisenä, että julkisoikeudellisiin palvelussuhteisiin kuuluvat kaikki ne tehtävät, joiden suorittamisesta asianomaisilla kansalaisilla ei ole oikeutta kieltäytyä. Tällaisiin tehtäviin kuuluu työ, joka tehdään asevelvollisuuden täyttämiseen kuuluvana, ja samoin se, joka sisältyy valtion tai kunnan luottamustoimeen sanan hallinto-oikeudellisessa merkityksessä. Esimerkkinä olennaisesti erilaiseen perusteeseen nojautuvasta työtoiminnasta, jonka puheenalainen luonne niinkään on sanomattakin selvä, voidaan tässä yhteydessä mainita myöskin se työ, jota köyhäinhoitolain mukaan työvelvollinen, kasvatus- tai muussa yhteiskunnallisen huollon edellyttämässä laitoksessa tai muutoin sanotun huollon alaisena oleva tahi vapausrangaistusta kärsivä henkilö tekee.

II. Ne tapaukset, joiden selvittämistä ministeriön annettavien ohjeiden on katsottava varsinaisesti tarkoittavan, koskevat vapaaehtoiseen suostumukseen perustuvaa palvelussuhdetta. Tällaisen suhteen julkisoikeudellisen luonteen ehdottomana edellytyksenä on aina se, että sen osapuolena on julkisoikeudellinen oikeussubjekti. Sen sijaan ei osapuolen tästä luonteesta suinkaan aina seuraa, että myöskin palvelussuhde on julkisoikeudellinen, vaan se voi olla yksityisoikeudellinenkin. Nimenomaan näissä tapauksissa on siis selvitettävä, missä tarkoitettu raja kulkee. Yksityisoikeudelliset työnantajat jäävät siis tämän selvityksen ulkopuolelle, koska — kuten sanottu — tässä piirissä ei voi olla julkisoikeudellista palvelussuhdetta.

1. Palvelussuhdetta *valtioon* ensiksi selvitettäessä on huomattava, että tällainen suhde on aina julkisoikeudellinen, kun viran- tai toimenhoito sisältää julkisen vallan käyt-

töä tai on järjestetty julkisoikeudellisesti, vaikkei se sitä sisältäisikään. Tointa on pidettävä julkisoikeudellisesti järjestettynä, kun siitä on säädetty lailla tai asetuksella tai valtioneuvoston tai ministeriön päätöksellä. Tällaisen säännöksen ei tarvitse sisältää erityistä tietyn viran tai toimen nimeämistä, vaan riittää, että säännöksessä yleisesti mainitaan tarvittavista toimihenkilöistä. Hallinnollisen virkasuhteen ja työoikeudellisen työsuhteen välinen raja on tällöin siinä, onko kysymys vain tietystä *tarkoituksesta*, johon on myönnetty määräraha, vaiko myös tietystä *toimesta*. Vain jälkimmäisessä tapauksessa on kysymys julkisoikeudellisesta palvelussuhteesta. Myöskin ylimääräinen toimi, jos se käsittää saman tehtävän, joka on mainittu virkamieslainsäädännössä, lähinnä palkkausasetuksissa johonkin palkkaluokkaan kuuluvana, on katsottava ilman muuta julkisoikeudelliseksi, vaikka tällaisten henkilöiden palkkauksen järjestely tapahtuisikin vain määrärahan myöntämisenä ylimääräisten toimihenkilöiden palkkaamiseen. Jos taasen määrärahaa käytetään sellaisten henkilöiden palkkaukseen, joista sanotuissa säännöksissä ei mainita mitään tai joiden verrattavuus valtion toimenhaltijaan ei ole ilmeinen, on edellytettävä, että tällaisten henkilöiden suhde valtioon on yksityiseikä julkisoikeudellinen. Esimerkkinä tällaisesta työsuhteesta mainittakoon siivoojan palkkaaminen — mistään toimen vakinaisuudesta tai ylimääräisyydestä ei tässä tapauksessa voi olla puhetta, sillä palkkaus ei tällöin lainkaan tarkoita tietyn toimen hoitoa, vaan, kuten sanottu, yksityisoikeudellista työsopimusta.

On olemassa valtion toimia, jotka eivät kuulu mihinkään palkkaluokkaan, mutta jotka siitä huolimatta käsittävät julkisoikeudellisen toimisuhteen. Niistä on silloin laissa tai asetuksessa tai valtioneuvoston tai ministeriön päätöksessä nimenomainen säännös tai määräys.

2. Palvelussuhteesta *kuntaan* on huomattava, että ensinnäkin kaikki ne viranhaltijat, joita tarkoitetaan 29. 6. 1926 annetun virkamieslain 22 §:ssä tai joista muutoin on säädetty lailla tai asetuksella, ovat julkisoikeudellisessa asemassa. Sen lisäksi ovat samanlaisessa asemassa kaikki ne, joiden virat on perustettu valtuuston päätöksellä. Kaikki ne viranhaltijat, jotka ovat kaupunkien kunnallislain 34 §:n mukaisesti (L. 9. 12. 1927) vahvistetun virkasäännön alaiset, ovat siten julkisessa palvelussuhteessa kuntaan. Se rajoitus on tässä kohdin kuitenkin tehtävä, että virkasäännön on katsottava ulottuvan ainoastaan valtuuston päätöksellä perustettuihin (tai lailla tai asetuksella järjestettyihin) virkoihin siitä riippumatta, onko juurimainittua lainkohtaa liian laajasti tulkitsemalla jossakin virkasäännössä tai erityisellä valtuuston päätöksellä määrätty säännön koskevan muitakin henkilöitä kuin sanottujen virkojen haltijoita. Maalaiskuntien osalta on huomioonottamalla, mitä juuri mainittiin kaupunkikuntien viroista — palvelussuhteen julkisoikeudellisen luonteen tunnusmerkkinä pidettävä nimikään sitä, että virka on perustettu valtuuston päätöksellä.

3. Palvelussuhteesta *muuhun julkiseen yhteisösubjektiin* kuin valtioon tai kuntaan on vastaavasti voimassa, mitä edellä on sanottu valtion tai kunnan virasta tai toimesta. Mikäli laissa tai asetuksessa tai valtioneuvoston tai jonkin ministeriön päätöksessä (esim. jonkin julkisen eläkelaitoksen ohjesääntöä koskevassa) on maininta nimetyistä toimihenkilöistä, on heidän asemansa sen kautta julkisoikeudellinen. Mutta julkisoikeudellisen palvelussuhteen piiri ei rajoitu tähän: vaikka maininta koskisi ainoastaan tarvittavia toimihenkilöitä yleensä, siis toimen tarkempaa laatua millään tavoin ilmaisematta, on katsottava, että yhteisön päätösvaltaisen elimen päätös

tietyn toimen (sekä vakinaisen että ylimääräisen) perustamisesta aiheuttaa toimenhaltijan joutumisen julkisoikeudelliseen palvelussuhteeseen. Toimen perustamisen voidaan säännöllisesti katsoa tapahtuvan sillä, että suoritetaan toimenhaltijan vaali. Valtion viroista ja toimista annettuja säännöksiä analogisesti soveltaen voidaan tällöin edellyttää sanotun vaalin merkitsevän tietyn toimen perustamista, jos toimihenkilö on sellainen, josta mainitaan palkkausasetuksissa, tai jos hänen toimensa on katsottava ilmeisesti vastaavan jotakin tiettyssä palkkaluokassa mainittua virkaa tai tointa.

Esimerkkinä tarkoitettusta asiantilasta — joka esimerkki on vastaavasti sovellettavissa myös valtion laitoksiin ja niiden päätösvaltaisiin elimiin — mainittakoon kansaneläkelaitoksen hallituksen tai lisätyn hallituksen toimenpide sellaisen toimen täyttämiseksi, jota tarkoitetaan kansaneläkelaitoksen ohjesäännön sisältävän asetuksen (26. 11. 1937) 3 §:n 2 momentissa. Tällainen päätös tarkoittaa julkisoikeudellisen palvelussuhteen perustamista siinäkin tapauksessa, että on kysymys muusta toimihenkilöstä kuin sanotussa ohjesäännön kohdassa nimenomaan mainituista osastopäälliköistä, lääkäristä, sihteeristä, aktuaarista tai kamreerista, koska ohjesäännön mukaan kansaneläkelaitoksessa on oleva „tarvittava määrä muita toimihenkilöitä.” Toimihenkilökäsitteen osalta on tällöin otettava huomioon, mitä edellä on sanottu toimenhaltijan verrattavuudesta palkkausasetuksissa mainittuihin viran- tai toimenhaltijoihin. Jos taasen päätös koskee ainoastaan varojen myöntämistä tiettyyn tarkoitukseen tarkoittamatta sen lisäksi tietyn toimen hoitoa, voidaan näitä varoja käytettäessä syntynyt työsuhde katsoa luonteeltaan yksityisoikeudelliseksi. Eräänä tärkeänä, joskaan ei ainoana tunnusmerkkinä tällaisesta asiantilasta on se, että työsopi-

muksen tekee joku muu kuin se elin, jonka päätösvaltaan toimihenkilöiden valitseminen kuuluu.

Edelläolevan perusteella rautatiehallitus on määrännyt, että sellaisessa julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa, jota kansaneläkelaisissa säädetty *palkanpidätys ei koske*, ovat m. m. kaikki kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön tammikuun 3 päivänä 1938 päivättyyn kirjelmään N:o 136 liitetystä luettelossa mainitut valtionrautateiden ylimääräiset toimenhaltijat sekä samaa kirjelmää seuranneessa työläisiin verattavaa henkilökuntaa käsittävässä luettelossa mainituista toimihenkilöistä seuraavat:

ylim. laboratorioapulainen
piletinlaajittelija
ylim. vahtimestari
„ veturinlämmittäjä

Helsingissä, rautatiehallituksessa, 28 päivänä lokakuuta 1938.

ylim. vaununvoitelija
„ veturinpuhdistaja, normaalityöpäivää suorittava
„ yö- ja porttivahti sekä talonmies
„ pumppukoneenkäyttäjä, tallivahti ja vahtimies.
„ lämmitysspannun hoitaja
„ varastomies, kuukausipalkalla
autonkuljettaja
ylim. asemamies
„ mies junapalveluksessa
„ varastomestari
halkotyöesimies
halkotarhavahti
puutavaraliikkeen työnjohtaja

Samalla huomautetaan, että valtion maksettava osuus vakuutusmaksusta samoin kuin työpalkatkin yleensä suoritetaan asianomaisia töitä varten osotetusta määrärahasta.

Jalmar Castrén.

K. A. Wahlstedt.

Kaikille.

Kiertokirje

N:o 17/2574

hälytyksen toimittamisesta tulipalo- ja muissa onnettomuustapauksissa.

Annettu lokakuun 28 päivänä 1938.

Kaikkien viran ja toimen haltijain on otettava selville, miten paikalliset palokunnat ja ensiapuasemat ovat tarvittaessa nopeimmin hälytettävissä, jotta he heti tulipalon tai muun vakavan onnettomuuden sattuessa voisivat tehdä hälytyksen ja pyy-

tää tarpeellista apua. Hälytystä tehtäessä on niin tarkasti kuin mahdollista ilmoitettava tapahtuman ja tarvittavan avun laatu.

Tämä kaikkien asianomaisten tiedoksi ja noudatettavaksi täten ilmoitetaan.

Helsingissä, rautatiehallituksessa, lokakuun 28 päivänä 1938.

Jalmar Castrén.

Ossian Hellman.

Kaikille viranhaltijoille.

Kiertokirje

N:o 18/2644

marraskuun 1 päivästä 1938

kuormausulottuman N:o I käytäntöönottamisesta.

Sittenkun Kolpin aseman luona olevan Ähtävänjoen sillan muutostyö nyttemmin on loppuunsaoritettu voidaan „yleiskaavaan osoittava asemien ja liikennepaikkojen aseman” O.N:o 1131 merkitä kuormausulottuma N:o I sallitaksi myöskin rataosalla Pännäinen—Kokkola—Ykspihlaja, jotenka

tämä rataosa on merkittävä yleiskaavaan mustalla värillä.

Tämä kaikkien asianomaisten tiedoksi ja noudatettavaksi ilmoitetaan.

Helsingissä, rautatiehallituksessa, marraskuun 1 päivänä 1938.

Vilhelm Jansson.

Viljo Kala.

Kiertokirje

N:o 19/2673

marraskuun 5 päivältä 1938

Porin—Haapamäen rataosan liikennöimisestä.

Sittenkun kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö on kuluvan marraskuun 2 päivälle päivätyssä kirjeessään N:o 9655 ilmoittanut suostuneensa siihen, että Porin—Haapamäen rakenteella olevan rautatien Virtain—Haapamäen välinen rataosa saadaan kuluvan marraskuun 15 päivästä lukien luovuttaa yleiselle liikenteelle ja sanotusta päivästä lukien liittää valtionrautateiden muuhun rataverkkoon, on rautatiehallitus kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön yllämainitun kirjeen nojalla, ja kumoamalla kiertokirjeet N:o 10/2802 marraskuun 30 päivältä 1933, N:o 16/2817 joulukuun 5 päivältä 1934 ja N:o 14/2573 lokakuun 23 päivältä 1937, määrännyt seuraavaa:

Porin—Haapamäen rataosa luetaan, Porin ja Haapamäen asemia lukuunottamatta, jotka jäävät entisiin jaksoihinsa, tilastollisessa suhteessa Haapamäen—Elisenvaaran rataan ja kuuluvaksi:

- 4:nteen talousjaksoon,
- 9:nteen liikennejaksoon,
- 4:nteen ratajaksoon,
- 1:seen varikkojaksoon,
- 3:nteen varastojaksoon ja
- 7:nteen lennätintekniikkiiriin.

Lääkärinhoidosta ilmoitetaan erikseen.

Porin—Haapamäen rataosan liikennepaikat ja niiden etäisyydet Helsingistä Porin kautta sekä toisistaan kuin myös lennätinhuudot, nimilyhennykset ja liikennöimistapa ovat seuraavat:

Liikennepaikka	Helsingistä Porin kautta km.	Edelliseltä liikennepaikalta km.	Lennätinhuuto	Nimilyhenitys	Liikennöimistapa
Pori, II lk. asema	322	—	Pri	—	—
Aittaluoto, vaihde	328	6	—	Atl	Tt
Ruosniemi, laiturivaihde	331	3	—	Rsn	Hlm & T.
Noormarkku, pysäkki	341	10	Nku	—	—
Hiihimäki, laiturivaihde	350	9	—	Hlm	H & Tt.
Pomarkku, pysäkki	355	5	Pom	—	—
Honkakoski, laiturivaihde	363	8	—	Hkk	Hlm & T.
Vähätalo, seisake	365	2	—	—	H.
Veneskoski, laiturivaihde	369	4	—	Vnk	Hlm & T.
Kaappa, seisake	371	2	—	—	H.
Hapuoja, laiturivaihde	376	5	—	Hpo	Hlm & T.
Kankaanpää, V lk. asema	381	5	Kkp	—	—

Pajuluoma, seisake	388	2	—	—	H.
Niinisalo, pysäkki	387	4	Nns	—	—
Jokivarsi, seisake	390	3	—	—	H.
Palokoski, seisake	394	4	—	—	H.
Jämijärvi, laiturivaihde	398	4	—	Jmj	Hlm & T.
Välisalo, seisake	400	2	—	—	H.
Kovesjoki, laiturivaihde	404	4	—	Kov	Hlm & T.
Paloviita, seisake	406	2	—	—	H.
Pihnari, seisake	410	4	—	—	H.
Pihnari, vaihde	410	—	—	—	Tt.
Lapinneva, laiturivaihde	416	6	—	Lpn	Hlm & T.
Vatunen, seisake	421	5	—	—	H.
Parkano, V lk. asema	424	3	Pko	—	—
Kiviluoma, seisake	432	8	—	—	H.
Kiviluoma, vaihde	432	—	—	—	Tt.
Linnankylä, laiturivaihde	437	5	—	Lky	Hlm & T.
Puska, seisake	441	4	—	—	H.
Puska, vaihde	441	—	—	—	Tt.
Kihniö, pysäkki	446	5	Kiö	—	—
Niskos, seisake	451	5	—	—	H.
Korte, laiturivaihde	455	4	—	Kort	Hlm & T.
Vaskuu, pysäkki	463	8	Vku	—	—
Härkönen, laiturivaihde	470	7	—	Hkö	Hlm & T.
Virrat, V. lk. asema	475	5	Vir	—	—
Mantilo, laiturivaihde	486	11	—	Man	Hlm & T.
Kotala, laiturivaihde	490	4	—	Kol	Hlm & T.
Piili, pysäkki	496	6	Pli	—	—
Yltiä, laiturivaihde	507	11	—	Ylä	Hlm & T.
Haapamäki, III lk. asema	516	9	Hpk	—	—

Edellämainituista liikennepaikoista ovat Aittaluoto ja Ruosniemi Porin, Hiilimäki Noormarkun, Honkakoski, Vähätalo ja Veneskoski Pomarkun, Kaappa, Hapuoja ja Pajuluoma Kankaanpään, Jokivarsi, Palokoski, Jämijärvi, Välisalo ja Kovesjoki Niinisalon, Paloviita, Pihnari, Lapinneva, Vatunen, Kiviluoma ja Linnankylä Parkanon, Puska ja Niskos Kihniön, Korte Vasakuun, Härkönen ja Mantilo Virtain sekä Kotala ja Yltiä Piilin alaiset.

Porin suhteen noudatetaan kuluvan marraskuun 15 päivästä lukien välimatkakartassa olevaa välimatkaa kaikissa kuljetuksissa suunnasta riippumatta, myös itään- ja länteenpäin.

Tämä kaikkien asianomaisten tiedoksi ja noudatettavaksi täten ilmoitetaan.

Helsingissä, rautatiehallituksessa, marraskuun 5 päivänä 1938.

Wilhelm Jansson.

Tuure Peitsara.

Kiertokirje

N:o 20/H. 1219
marraskuun 11 päivältä 1938

koskeva

kansaneläkelain aiheuttamaa työntekijäin palkkalistojen muuttamista ja pidätettyjen eläkemaksujen tilitystä.

Sen johdosta, että tammikuun 1 päivänä 1939 voimaan tulevan kansaneläkelain määräykset palkanpidätyksistä ja valtionrautateiden suorittamista vakuutusmaksuosuuksista vaativat nykyään käytännössä olevien työntekijäin palkkalistojen muuttamista ja samalla aiheuttavat valtionrautateille uusia velvollisuuksia m. m. pidätettyjen maksujen tilitykseen nähden, on rautatiehallitus antanut asiasta seuraavat määräykset:

Kansaneläkelain 8 §:n mukaan on työnantaja velvollinen vakuutusmaksuna pidättämään puolet säädetystä, vakuutusmaksuna suorittavasta sadannesmäärästä sellaisen vakuutetun palkasta, joka korvausta vastaan on sitoutunut tekemään hänelle työtä, ja on työnantaja itse velvollinen suorittamaan puolet sanotusta palkkaan kohdistuvasta vakuutusmaksusta. Koska lain määräykset palkanpidätyksistä ja työnantajan maksuvelvollisuudesta koskevat työsopimuslain alaisia henkilöitä eli kaikkia niitä, jotka eivät ole julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa valtioon, tulevat valtionrautateilla varsin lukuisat ja itsessään suuret työntekijäryhmät näiden määräysten alaisiksi. Koska on tärkeää, että työntekijäin suuren lukumäärän takia palkanpidätykset saadaan heti alusta mahdollisimman yksinkertaisesti ja samalla tarkoitustaan vastaavalla tavalla järjestetyiksi, on työntekijäin palkkojen kirjoittamiseen nykyään käytettyjen palkkalistojen lomakkeet muutettava siten, että niihin lisätään yksi sarake, johon

merkitään työntekijöiltä kansaneläkelaitokselle pidätettävät maksut. Valtionrautateiden suoritettava vakuutusmaksuosuus merkitään yhtenä summana listaan bruttopalkkamäärien loppusumman alle ja on nämä kaksi summaa laskettava yhteen, jotta saadaan se loppusumma, mikä on merkittävä asianomaista työtä tai tarkoitusta varten osoitetun määrärahan rasitukseksi. Palkanpidätysten loppusumma ja valtionrautateiden suoritettava tätä summaa vastaava yhtä suuri osuus, mikä, kuten mainittu, myöskin merkitään listaan, otetaan taas tuloksi ja merkitään tätä tarkoitusta varten määrätyle tilille: „Kansaneläkelaitos”. Liitteenä seuraa uusi palkkalistolomake (A. N:o 66/4, josta näkyy, miten tämän mukaan laadittu palkkalista on kirjoitettava.

Koska työntekijäin palkkalistat, mikäli asia koskee linjahallintoa, tarkastetaan talousjaksojen toimistoissa, on tarpeen, että kansaneläkelaitokselle palkanpidätyksistä annettava tilitys keskitetään talousjaksojen toimistoihin. Tällöin menetellään siten, että kansaneläkelain 9 §:ssä mainitut todisteet palkanpidätyksistä, jotka on kirjoitettava eläkelaitoksen vahvistamalle lomakkeelle, hankitaan talousjaksojen toimesta kaikkia jaksoja ja pääkonepajoja varten Helsingin, Viipurin, Vaasan ja Mikkelin postikontto-reista ja lähetetään tilauksesta kuittia vastaan asianomaisille palkkojen tilaajille. Koska palkanpidätykset ja niitä vastaavat

vakuutusmaksuosuudet on suoritettava kansaneläkelaitokselle sen postitoimiston välityksellä, josta palkanpidätyksissä käytetyt todistevihot on saatu, tulee tilityksen valtionrautateiden linjahallinnossa pidätetyistä maksuista tapahtua ainoastaan yllämainituille postikonttoreille. Tämä tilitys hoidetaan talousjaksojen toimistojen toimesta ja tapahtuu se siten, että palautettavien todistevihkojen numerot ja kunkin vihon loppusumma merkitään postikonttorille annettavaan luetteloon.

Kun todistevihkojen tilaaminen postikonttoreista jää, mikäli asia koskee linjahallintoa, talousjaksojen toimistojen huoleksi, on näissä toimistoissa pidettävä kirjjanpitoa mainituista vihoista, jotka myös on numeroitava, ellei sitä jo ole postikonttoreissa tehty niitä sieltä annettaessa.

Siihen nähden, että valtionrautateiden palveluksessa olevien työntekijäin lukumäärä on varsin suuri, on tilitys pidätetyistä vakuutusmaksuista annettava *kuukausittain* pidätyskuukautta lähinnä seuraavan kuukauden puolivälissä. Jotta tämä kävisi päinsä, on kuukauden kuluessa palkantilaajille lähetetyt todistevihot palautettava talousjaksojen toimistoihin viimeistään seuraavan kuukauden 1 päivänä ja on vihkojen kanteen, sitä varten varattuun paikkaan merkittävä tilitettävien erien yhteismäärä. Kansaneläkelain toimeenpanosta 1/4 1938 annetun asetuksen 16 §:n mukaan on näet todistevihot, joiden tulee sisältää työntekijöille palkanmaksuissa annettujen todisteiden kaksoiskappaleet eli B-kappaleet sekä käyttämättömät todisteet kaksoiskappaleineen, suorituksen tapahtuessa jätettävä kuittausta vastaan asianomaiselle postikonttorille. Koska yllämainittuja todisteita tilityksen ohella ei siis saa palauttaa postikonttoreille irtonaisina, vaan ainoastaan vihottain, on tärkeätä, että palkantilaajille annettujen todistevihkojen lukumäärä supistetaan mahdollisimman pieneksi ja vihot jaetaan mahdollisimman harvoihin käsiin, jolloin ne tulevat paremmin

loppuunkäytetyiksi, ennenkuin ne palautetaan postikonttorille. Tämän takia on asia järjestettävä seuraavasti:

Rautatiehallituksessa käytetään kansaneläkelaitokselle meneviä palkanpidätyksiä varten työntekijäin palkkalistoja (A. N:o 66/4), joihin pidätysmaksuja varten tulee eri sarake. Todistevihot tilaa postikonttorista tilitoimisto, jossa ne säilytetään ja joka myöskin huolehtii eläkemaksujen tilityksestä saman postikonttorin kautta, josta palkanpidätystodisteet on saatu. Nämä todisteet, joitten tulee seurata palkkalistojen mukana kassanhoitajalle, kirjoitetaan tilitoimistossa, johon palkantilaajien tulee lähettää tiedot jokaisen työläisen syntymävuodesta, -kuukaudesta ja -päivästä sekä, missä kunnassa hän on verovelvollinen.

Linjahallinnon talousosastossa käytetään palkanpidätyksiä varten työntekijäin palkkalistoja (uusi painos: A. N:o 66/4) ja on todistevihot jätettävä jaksonkamreerien säilytettäviksi.

Rataosastossa on käytettävä, kuten tähänkin saakka, työntekijäin palkkalistolomakkeita C N:o 309 (muutettuina) ja niihin kuuluvaa yhdistelmää C N:o 310/2 (muutettuna); mutta kun palkanpidätyksiä on tehtävä, on näistä palkkalistoista otettava jäljennös ratainsinöörien omaa tarvetta varten ja alkuperäiset palkkalistat yhdistelmiseen lähetettävä säädetyssä järjestyksessä valtion revisiolaitokseen toimitettavaksi. Palkanpidätyksistä annettavat todisteet kirjoitetaan ratajaksojen toimistoissa, samalla kun siellä laaditaan yhdistelmät jaksoista saapuneista palkkalistoista, tai voidaan niiden kirjoittaminen ratajakson päällikön harkinnan mukaan uskoa palkkalistojen kirjoittajille (rakennus- ja ratamestareille), joille siis silloin on toimitettava tarvittavat todistevihot. Milloin todisteet kirjoitetaan ratajakson toimistossa, on sinne lähetettävä ilmoitus kunkin palkannauttijan syntymävuodesta, -kuukaudesta ja -päivästä sekä, missä kunnassa hän on verovelvollinen. Todistevihkojen lähettäminen ja pa-

lauttaminen talousjaksojen toimistoihin ta-
pahtuu asianomaisten ratajaksojen toimis-
tojen välityksellä.

Koneosastossa on edelleenkin käytettävä
tavallisia työntekijäin palkkalistoja (uusi
painos) ja konepajan palkkalistolomakkeita
D N:o 448^u (muutettuna) sekä pääkone-
pajoissa viimeksimainittuja lomakkeita.
Todistevihot lähetetään tilauksesta talous-
jaksojen toimistoista varikkojaksojen ja
pääkonepajojen toimistoihin, jotka sitten
valvovat, että samat vihot aikanaan palau-
tetaan talousjakson toimistoon.

Koska *liikenneosastossa* on pienillä ase-
milla harvoja työntekijöitä, joilta on pidä-
tettävä vakuutusmaksuja, on tarpeetonta,
että näille kullekin lähetetään eri todiste-
vihot, mistä vain olisi seurauksena vihkojen
lukumäärän tarpeeton lisääntyminen. Tä-
män takia kirjoitetaan todisteet pidäte-
tyistä vakuutusmaksuista, lukuunottamatta
liikennetarkastajan määrättäviä suuria ase-
mia, liikennejaksojen toimistoissa, samalla
kun yhdistelmät asemilta saapuneista lis-
toista siellä laaditaan. Tällöin on välttämä-
töntä, että jokaisen listan mukana seuraa
aseman ilmoitus kunkin palkannauttijan
syntymävuodesta, -kuukaudesta ja -päivästä
sekä, missä kunnassa hän on verovelvollinen.

Varasto-osastossa ja *metsänhakkauksilla*
on käytettävä, kuten tähänkin saakka, ta-
vallisia työntekijäin palkkalistoja (uusi pai-
nos) sekä työntekijäin palkkalistoja C N:o
309 ja niiden yhdistelmiä C N:o 310/2
ja on todistevihot tilauksesta lähetettävä
asianomaiselle varastojakson toimistolle ja

metsänhakkauksen piirikonttoreille, jotka
huolehtivat todisteiden kirjoittamisesta ja
vihkojen palauttamisesta talousjakson toi-
mistoon.

Mitä *rautatierakennuksiin* ja *rautatietut-
kimuksiin* tulee, on kansaneläkelaitokselle
menevien vakuutusmaksujen pidättäminen
rautatierakennuksilla keskitettävä rautatie-
rakennuksen pääkonttoriin, rautatietutki-
muksilla rautatietutkimuksen päällikölle.
Kansaneläkelain 9 §:ssä mainitut todiste-
kaavakkeet on rakennus- tai työpäällikön
hankittava paikkakunnan postitoimistosta
ja sen välityksellä myöskin kansaneläkelai-
tokselle tehtävä tili vakuutusmaksuista.
Työntekijäin palkkalistolomake C N:o 309
(muutettuna) otetaan käytäntöön ja liite-
tään työlistaan.

Kun talousjaksojen toimistoihin tulee
saapumaan työntekijäin palkkalistojen mu-
kana suuret määrät irtonaisia todisteita (A-
kappaleita) pidätetyistä maksuista, on to-
disteet, ennenkuin ne lähetetään talous-
jaksojen toimistoihin, erehdysten ja turhan
työn välttämiseksi, ehdottomasti järjestet-
tävä listassa olevien nimien mukaan ja pan-
tava kirjekuoreen, johon on kirjoitettava
aseman nimi ja joka liitetään palkkalistaan.
Koska todisteiden C-kappaleet jäävät työn-
antajalle, on nämä kappaleet irroitettava
kannasta ja tulee palkkalistojen kirjoitta-
jien ne säilyttää ja pyydettyessä antaa
niistä asianomaisille jäljennökset, milloin
alkuperäiset todisteet ovat näiltä hävinneet.

Helsingissä, rautatiehallituksessa, marras-
kuun 11 päivänä 1938.

Jalmar Castrén.

K. A. Wahlstedt.

Kiertokirje

n:o 21/H 1108

joulukuun 16 päivältä 1938,

joka koskee eräiltä yksikielisillä virka-alueilla toimivilta viran ja toimen haltijoilta vaadittavaa maan toisen kielen taitoa.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö on valtion virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain täytäntöönpanosta 29 päivänä joulukuuta 1922 annetun asetuksen 3 §:n nojalla, sellaisena kuin se on muutettuna 20 päivänä joulukuuta 1935 annetussa asetuksessa, 9 päivänä joulukuuta 1938 annetulla päätöksellään määrännyt, että niiltä yksikielisellä virka-alueella toimivilta viran ja toimen haltijoilta, joiden pätevyysvaatimukseen ei kuulu

yliopistossa tai korkeakoulussa suoritettu loppututkinto, on vaadittava maan toisen kielen ymmärtämisen lisäksi, jos he palvelevat valtionrautateiden liikenneosastossa tai varasto-osastossa, maan toisen kielen tyydyttävä suullinen taito tai, jos he palvelevat valtionrautateiden muussa osastossa, toisen kielen välttävä suullinen taito.

Tämä kaikkien asianomaisten tiedoksi ja noudatettavaksi täten ilmoitetaan.

Jalmar Castrén.

Ossian Hellman.

Kiertokirje

N:o 22/H. 1457

16 päivältä joulukuuta 1938

palkkauslain 10 §:n muuttamisesta.

Asianomaisten tiedoksi ja noudatettavaksi rautatiehallitus saa täten toimittaa allamainitun lain:

L a k i

valtion viroista ja toimista suoritettavan palkkauksen perusteista annetun lain muuttamisesta.

Annettu Helsingissä 9 päivänä joulukuuta 1938.

10 §.

Varsinaisen palkkauksen ohella voi viran tai toimen haltija saada toimituspalkkiota, toimituskirjain lunastusta, virantoimitusrahoja, korvausta virkatoimen kustannuksista tai muita senluontoisia etuja sen mukaan, kuin on erikseen säädetty tai asetuksella vastedes säädetään, mutta nämä edut ovat otettavat huomioon määrättäessä, mi-

hin palkkausluokkaan virka tai toimi on luettava.

Tulo- ja menoarviossa olevan määrärahan rajoissa voidaan viran tai toimen haltijalle suorittaa muutakin lisäpalkkausta, jota varten määräraha on tulo- ja menoarvioon otettu.

Helsingissä, rautatiehallituksessa, 16 päivänä joulukuuta 1938.

Jalmar Castrén.

K. A. Wahlstedt.

Kiertokirje

N:o 23/3178

23 päivältä joulukuuta 1938.

Taksa, jonka mukaan rautatievaunuille, niiden kalustolle y. m. tuotetut vahingot on korvattava.

Kumoten kesäkuun 13 päivälle 1930 päivityllä kiertokirjeellä N:o 13/2313 vahvistetun taksan, jonka mukaan rautatievaunuille, niiden kalustolle y. m. tuotetut vahingot on korvattava, on rautatiehallitus tänä päivänä vahvistanut allaolevan uuden taksan noudatettavaksi 1 päivästä tuleva tammikuuta, nimittäin:

Henkilövaunut.

Hehkulamppu, tavallinen	10: —
„ „, lukulampun	30: —
Hätäjarru- ja höyrylämmityshanan kahva	60: —
Ikkunahihna I ja II luokan	40: —
„ „ III luokan	15: —
Ikkunapöydän lasilevy	20: —
„ „ suojapäällys, kangainen	10: —
„ „ suojapäällys, linoleuminen	20: —
Ikkunapöytä, päivävaunun	140: —
Ikkunaruutu, suuri, hiottu tai syövytetty	100: —
Ikkunaruutu, suuri, tavallista lasia tahi pienempi hiottu tahi syövytetty	75: —
Ikkunaruutu, pienempi, tavallista lasia	50: —

Cirkulär

N:o 23/3178

av den 23 december 1938,

angående den tariff, enligt vilken skador å järnvägsvagnar, deras inventarier m. m. böra ersättas.

Med upphävande av den i eirkulär N:o 13/2313 av den 13 juni 1930 fastställda tariffen, enligt vilken skador å statsjärnvägarnas vagnar, inventarier m. m. böra ersättas, har järnvägsstyrelsen denna dag fastställt följande nya tariff att gälla från den 1 instundande januari, nämligen:

Personvagnar.

Glödlampa, vanlig	10: —
„ „, läslampa	30: —
Handtag för nödbroms och ångvärmeledningskran	60: —
Fönsterrem i I och II klass ..	40: —
„ „, III klass	15: —
Glasskiva för fönsterbord	20: —
Skyddsöverdrag för fönsterbord, av tyg	10: —
Skyddsöverdrag för fönsterbord, av linoleum	20: —
Fönsterbord, i dagvagn	140: —
Fönsterruta, större, slipad eller etsad	100: —
Fönsterruta, större, oslipad eller mindre, slipad eller etsad	75: —
Fönsterruta, mindre, oslipad ...	50: —

Ikkunaverho, villainen, nukka- verasta	300: —	Fönstergardin av ylleplysch	300: —
Ikkunaverho, villainen, kaksin- kertainen	200: —	” ” ylle, dubbel	200: —
Ikkunaverho, villainen, vuoriton	100: —	” ” ” , utan foder	100: —
Ikkunaverho, rullakaihdin	300: —	” rull-	300: —
Ilmoitustaulu	15: —	Anslagstavla	15: —
Juomalasi	10: —	Dricksglas	10: —
Kaappi, pyyheliina-	120: —	Skåp för handdukar	120: —
Karahvi	15: —	Karaffin	15: —
Kattoventtiilin kiertopellin kor- jaus	75: —	Reparation av takventil	75: —
Kattoventtiilin vetonuora	5: —	Dragsnöre till takventil	5: —
Klosetti, fajanssinen, ilma	500: —	Klosett, luft-, av fajans	500: —
” ” ” ” , vesi	450: —	” ” , vatten-, av fajans	450: —
Lakana	120: —	Lakan	120: —
Lampunkupu, lasinen, kaasulam- pun	35: —	Lampkupa av glas, för gas- lampa	35: —
Lampunkupu, lasinen, sähkölam- pun	25: —	Lampkupa av glas, för elektrisk lampa	25: —
Lampunkupu, ravintolavaunun (V. R:n)	130: —	Lampkupa för restaurationsvagn (S. J:s)	130: —
Lampunpidin, bakeliittinen (pei- lilampun varuste)	25: —	Lamphållare, av bakelit (spegel- lamparmatur)	25: —
Lampunpidin, metallinen (peili- lampun varuste)	80: —	Lamphållare, av metall (spegel- lamparmatur)	80: —
Lukulamppukaluste, nelikulmai- nen	140: —	Läslampa, fyrkantig	140: —
Lukulamppukaluste, pyöreä	180: —	” ” , rund	180: —
Lukulampun lasi, nelikulmainen	15: —	Glas för läslampa, fyrkantigt	15: —
” ” ” ” , pyöreä	20: —	” ” ” ” , runt	20: —
Lämpömittari	50: —	Termometer	50: —
Makuusijan kannatinhihnan kor- jaus I ja II luokan	80: —	Reparation av sovplatsrem, i I och II klass	80: —
Makuusijan kannatinhihnan kor- jaus III luokan	40: —	Reparation av sovplatsrem, i III klass	40: —
Matkatavarahyllyn konsoli	75: —	Konsol till handbagagehylla	75: —
” ” verkko	50: —	Nät ” ”	50: —
Matto, I ja II luok. makuuvaunu- hytin, suuri vahinko	280: —	Matta i I och II klass sovhytt, större skada	280: —
Matto, III luok. makuuvaunuhy- tin, suuri vahinko	170: —	Matta i III klass sovhytt, större skada	170: —
Matto, I, II ja III luok. makuu- vaunuhytin, pienempi vahinko, kuten tahrat, reijät y. m.	60: —	Matta i I, II och III klass sov- hytt, mindre skada, såsom fläc- kar, hål m. m.	60: —

Kiertokirje

N:o 24/H. 1503

30 päivältä joulukuuta 1938

valtion työssä olevien työntekijäin oikeudesta eläkkeeseen annetun asetuksen muuttamisesta.

Valtiovarainministeriön esittelystä on 22 päivänä joulukuuta 1938 annetulla asetuksella muutettu valtion työssä olevien työntekijäin oikeudesta eläkkeeseen 17 päivänä kesäkuuta 1925 annetun asetuksen 1, 2, 3, 4, 5 ja 6 §, 1, 2, 3 ja 6 § sellaisina kuin ne ovat 6 päivänä toukokuuta 1927 annetussa asetuksessa, näin kuuluviksi:

1 §.

Valtion pysyväisessä työssä olevat vakinaiset työntekijät, jotka saavat pääasiallisen toimeentulonsa valtion työstä, ovat oikeutetut saamaan valtion varoista eläkettä sen mukaan kuin jäljempänä säädetään.

Pysyväiseksi työksi katsotaan jatkuvaan työsuhteeseen perustuva säännöllinen työ valtion tehtaissa, kone- ja korjauspajoissa, sahalaiteksissa, varikoissa ja varastoissa, kirja-, kartta- ynnä muissa painoissa, kaivoksissa, rautateillä ja rautatierakennuksilla, kanaviilla ja kanavarakennuksilla, satamalaiteksissa ja -rakennuksilla, voimalaitoksissa, valtion välittömään hoitoon otetuilla maanteillä ja maantierakennuksilla, koulu- ja muilla maatiloilla, sairaaloissa ja parantoloissa sekä tulli- ja merenkululaitoksen laivoilla, samankuin muulla samanlaisella työpaikalla, jos valtioneuvosto, siitä erikseen tekemällään päätöksellä, on sen pysyväiseksi työpaikaksi julistanut.

Valtion työntekijän katsotaan saavan

pääasiallisen toimeentulonsa valtion työstä, jos tämä hänen työnsä yleensä kestää kahdeksan tuntia vuorokaudessa.

Valtion työhön rinnastetaan, paitsi 8 §:ssä mainituissa tapauksissa, se palvelusaika, minkä valtion työntekijä on aikaisemmin hoitanut sellaista valtion virkaa tai tointa, jonka haltijalla lain mukaan on oikeus eläkkeeseen, tai muuten säännöllisesti viranomaisen valvonnan alaisena ollut valtion palveluksessa.

2 §.

Eläkkeen saamisen ehtona on:

että työntekijä on täyttänyt kuusikymmentäkolme ikävuotta taikka että hän sitä ennen ruumiinvian tai vähentyneiden ruumiin- tai sielunvoimien vuoksi on käynyt pysyväisesti kykenemättömäksi 1 §:ssä mainittuun työhön; ja

että hänellä sen ohessa on vähintään kymmenen eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusvuotta sekä että hän eläkeikään tullessaan tai sitä ennen työkyvyttömyyden takia valtion työstä erotessaan on ollut viiden lähinnä edellisen vuoden aikana vähintään kaksitoista työviikkoa kunakin kalenterivuonna sekä näinä viitenä vuotena yhteensä vähintään satakaksikymmentäviisi työviikkoa 1 §:ssä mainitussa työssä.

Jos työntekijän on valtion työn aiheuttaman ruumiinvian tai sairauden johdosta

valtion työn kykenemättömänä siitä erotettava, voi hän saada eläkkeen riippumatta siitä, onko hän saavuttanut sen iän, josta oikeus eläkevuosien lukemiseen alkaa, sekä eläkevuosien lukumäärästä ja palvelusajan pituudesta. Jos hän itse tahallisesti on aiheuttanut vahingon tai olennaisesti siihen myötävaikuttanut, voidaan häneltä eläke kokonaan kieltää tai sen määrää harkinnan mukaan alentaa.

3 §.

Eläkevuosiksi, jotka valtion työssä oleva henkilö saa laskea hyväkseen, luetaan, paitsi tämän pykälän 2 momentissa mainituissa tapauksissa, aika, minkä hän, täytettyään kaksikymmentäviisi ikävuotta ja ennen kuudenkymmenenseitsemän vuoden ikään tuloaan, on ollut 1 §:ssä mainitussa työssä.

Jos työntekijä joutuu eroamaan ikänsä vuoksi taikka ruumiinvian tahi vähentyneiden ruumiin- tai sielunvoimien takia, luetaan silloin eläkevuosiksi hänen kaikki palvelusvuotensa.

4 §.

Jos niiden ikävuosien aikana, joina eläkevuosia lasketaan, tapahtuu eläkevuosien keskeytyksiä, lasketaan eläkevuosia määrätäessä yhteen työviikkojen lukumäärä eri työskentelyaikoina, jolloin viisikymmentäkaksi työviikkoa vastaa yhtä työskentelyvuotta.

5 §.

Työviikoiksi luetaan eläkevuosia laskettaessa myöskin

a) lainmukainen loma-aika, jonka kuudessa työntekijälle maksetaan palkkaa;

b) aika, jolloin työntekijä työssä saadun ruumiinvamman tai työn aiheuttaman sairauden vuoksi taikka julkisen tehtävän takia on estetty työtään suorittamasta;

c) enintään kolmetoista viikkoa kalenterivuodessa muun kuin b kohdassa mainitun sairauden takia;

d) enintään neljä viikkoa kalenterivuodessa ajasta, jolloin työntekijä, vaikka häntä ei ole irtisanottu, hänestä riippumattomasta syystä aiheutuneen työnkeskeytyksen takia ei ole saanut tehdä työtään; sekä

e) enintään neljän viikon työstä poissaolo kalenterivuodessa, jos poissaoloon on ollut muu työnjohdon hyväksymä syy kuin edellä luetellut.

Jos työpäivien lukua viikossa joksikin ajaksi työn vähyyden takia tai muusta samankaltaisesta syystä supistetaan siten, että se on kolme päivää viikossa tai sitä pienempi, luetaan enintään neljä sellaista viikkoa kalenterivuoden aikana täysiksi työviikoiksi ja loppu puoliksi työviikoiksi.

6 §.

Täyden eläkkeen määrä on kuusikymmentä sadalta niiden työtulojen vuotuisesta keskimäärästä, jotka työntekijä viiden kalenterivuoden aikana lähinnä ennen eläkeikään tulemistaan on saanut valtion työstä, ylityöstä saatuja palkkioita lukuunottamatta, kuitenkin siten, että eläke tasoittamalla ylöspäin aina määrätään täysiksi sadoiksi markoiksi. Luontaisedut ovat rahassa arvioitavat paikkakunnan keskihintojen mukaan. Korkein täyden eläkkeen määrä on säädetty laissa valtion viran tai toimen haltijan oikeudesta eläkkeeseen.

Kun eläke myönnetään ennen eläkeikää työkyvyttömyyden perusteella, määrätään eläkkeen suuruus niiden työtulojen mukaan, jotka työntekijä viiden kalenterivuoden aikana lähinnä ennen työkyvyttömyyden alkamista on saanut valtion työstä.

Jos ne työtulot, joiden mukaan työntekijän eläkkeen suuruus on laskettava, ovat vähentyneet sen vuoksi, ettei työntekijä työn vähyyden tai sairauden tai vähentyneen työkyvyn takia tahi muusta samankaltaisesta syystä ole ollut täysiä vuosia työssä, on keskimääräinen kalenterivuoden työtulo laskettava lisäämällä todellisiin työ-

tuloihin sellainen määrä, joka työntekijältä arvioidaan jääneen mainituista syistä saamatta. Jos työntekijä 2 §:n 2 momentissa mainituissa tapauksissa ei ole ollut viiden lähimmän kalenterivuoden aikaa 1 §:ssä mainitussa työsuhhteessa valtioon, on eläke laskettava hänen arvioitujen keskimääräisten vuositulojensa mukaan valtion työssä.

Kymmenen eläkevuotta oikeuttaa kymmeneen kolmaskymmenesosaan täyden eläkkeen määrästä ja jokainen niitä seuraava täysi eläkevuosi lisäksi yhteen kolmaskym-

menesosaan siitä, kunnes täysi eläkemäärä saavutetaan, minkä jälkeinen palvelusaika ei tuota oikeutta suurempaan eläkkeeseen. Työntekijä voi saada 2 §:n 2 momentissa mainituissa tapauksissa täyden eläkkeen riippumatta eläkevuosien lukumäärästä.

Tämän kautta kumotaan rautatiehallituksen kiertokirje N:o 22/H. 1145, 16/5. 1927; mikä kaikkien asianomaisten tiedoksi ja noudatettavaksi täten ilmoitetaan.

Helsingissä, rautatiehallituksessa, 30 päivänä joulukuuta 1938.

Jalmar Castrén.

K. A. Wahlstedt.

Rautatiehallituksen kirjasto